اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت معدن تجارت

چهارشنبه
• اول اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۸ رمضان ۱۴۴۲
• ۲۱ آوریل ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۷۲ • پیاپی ۳۰۹۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تخصیص ۱۰۰ میلیون دلار برای واردات واکسن کرونا

رئیس کل بانک مرکزی از پرداخت ۱۰۰ میلیون دلار دیگر برای واردات واکسن با نرخ ارز ترجیحی خبر داد. عبدالناصر همتی در صفحه اینستاگرامی خود نوشت: ضرورت تامین واکسن کرونا و انجام واکسیناسیون علیه ویروس کرونا قطعا باید مهم‌ترین دغدغه کشور باشد. بانک مرکزی از همان ابتدا باوجود همه محدودیت‌های نقل‌وانتقال مالی ناشی از تحریم، تمام تلاش خود را برای تامین فوری ارز مورد نیاز واردات واکسن براساس سفارش وزارت بهداشت و درمان، به عمل آورده است. برمبنای قرارداد کوواکس، ۱۷۸ میلیون دلار برای ۱۶.۸ میلیون دز واکسن تخصیص و قسط اول آن نیز پرداخت و واردات آن آغاز شده است. هرگونه درخواست و اعلام وزارت بهداشت برای پرداخت ارز بابت واردات واکسن تامین می‌شود.

سرمقاله

مخاطب اصلی شعار سال ۱۴۰۰ ۲

یادداشت‌های امروز

نقش اصناف در آلودگی محیط‌زیست ۷

قانون هوای پاک و معضلات میان‌بخشی ۱۲

توسعه نامتوازن حاصل اقتصاد دولتی ۱۴

گفت‌و گوها

رفع آلایندگی اصناف نیاز به همکاری دارد ۸

حفظ طبیعت در بلندمدت رشد باثبات می‌آورد ۱۲

تحلیل روز

منتظر بحران اکوسیستم در کشور باشید! ۳

شرایط محیط‌زیستی در ایران در حال نزدیک شدن به دوران بغرنجی است. یک سال پیش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پیش‌بینی کرده بود بحران زیست‌محیطی ایران تا ۳ دهه دیگر می‌تواند به چالشی مهم تبدیل شود.

پرونده

صمت به مناسبت روز جهانی زمین پاک بررسی کرد

هوای زمین را داشته باشیم

۴-۶-۷-۱۰-۱۱-۱۴-۱۵

طرح: آیدا فریدی

پروژه ملی شیرین سازی و انتقال آب خلیج فارس به صنایع جنوب شرق کشور

معرفی پروژه

۱ احداث تاسیسات آب شیرین کن

این بخش از پروژه با هدف نمک زدایی سالیانه ۱۸۰ میلیون متر مکعب آب دریا در محل تاسیسات آب شیرین کن واقع در ۳۰ کیلومتری غرب شهرستان بندر عباس و در ساحل خلیج فارس و در قالب ۳ مدول انجام می شود

ظرفیت شیرین سازی	میزان انتقال به صنایع	آب اختصاص یافته به استان هرمزگان
۱۸۰ میلیون متر مکعب در سال	۱۳۰ میلیون متر مکعب در سال	۵۰ میلیون متر مکعب در سال

مدول اول این طرح به ظرفیت ۶۰ میلیون متر مکعب در سال آماده افتتاح می باشد

۲ احداث خطوط انتقال آب:

این بخش از پروژه شامل احداث ایستگاه های پمپاژ و ۸۲۰ کیلومتر خط انتقال آب از محل تاسیسات آب شیرین کن بندر عباس به صنایع منطقه گل گهر، مس سرچشمه و چادرملو در استانهای کرمان و یزد در قالب سه قطعه است. مشخصات هرقطعه به شرح ذیل است.

قطعه اول انتقال آب
این خط لوله به طول ۳۰۰ کیلومتر
از محل تاسیسات آب شیرین کن بندرعباس شروع شده و تا محدوده مجتمع معدنی و صنعتی گل گهر امتداد دارد.

قطعه دوم انتقال آب
این خط لوله به طول ۱۵۰ کیلو متر
از محدوده مجتمع معدنی و صنعتی گل گهر شروع و تا صنایع مس سرچشمه ادامه دارد.

قطعه سوم انتقال آب
این خط لوله به طول ۳۷۰ کیلومتر
از محدوده مجتمع مس سرچشمه شروع و تا صنایع فولادی چادرملو در استان یزد ادامه دارد.

آنچه که امروز شاهد افتتاح آن هستیم

بهره برداری مدول اول آب شیرین کن به ظرفیت ۶۰ میلیون مترمکعب در سال و قطعه اول خط انتقال آب به طول ۳۰۰ کیلومتر از بندر عباس به مجتمع معدنی و صنعتی گل گهر با مشخصات ذیل

۳۰۰	۷,۲۰۰	۸,۰۰۰	۱,۲۰۰
میلیون یورو	میلیارد تومان	نفر به صورت مستقیم	نفر به صورت مستقیم
میزان سرمایه گذاری ارزی	میزان سرمایه گذاری ریالی	میزان اشتغال زایی در زمان اجرای پروژه	میزان اشتغال زایی در زمان بهره برداری

شرکت صدرا صنعتی و صنعتی گل گهر

روابط عمومی و امور بین الملل

سرمقاله

مخاطب اصلی شعار سال ۱۴۰۰

امیرعباس فیضی
کارشناس اقتصاد

امسال با شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» آغاز شد. به‌باور بسیاری باتوجه به اینکه مخاطب اصلی شعار امسال وزارت صنعت، معدن و تجارت است، در این برهه حساس یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های مسئولان و برنامه‌ریزان حوزه پشتیبانی از تولید مشخصا وزارت یادشده بوده که می‌تواند با بکارگیری سایر دستگاه‌های مرتبط به‌عنوان لکوموتیو و موتور محرک برای دستیابی به جهش تولید نقش‌آفرینی کند.

از سوی دیگر تاکید موکد رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر بر اهمیت تولید علاوه بر اینکه مسئولیت تمام شهروندان را در قبال حمایت از کالای ایرانی بیش از پیش سنگین می‌کند، برای مسئولان دولتی از اهمیت دوچندانی برخوردار است، چراکه اقتصاد کشور ما دارای ماهیت دولتی است.

بنابراین بررسی کارکرد نهادها و دستگاه‌های دولتی از حیث میزان تاثیرگذاری و پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی بسیار دارای اهمیت است.

در این نوشته سعی شده شعار سال ۱۴۰۰ با محوریت ضرورت بازمهندسی و تحول در ساختار فعلی اقتصاد به‌ویژه حوزه‌های اثرگذار در تولید با تبیین نقش سازمان‌های نظارتی در دو حوزه نظارت و قیمت‌گذاری مورد بررسی قرار گیرد. این هدف به‌منظور تحقق اهداف موردنظر در اسناد بالادستی نظام از جمله سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و بیانیه گام دوم انقلاب دنبال می‌شود.

بدون شک برنامه‌ریزی یک رکن استراتژیک در روندهای اقتصادی به‌شمار می‌رود؛ بر همین اساس در اجرای راهبرد پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید نیز باید در گام نخست آسیب‌شناسی ساختار فعلی در حوزه اجرا و تدوین قوانین و مقررات برای حذف موانع و ضوابط مخل تولید مورد توجه قرار گیرد.

امروزه سیر تحولات فضای اقتصاد همواره با آخرین دستاوردهای دانش علمی همگام بوده و به‌طبع بروزآوری قوانین در بخش نظارت و قیمت‌گذاری می‌تواند رابطه‌ای تنگاتنگ با پشتیبانی از تولید داشته باشد.

در همین حال توجه نکردن به این مسئله و ادامه اعمال سیاست‌های منسوخ گذشته، علاوه بر محدود کردن توان رقابت‌پذیری تولید، موجب بروز رانت بین تولید و واردات نیز خواهد شد؛ بنابراین سرعت بکارگیری و اجرای سیاست‌های مربوط به تولید توسط نهادهای نظارتی، در صورت نبود همخوانی با سرعت تحولات علمی می‌تواند نقش معکوسی را ایفا کند.

چنانچه پیش از این نیز مسئله تولید به‌عنوان یکی از شاخص‌های اقتصادی مطرح شده اما با تامل در شعار سال دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران باید مسئله تولید را به‌عنوان یک دکترین بازدارندگی در برابر تهدیدات دشمنان و اهرم خنثی‌سازی اثرات تحریم‌های ظالمانه مورد توجه قرار دهند.

این موضوع باید به‌مثابه یک کشتی نجات برای رسیدن به ساحل آرامش در روزگار بسیار پرمتلاطم امروزی مورد توجه قرار گیرد. باتوجه به اینکه مخاطب اصلی شعار امسال وزارت صنعت، معدن و تجارت است، در این برهه حساس یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های مسئولان و برنامه‌ریزان حوزه پشتیبانی از تولید مشخصا وزارت یادشده بوده که می‌تواند با بکارگیری سایر دستگاه‌های مرتبط به‌عنوان لکوموتیو و موتور محرک برای دستیابی به جهش تولید نقش‌آفرینی کند.

در حال حاضر عدم بکارگیری سیاست‌های کارآمد در حوزه قیمت‌گذاری و نظارت و فقدان مدل‌های قیمت‌گذاری متنوع و انعطاف‌پذیر که بتواند در شرایط مختلف اقتصادی حقوق بحق تولیدکنندگان را تامین کند، یک خلأ بزرگ در سیاست‌های فعلی سازمان‌های نظارتی بوده که توجه به بازمهندسی ضوابط و مقررات این حوزه را نمایان می‌سازد.

این سیاست به‌عنوان پشتیبانی کارآمد و عاملی برای حذف مانع بزرگ در راستای کاهش نرخ تمام‌شده کالاهای تولید داخلی قلمداد شده که در رقابت‌پذیر کردن نرخ تمام‌شده تولیدات داخلی با کالاهای وارداتی نقش تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت. البته برای اثبات و تشریح این ادعا حذف موانع ضابطه‌ای که در حال حاضر توسط سازمان‌های نظارتی اجرا می‌شود، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. اکنون اجرای برخی مقررات دولتی در قالب ضوابط قیمت‌گذاری کالاهای تولید داخلی و وارداتی، شرایط را به‌گونه‌ای پیش برده که کلیه هزینه‌های مربوط به نرخ تمام‌شده کالاهای وارداتی، بدون هیچ‌گونه ممیزی مورد پذیرش قرار دارد، این در حالی است که متاسفانه در ضوابط قیمت‌گذاری کالاهای تولید داخلی برخی هزینه‌های مربوط به نرخ تمام‌شده کالا مورد ممیزی قرار گرفته و این موضوع نه‌تنها یک مانع برای تولید داخلی است، بلکه یک بی‌عدالتی در حق تولیدکنندگان محسوب می‌شود.

انتظار می‌رود شرایط به‌گونه‌ای پیش برود که با اولویت نظرات و پیشنهادهای کارشناسی، زمینه لازم برای تحقق آرمان‌های شعار سال با هدف تحقق جهش تولید مهیا شود.

برای تحقق این هدف در گام نخست باید در قوانین و دستورالعمل‌های نظارتی سازمان‌های نظارتی تجدیدنظر و بازبینی شده و این مهم در دستور کار قرار گیرد.

صمت به‌مناسبت روز جهانی زمین پاک بررسی کرد

هوای زمین را داشته باشیم

در سال ۱۹۷۰ میلادی در پاسخ به بحران محیط‌زیست، روز ۲۲ آوریل مصادف با ۲ اردیبهشت به‌عنوان روز زمین پاک انتخاب شد؛ روزی برای ارتقای آگاهی و آموزش درباره مسائل زیست محیطی و ترویج فرهنگ حفاظت و پاسداری از زمین. در این سال در پی برگزاری نخستین روز زمین پاک، موجی از اقدامات محیط‌زیستی به راه افتاد. تصویب قوانین زیست‌محیطی، قانون هوای پاک، آب پاک و قانون حفاظت از گونه‌های در معرض انقراض در ایالات متحده امریکا و تشکیل آژانس محیط‌زیست امریکا از جمله اقداماتی بودند که در پاسخ به نخستین روز زمین پاک صورت گرفتند. ایران نیز در این رویداد با دیگر کشورهای جهان همراه شد و هر سال هفته زمین پاک را که از ۲ اردیبهشت با نام روز زمین پاک آغاز می‌شود، به مدت یک هفته در سراسر کشور برپا می‌دارد. چالش‌های فراوان و اما فرصت‌های بسیار در اقدامات مرتبط با احیای زمین، این موضوع را به مهم‌ترین موضوع روز زمین پاک امسال تبدیل کرده، به همین دلیل شعار امسال روز زمین پاک، احیای دوباره زمین همراه با افزایش بهره‌وری برای توسعه پایدار انتخاب شده است؛ هرچند امسال به‌دلیل حضور مهمان ناخوانده‌ای که به همه کشورهای جهان سر زده و تعداد زیادی را خانه‌نشین کرده، امکان برگزاری همایش و جشنواره‌های حضوری وجود ندارد. شعار روز جهانی زمین پاک «احیای زمین» تعیین شده که سازمان حفاظت محیط‌زیست باتوجه به شرایط اقلیمی کشور افزایش بهره‌وری برای توسعه پایدار را به آن اضافه کرده و شعار ملی کشور «احیای زمین، افزایش بهره‌وری برای توسعه پایدار» تعیین شده است. صمت نیز به همین مناسبت پرونده‌ای منتشر کرده است. با ما همراه باشید.

مجلس به وزیر اقتصاد کارت زرد داد

فرهاد دژپسند

احمد علیرضا بیگی

روح‌الله نجابت

نمایندگان مجلس در نشست علنی روز گذشته پارلمان از توضیحات وزیر اقتصاد قانع نشدند و به وی کارت زرد دادند. به گزارش خانه ملت، سوال روح‌الله نجابت، نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز گذشته درباره علت اجرایی نشدن ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر لزوم شفافیت و تسهیل شرایط صدور مجوز کسب‌وکار و ارتقای سرمایه‌گذاری مطرح شد.

فرآیند صدور مجوزها ایجاد کرده‌ایم. تاکنون ۱۲۰۸ شکایت ثبت شده که به ۸۱ درصد آنها در همین فضا پاسخ داده شده است. دژپسند بیان کرد: با حمایت قاطع نمایندگان در مدت باقیمانده دولت، روند خصوصی‌سازی‌ها را با شفافیت و سرعت بیشتری پیش خواهیم برد. در بحث بهبود فضای کسب‌وکار مجلس در ماه‌های پایانی سال گذشته با اصلاح مواد یک و ۷ اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی کمک شایانی به ما در مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزها کرد. دژپسند یادآور شد: ما در سال گذشته ۱۱ اقدام برای بهبود فضای کسب‌وکار انجام دادیم که می‌تواند نقش اساسی در بهبود رتبه ایران در سطح جهانی داشته باشد؛ اگر بانک جهانی سیاسی برخورد نکند. یکی از اقدامات، ایجاد پنجره واحد برای ثبت شرکت‌ها بود که در سال گذشته در تهران و ۴ کلانشهر دیگر انجام شد و فاصله زمانی ثبت شرکت از ۷۲ روز به کمتر از ۷۲ ساعت کاهش یافت. وی ادامه داد: یکی دیگر از مباحث بحث مالیات است. قبلا صدور کد اقتصادی ۵۴ روز زمان می‌برد، اما با اصلاح فرآیند، زمان آن تقلیل یافته است. یک فعال اقتصادی برای طی این فرآیند در سال ۱۳۹۷ باید ۵۴ روز زمان تلف می‌کرد اما این زمان اکنون به ۸ روز کاهش یافته است. امروز بالغ بر ۵۰ درصد امور مجوزها در محیط الکترونیکی انجام می‌شود و ما عملکرد برجسته‌ای داشته‌ایم. وی افزود: ما در سال گذشته توانستیم تعداد مجوزهای موردنیاز برای شروع کار را از ۱۵۹۸ به ۱۱۱۹ کاهش دهیم؛ یعنی تعداد مجوزهایی که یک فعال بخش خصوصی باید اخذ کند ۴۰۰ تا کاهش یافته است. همچنین امروز از ۱۱۱۹ مجوز ۸۸۵ مجوز در فضای الکترونیکی اخذ می‌شود و زمان صدور از ۱۰۰ روز در تیر ۱۳۹۸ به ۷ روز در اسفند ۱۳۹۹ کاهش پیدا کرده است.

از محل واگذاری‌ها به خزانه

وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین در پاسخ به سوال احمد علیرضا بیگی، نماینده مردم تبریز درباره نوع واگذاری شرکت ایران‌ایرتور و روند خصوصی‌سازی اظهار کرد: سال ۹۹ سال متمایزی در عرصه واگذاری و تامین منابع بودجه در اجرای بند (و) تبصره ۵ قانون بودجه بوده است.

وی افزود: ما در سال گذشته موفق شدیم ۳۵ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری‌ها به خزانه واریز کنیم که ۳۲ هزار میلیارد تومان وجوه حاصل از واگذاری در قالب EFT و شناوری بوده و همه اینها در بازار سرمایه به‌صورت شفاف و رقابتی عرضه شده است. وزیر اقتصاد تصریح کرد: ۱۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان سهام واگذار شده که منابع آن قرار شد به‌جای خزانه به سازمان هدفمندی یارانه‌ها واریز شود تا پرداخت یارانه معیشتی در ۴ ماه آخر سال انجام گیرد. در مجموع و با تهاتر انجام شده ۱۲۷ هزار میلیارد تومان سهام واگذار شده است.

وی با اشاره به نامه سازمان خصوصی‌سازی در ۲۳ دی ۹۳ یک سال قبل از واگذاری ایران‌ایرتور به خریدار جدید، افزود: در این نامه به‌صراحت اعلام شده که باوجود آنکه حسابیار دولتی است، باید تعهدات خود را انجام دهد. باتوجه به اتمام زمان قرارداد خرید و ایفانشدن تعهدات و ناتوانی مالی حسابیار این واگذاری با وکالت به سازمان خصوصی‌سازی انجام شد. دژپسند تصریح کرد: به‌دلیل واگذاری براساس وکالت دیگر نیاز به طی طریق در هیات واگذاری از نظر قانونی در سازمان خصوصی‌سازی نبوده؛ یعنی به موجب قرارداد این واگذاری براساس حق‌الوکاله انجام شده است. وی اظهار کرد: واگذاری شرکت ایران ایرتور کاملا براساس قانون انجام شده زیرا بعد از ۴ بار برگزاری مزایده و در پنجمین مزایده انجام شد. دژپسند گفت: شرکت ایران‌ایرتور در زمان واگذاری دارای تعهدات بدهی بسیار بالایی بود که در آن زمان خریدار مکلف و موظف به پرداخت تمام تعهدات شد و امروز تمامی این تعهدات به‌درستی انجام شده است.

روی خط سیاست

موافقت تهران با وساطت عراق برای تنش‌زدایی در منطقه

سفیر ایران در عراق گفت: جمهوری اسلامی از میانجی‌گری بغداد برای نزدیک کردن تهران به کشورهایی که با آنان دچار چالش شده‌ایم یا روابط با آنها به سردی گراییده، حمایت می‌کند و این موضوع به اطلاع مقامات عراقی هم رسیده است. ایرج مسجدی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق در گفت‌وگو با ایرنا، با بیان اینکه ایران از توسعه روابط عراق با جهان عرب حمایت می‌کند، درباره بحث‌های مطرح شده مبنی بر وساطت بغداد برای تنش‌زدایی میان کشورهای منطقه، تاکید کرد: ایران از هرگونه تحرکی که منجر به توسعه روابط، همکاری‌ها و نزدیکی بین عراق و کشورهای عربی، همسایه و منطقه شود، استقبال و حمایت می‌کند و مشوق آن است. مسجدی گفت: به‌اعتقاد شخصی بنده بخشی از وساطت عراق برای تنش‌زدایی در منطقه برای بازیافت جایگاه سیاسی عراق در دنیای عربی و اسلامی است که ما هم از این موضوع و محور قرار گرفتن عراق استقبال می‌کنیم و خوشحال هستیم. وی اضافه کرد: اگر عراق بتواند هرگونه نقشی در جهت نزدیکی ایران با کشورهایی که مقداری با آنها چالش داریم یا روابطمان به سردی گراییده یا همکاری‌های سیاسی با آنها متوقف شده، ایفا کند، ما خوشحال می‌شویم؛ یعنی جمهوری اسلامی ایران به دولت عراق این موضوع را بیان کرده که اگر آنها بتوانند در اینجا نقشی را ایفا کنند، تحرکی داشته باشند، تلاشی داشته باشند؛ ما نه‌تنها استقبال می‌کنیم بلکه خوشحال هم می‌شویم. سفیر ایران در پاسخ به این پرسش که میانجی‌گری عراق بین ایران با کشورهای موردنظر تاکنون در عمل دستاوردی داشته یا خیر گفت: چون عملا در بحث جمهوری اسلامی ایران هنوز به نتایج روشن و پیشرفت قابل ملاحظه‌ای نرسیده، اجازه بفرمایید منتظر باشیم مقداری کار جلو برود و نتایج عملی را ببینیم. سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق درباره استقبال کشورهای منطقه از تلاش‌های عراق برای تنش‌زدایی در منطقه گفت: شرایط بین‌المللی و منطقه‌ای، فضایی را ایجاد کرده که کشورهای دیگر درصدد نزدیکی به ایران هستند. مسجدی با تصریح بر اینکه حضور نظامیان امریکا به نفع عراق و منطقه نیست و نیروهای مسلح در عراق و منطقه به‌تنهایی قادر به تامین امنیت خود هستند، گفت: پرونده ترور و شهادت شهیدان قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس از ۳ جنبه قضایی، حقوقی و سیاسی و بین‌المللی در حال پیگیری توسط دو کشور است. وی درباره پرداخت مطالبات مالی ناشی از صادرات ایران به عراق به قول و آمادگی وزیر دارایی عراق در جریان سفر آقای شریعتمداری اشاره کرد و گفت: این موضوع در یک بازه زمانبندی‌شده انجام می‌شود. سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق همچنین گفت: حضور نیروهای امریکایی و پایگاه‌های آنها در عراق و عموم منطقه به نفع ملت‌ها نیست. مسجدی درباره سومین دور گفت‌وگوهای راهبردی بین بغداد و واشنگتن افزود: آنچه مسلم است مصوبه پارلمان عراق بر حضور نداشتن نظامیان امریکایی در این کشور صراحت دارد و از نظر جمهوری اسلامی ایران حضور نظامیان و پایگاه‌های امریکا در عراق و منطقه به نفع ملت‌های منطقه نیست. وی با اشاره به سفر قاسم الاعرجی، مشاور امنیت ملی عراق به تهران در روزهای گذشته گفت: از اهداف سفر الاعرجی علاوه بر گفت‌وگو درباره مسائل منطقه و عراق و روابط دوجانبه و همچنین هماهنگی‌های امنیتی بین دو کشور، گفت‌وگوهای راهبردی اخیر بین بغداد و واشنگتن بود. به گفته وی، الاعرجی به دعوت دریابان علی شمخانی، دبیر شورای امنیت ملی ایران راهی تهران شد و علاوه بر دیدار با ایشان با تعدادی از مقامات ایرانی نیز دیدار و گفت‌وگو کرده است. از سفیر ایران سوال شد که در عراق و منطقه عده‌ای علاقه دارند موضع جمهوری اسلامی ایران را درباره انتخابات آینده و زودهنگام عراق بدانند که وی در پاسخ گفت: ما از اصل برگزاری انتخابات که نماد دموکراسی و مردم‌سالاری است حمایت و استقبال می‌کنیم. ایران به رأی و نظر مردم عراق احترام می‌گذارد و دولت منتخبی که در انتخابات آینده از طرف پارلمان و طبق روال قانونی برگزیده شود، مورد حمایت، استقبال و پشتیبانی جمهوری اسلامی ایران است. سفیر جمهوری اسلامی ایران خاطرنشان کرد: ایران روی فرد یا جناح خاصی چه مثبت یا منفی در انتخابات آتی عراق نظر ندارد و آنچه مهم است این است که انتخابات به‌شکل باشکوه و خواست مردمی برگزار شود.

درخواست مجلس از دولت برای قرنطینه

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: ما متوجه وضعیت سخت اقتصادی هستیم و باید بگویم که همه توان مجلس و دولت حمایت از مشاغل آسیب‌دیده از کرونا خواهد بود. به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف با اشاره به وضعیت شیوع بیماری کرونا اظهار کرد: بسیاری از شهرها و شهرستان‌ها وضعیت قرمز دارند و در شرایط سختی هستیم. از دولت می‌خواهم که در بحث کنترل، قرنطینه و اجرای محدودیت‌ها کوشا باشد. امیدوارم با اجرای کامل محدودیت‌ها بتوانیم روند رشد این بیماری و آسیب را متوقف کنیم. وی ضمن درخواست از مردم برای رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی بیان کرد: ما متوجه وضعیت سخت اقتصادی هستیم و باید بگویم که همه توان مجلس و دولت حمایت از مشاغل آسیب‌دیده از کرونا خواهد بود. امیدواریم حمایت‌های خوبی از این مشاغل داشته باشیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی درباره تعطیلی دوهفته‌ای مجلس گفت: من در رسانه‌ها دیدم که گفتند مجلس هفته آینده تعطیل است. باید بگویم مجلس در حقیقت تعطیل نیست؛ ماجرا این است که ما در هفته آینده به‌خاطر شرایط کرونایی تنها جلسات علنی صحن مجلس را تعطیل کردیم تا از شیوع بیشتر کرونا جلوگیری کنیم، اما نمایندگان در تهران حضور دارند و هم به‌خاطر رعایت پروتکل‌های بهداشتی و هم رسیدگی به امور قوه مقننه سفر نخواهند کرد و در مجلس شورای اسلامی خواهند بود. قالیباف در پایان اظهار کرد: کمیسیون‌های امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، اقتصادی، انرژی و بهداشت و درمان جلساتی برای رسیدگی به امور کشور با رعایت کامل پروتکل بهداشتی خواهند داشت.

اقدامات دولت برای تولید و واردات واکسن کرونا

سخنگوی دولت در نشست خبری خود با خبرنگاران رسانه‌های مختلف داخلی و بین‌المللی گفت: پنجشنبه پیش رو روز تاسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است و یکشنبه گذشته هم روز ارتش جمهوری اسلامی ایران بود. ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ۴۰ سال اخیر به‌عنوان دو بال حفظ تمامیت ارضی ایران عزیز کارنامه درخشانی از خود به‌جا گذاشته‌اند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، علی ربیعی تاکید کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد دو عامل در شکل‌گیری موج چهارم کرونا موثر بوده است؛ یک عامل ویروس جهش‌یافته جدید است با قدرت سرایت بالا و پیشروی مهلک در بدن بیمار که قبل از عید نوروز وارد ایران شده است. عامل دیگر، رعایت نکردن پروتکل‌ها است. تجربه در ایران نشان می‌دهد زمانی که نرخ مرگ‌ومیر پایین می‌آید مردم احساس آسودگی خاطر پیدا می‌کنند و در رعایت پروتکل‌های بهداشتی غفلت می‌کنند. وی افزود: مجموعه دولت، ستاد ملی کرونا و شخص رئیس‌جمهوری از ابتدا به خرید واکسن خارجی آن هم به‌طور انبوه معتقد بودند. به خاطر همین، ما جزو نخستین کشورهایی بودیم که برای خرید واکسن از کوواکس، ثبت‌نام کردیم، منابع ارزی‌اش هم تهیه شد اما در مرحله انتقال پول، به‌خاطر محدودیت‌ها و تحریم‌های بانکی، با مشکل مواجه شدیم و نوبت‌مان را از دست دادیم، وگرنه امروز ۱۶ میلیون دز واکسن از طریق کوواکس وارد کشورمان شده بود. ربیعی گفت: البته با رایزنی‌های فراوان و تلاش وزارت خارجه، این مشکل بالاخره رفع و تحویل واکسن‌ها آغاز شده و به‌زودی همه آن واکسن‌ها وارد می‌شوند. موضوع خرید واکسن برای دولت بسیار مهم است و دکتر روحانی دستور داده از همه ظرفیت‌های ملی برای وارد کردن واکسن، استفاده شود. اعلام شد بخش خصوصی هم می‌تواند با ارز نیمایی واکسن وارد کند. وی با تاکید بر اینکه امروز هم برخی در بخش خصوصی موفق شده‌اند و خبر دارم که اقدامات خوبی صورت گرفته، اظهار کرد: طبق اعلام مدیرکل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو تاکنون ۳ شرکت از بخش خصوصی مجوز واردات واکسن کرونا را از سازمان غذا و دارو دریافت کردند و قرار شده واکسن را وارد کنند. ربیعی خاطرنشان کرد: همچنین بخشی از پول‌های بلوکه شده ایران در عراق به خرید واکسن اختصاص یافته و انتظار داریم دولت عراق اهتمام بیشتری برای انتقال بقیه پول ایران داشته باشد. امیدواریم بهانه مجوز اُپک هم برداشته شده باشد. وی با اشاره به اینکه سفیرمان در روسیه خبر داده قرارداد خرید ۶۰ میلیون دوز واکسن اسپوتنیک V نهایی شده و از خرداد وارد کشور می‌شود، تصریح کرد: تولید واکسن مشترک با کوبا نیز شروع شده و به‌زودی فاز سوم آزمایش انجام می‌شود. سخنگوی دولت بیان کرد: البته از آنجا که دولت معنا و ماهیت تحریم را به‌خوبی می‌داند و به مشکلات و تبعات آن واقف است، تولید واکسن داخلی را هم مورد اهتمام جدی قرار داد و خبرهای خوبی هم در این زمینه منتشر شده. ما لحظه‌ای واردات واکسن را معطل تولید داخلی نکردیم.

عکس روز

حال‌وهوای پایتخت در ماه مبارک رمضان — عکس: آیدا فریدی

ویژه تر از خبر

توزیع عمومی واکسن کرونا ایرانی از شهریور

عضو کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا با تاکید بر اینکه بحران واکسن کرونا در کشور با ورود تولیدات داخلی از شهریور برطرف خواهد شد، گفت: واکسن‌های کرونا داخلی از شهریور با حجم زیادی وارد بازار می‌شوند. مصطفی قانعی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: نخستین واکسن ایرانی از اواخر خرداد در دسترس هموطنان قرار می‌گیرد و به‌تدریج این روند شتاب می‌گیرد. وی با اشاره به اینکه مراحل تولید واکسن داخلی کرونا در حال طی شدن است، گفت: تاکنون ۴ مجموعه مجوز ورود به کارآزمایی بالینی را اخذ کردند و این مجموعه‌ها با تمام تلاش در حال فعالیت هستند تا محصول امن، موثر و باکیفیت در اختیار هموطنان قرار گیرد. قانعی بیان کرد: ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی و وزارت دفاع ۳ مجموعه داخلی هستند که در حال تولید واکسن کرونا هستند و مجموعه چهارم کاری مشترک از ایران و کوبا است که توسط انتستیتو پاستور در حال انجام است. سخنگوی سازمان غذا و دارو گفت: تاکنون موردی از واردات واکسن کرونا به‌طور مستقیم از طریق بخش خصوصی نداشته‌ایم و هیچ گزارشی نیز از نشت واکسن‌های وارد شده وزارت بهداشت در بازار آزاد وجود ندارد. کیانوش جهانپور تاکید کرد: تا امروز هیچ موردی از نشت واکسن کرونا به بازار آزاد نداشته‌ایم. البته ممکن است موارد تخلفی بوده باشد که افرادی به بهانه‌های مختلف جایگزین افراد واجد شرایط تزریق واکسن شده باشند که با متخلفان برخورد می‌شود اما موردی از نشتی و خروج واکسن از وزارت بهداشت به بازار آزاد نداشته‌ایم.

گسترش صنعت
چهارشنبه
اول اردیبهشت ۱۴۰۰
۸ رمضان ۱۴۴۲
۲۱ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۷۲
پیاپی ۳۰۹۰
www.sanatnewspaper.com

هوای پاک
قربانی منفعت‌طلبی‌ها

تولید ۵۰ هزار تارا
در سال ۱۴۰۰

کارنامه غیرشفاف
آلودگی در ایران

تحلیل روز

تحلیل صنعت از شاخص‌های محیط‌زیستی در ایران

منتظر بحران اکوسیستم در کشور باشید!

عکس: صنعت

امیرعباس آذرموند: شرایط بحران محیط‌زیستی در ایران در حال نزدیک شدن به دوران بغرنجی است. یک سال پیش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پیش‌بینی کرده بود بحران زیست‌محیطی ایران تا ۳ دهه دیگر می‌تواند به چالشی مهم تبدیل شود. برخی از موسسات بین‌المللی نیز نسبت به شاخص‌های محیط‌زیستی ایران حساس شدند و حتی برخی از موسسات مطالعاتی چالش محیط‌زیست در ایران را زیان‌آورتر و دشوارتر از دشمنی با غرب می‌دانند. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد عملکردها در این بخش نوسانات فراوانی داشته و به همین دلیل در گزارش‌های مربوط به شاخص ایران همواره ارقام تکانه‌های بزرگی را تجربه می‌کنند. این در حالی است که مسئله آب و محیط‌زیست یک مسئله صرفا ملی نیست و یک بحران جهانی شده است. اما تجارب مختلف نشان می‌دهد رفع چالش‌های این بخش تنها به صرف بودجه خلاصه نمی‌شود و بیش از هر چیز اراده و عزمی ملی را می‌طلبد. اتحادیه اروپا در این زمینه عملکرد بهتری نسبت به بقیه کشورهای جهان داشته است. البته قاره سبز از دهه ۷۰ میلادی به این فکر افتاد و به همین دلیل کار را از کشورهای دیگر زودتر آغاز کرد. چالش محیط‌زیست چنان به مسئله جدی تبدیل شده که اکنون از اقتصاد محیط‌زیست هم سخن به میان می‌آید.

هر کشور در حال توسعه برای رشد اقتصادی و افزایش تولید ناخالص خود به منابع انرژی و طبیعی زیادی نیاز دارد. بنابراین رشد و توسعه خود را در مصرف بیشتر منابع و تبدیل آن به محصول با ارزش افزوده می‌داند. با افزایش مصرف منابع طبیعی تجدیدپذیر و منابع تجدیدناپذیر طبیعت آسیب جدی خواهد دید، همچنین تولید محصول جدید با ارزش افزوده از این منابع باعث مشکلات جانبی خواهد شد. میزان مصرف انسان از منابع طبیعی کره زمین ۵۰ درصد بیشتر از ظرفیت آن است که در صورت ادامه این روند تا سال ۲۰۳۰ مصرف منابع طبیعی به بیش از ۱۰۰ درصد ظرفیت کره زمین خواهد رسید.

اقتصاد محیط‌زیست چیست؟

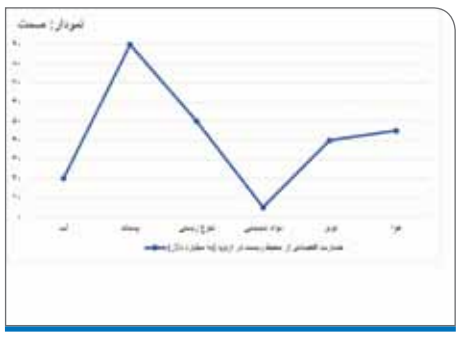
با توجه به تجربه کشورهای توسعه‌یافته، در برهه‌ای از زمان با افزایش تولید ناخالص داخلی روند تخریب طبیعت شدت گرفت اما به مرور زمان و رسیدن به یک حد مشخص، روند تخریب کاهش خواهد یافت. دلیل این موضوع این است که کشورها ابتدا برای رسیدن به رشد اقتصادی موردنظر خود از صنایع با هزینه کمتر و بیشترین تولید استفاده می‌کنند. بنابراین، این صنایع تخریب محیط‌زیستی بالایی دارند، اما بعد از رسیدن به رشد اقتصادی موردنظر تلاش بر بهبود صنایع و به‌روز کردن آن دارند. برای مثال، انگلستان این تغییر را طی کرده است. البته برخی پژوهشگران معتقدند این موضوع می‌تواند برای همه کشورها صادق نباشد. اقتصاد محیط‌زیست موضوع جدیدی در علم اقتصاد است که تا قبل از سال ۱۹۷۰ میلادی توجه به آن کم بوده است. پس از سال ۱۹۷۱ میلادی با خساراتی که به محیط‌زیست وارد شد، دانشمندان به دنبال یافتن ابزارهای اقتصادی برای حفظ محیط‌زیست بوده‌اند.

اقتصاد محیط‌زیست به بخشی از علم اقتصاد گفته می‌شود که رابطه میان توسعه پایدار اقتصادی و محیط‌زیست را مطالعه کرده و سعی در یافتن راهکاری برای توسعه اقتصاد دارد که موجب آسیب به محیط‌زیست نشود. درواقع اقتصاد محیط‌زیست به ما یاد می‌دهد چگونه با کمترین آسیب به محیط‌زیست اقتصاد را رشد دهیم. برای اینکه اقتصاد محیط‌زیست در کشور اجرا شود نیازمند بررسی وضعیت کشور و برآورد خسارات به وجود آمده به‌واسطه اقتصاد، علل این خسارات و همچنین پیش‌بینی میزان خسارت در آینده در صورت ادامه این روند هستیم. پس از آن نیاز است تا نواقص قانونی در کشور برطرف و خلأهای قانونی رفع شود تا از خسارات محیط‌زیستی در آینده پیشگیری و خسارات گذشته جبران شود. درنهایت برای بهبود شرایط، نیاز به سیستم پایش و ارزیابی است تا این حرکت ادامه یابد.

خسارات محیط‌زیستی اروپا و ایران

اتحادیه اروپا مطالعات فراوانی درباره خسارات محیط‌زیستی در صورت اجرایی نشدن اصول محیط‌زیستی در این قاره انجام داده که چند مورد مهم در آن قابل اشاره است؛ از جمله اینکه تخریب محیط‌زیست دریایی باعث غرق شدن کشتی اریکا در سال ۱۹۹۹ شد که خسارت واردشده به اقتصاد حدود ۸۰۰ میلیون یورو برآورد شده است. این معادل نصف درآمد صنعت توریسم قاره سبز در همان زمان بود. همچنین با غرق شدن کشتی پرستیج ۵میلیارد یورو به صنعت توریسم و ماهیگیری خسارت وارد شد.

خسارات محیط‌زیستی و تصادفات ناشی از سیستم حمل‌ونقل در سال ۲۰۰۰ حدود ۷.۳ درصد از تولید ناخالص داخلی اروپا برآورده شده است. خسارات ناشی از استفاده از مواد شیمیایی حدود ۱۵ میلیارد یورو برآورد شده است. همچنین با توجه به مطالعه اتحادیه اروپا خسارت ناشی از آلودگی هوا در سال بین ۲۷۵ تا ۷۹۰ میلیارد یورو بوده که موجب مرگ ۳۶۹ هزار نفر و از دست دادن ۳۴۷ میلیون روز کاری شده است. در سال ۲۰۰۴ میلادی هزینه ناشی از تغییر اقلیم در جهان حدود ۸۶ میلیارد یورو بوده که با توجه به گزارشی در سال ۲۰۰۶ میلادی در صورتی که این روند ادامه یابد این هزینه ۵ تا ۲۰ درصد از درآمد ناشی از تولید جهان را شامل خواهد شد.

در مجموع در مطالعات سال ۲۰۱۱ میلادی اروپا برآورد شده چنانچه به اصول محیط‌زیستی توجه نشود، حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد یورو خسارت به اروپا وارد خواهد شد.

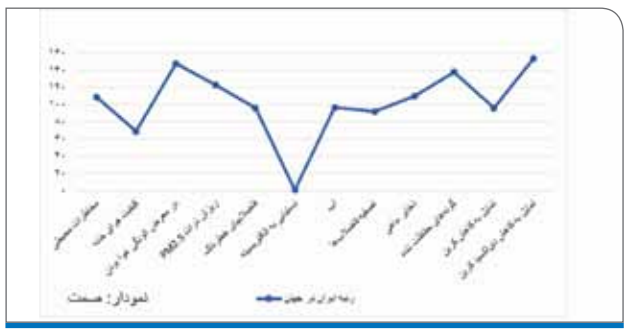
براساس مطالعه انجام‌شده در سال ۲۰۰۲ میلادی، خسارت ناشی از تخریب محیط‌زیست ایران هم بررسی شد. البته از آن گزارش حدود ۲ دهه می‌گذرد و متاسفانه هنوز گزارش جدیدی در این باره منتشر نشده است. برمبنای همان گزارش ۲ دهه پیش، میزان کل خسارت واردشده در آن سال حدود ۸ میلیارد و ۴۳۰ میلیون دلار بود که به علت بی‌توجهی مسئولان به بخش محیط‌زیست احتمال افزایش این رقم در سال‌های اخیر زیاد است. اروپا توانسته با اقدامات پیشگیرانه حدود ۳۰۰ میلیارد یورو در هزینه‌های ناشی از خسارت محیط‌زیستی خود صرفه‌جویی کند.

نمودارها: صنعت

شناسایی خسارت‌های زیست‌محیطی

برای اینکه بتوان اقتصاد را به سمت توسعه پایدار و حفظ محیط‌زیست سوق داد ابتدا نیاز است خسارات محیط‌زیستی تعیین شود. اجرای این موضوع به دلیل مشخص نبودن تمامی آیتم‌ها مشکلات خاص خود را در زمان محاسبه دارد. اما اجرایی شدن آن حتی در صورت ناقص بودن هم اهمیت بسزایی دارد زیرا این موضوع خود پایه و اساس ابزارهای اقتصادی مانند مالیات سبز، تجارت انتشار و... است. پس از برآورد خسارات محیط‌زیستی می‌توان هزینه‌های اجتماعی را براساس آن محاسبه کرد که هزینه‌های اجتماعی تاثیر بزرگی در تعیین نرخ کالاها و خدمات دارند. علاوه‌بر آن، با تعیین میزان خسارت محیط‌زیستی به‌راحتی می‌توان با ارزش‌گذاری بر مالیات محیط‌زیست از پیشروی خسارات جلوگیری کرد. همچنین با استفاده از ابزار محیط‌زیستی تجارت انتشار می‌توان صنایع و جامعه را تشویق به کاهش انتشار کرد. یکی دیگر از روش‌های کنترل و پایش آلودگی محیط‌زیستی استفاده از علامت‌های متعدد زیست‌محیطی است. با این روش به دو هدف بزرگ خواهیم رسید؛ نخستین هدف پایش میزان خسارت محیط‌زیست و جمع‌آوری اطلاعات و دومین هدف ایجاد فرهنگ استفاده از کالاهای دوستدار محیط‌زیست و همراه‌سازی جامعه با دولت برای حفظ آن است. بررسی قوانین موجود نشان می‌دهد بعضی از مشکلات کنونی این بخش ناشی از قوانین است. از جمله اینکه جرائم متناسب با تورم و شرایط روز کشور اعمال نشده است، از ابزار مالیاتی برای حفظ محیط‌زیست هیچ استفاده‌ای نمی‌شود، استانداردهای محیط‌زیست به‌روز نشده‌اند و قوانین کافی محاسبات هزینه‌های پنهان تخریب محیط و هزینه خسارت واردشده به محیط‌زیست وجود ندارد و این موضوعات مورد بی‌توجهی کامل قرار گرفته است.

آسیب به محیط‌زیست از چه زمانی آغاز شد؟

آسیب به محیط‌زیست و بهره‌برداری بیش از حد منابع در ایران نیز همچون دیگر کشورها در قرن گذشته آغاز شد. این امر تا آنجا ادامه یافت که تشکلی به نام «کانون شکار» شکل گرفته و هدف آن حفظ نسل شکار و نظارت بر اجرای قوانین بود. در سال ۱۳۴۶ در پی تصویب قانون شکار و صید، سازمان شکربانی و نظارت بر صید جایگزین تشکل قبلی شد. براساس ماده ۶ این قانون، وظایف سازمان شکربانی و نظارت بر صید از محدوده نظارت و اجرای مقررات ناظر بر شکار فراتر رفته و امور تحقیقاتی مربوط به حیات وحش، تکثیر و پرورش حیوانات وحشی و حفاظت از زیستگاه آنها را نیز دربر گرفت. در سال ۱۳۵۰ نام این سازمان به سازمان حفاظت محیط‌زیست تغییر کرد و نام شورای عالی شکربانی و نظارت بر صید به شورای عالی حفاظت محیط‌زیست و امور زیست‌محیطی از جمله پیشگیری از اقدام‌های زیان‌بار برای تعادل و تناسب محیط‌زیست نیز به اختیارات قبلی آن افزوده شد. در سال ۱۳۵۳ پس از برپایی کنفرانس جهانی محیط‌زیست در استکهلم و با تصویب قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست در ۲۱ ماده، این سازمان از اختیارات قانونی تازه‌ای بهره‌مند شد و از نظر تشکیلاتی نیز تا اندازه‌ای از ابعاد و کیفیت سازگار با ضرورت‌های برنامه‌های رشد و توسعه برخوردار شد. پس از انقلاب و با تصویب اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی در آذر ۵۸، مهم‌ترین اقدامی که در این زمینه صورت گرفت این بود که به نحوی که در این اصل، موضوع حفاظت به‌عنوان وظیفه عمومی تلقی شده و فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن را که با آلودگی محیط‌زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا می‌کند، ممنوع شده است؛ تصویب قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا، قانون مدیریت پسماندها، قانون هوای پاک، قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌ها و قانون تجمیع عوارض از جمله اقدامات دیگری است که پس از انقلاب انجام شد.

نوسانات فراوان در شاخص محیط‌زیست ایران

محیط‌زیست ایران در طول ۴۰ سال گذشته تحت تاثیر عوامل نگران‌کننده‌ای بوده که بحران‌های زیادی را در کنار آلودگی‌های زیست‌محیطی با مسئولیت کامل انسان به بار آورده است. یکی از دلایل اثبات این امر بررسی شاخص عملکرد محیط‌زیست است. یکی از شاخص‌های مهم توسعه کشورها در قرن ۲۱، عملکرد زیست‌محیطی یا توسعه زیست‌محیطی آنهاست. این شاخص درحال‌حاضر ملاک مقایسه توسعه کشورها در زمینه محیط‌زیست است و هر دو سال یک‌بار در اجلاس جهانی اقتصاد در داووس با همکاری دانشگاه ییل و کلمبیا منتشر می‌شود. براساس گزارش‌های منتشرشده ایران در سال ۲۰۰۶ رتبه ۵۳ شاخص عملکرد زیست‌محیطی جهان را داشته و این رتبه در سال‌های ۲۰۰۸، ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ به ترتیب ۶۷، ۶۰ و ۱۱۴ برآورد شده است؛ یعنی ایران در نهایت مسیر نزولی را در این زمینه طی کرده است. پس از آن به رتبه ۸۳ در سال ۲۰۱۴ دست یافت اما در سال ۲۰۱۶ ایران از لحاظ عملکرد زیست‌محیطی با نمره‌ای پایین به رتبه ۱۰۵ از جمع ۱۸۰ کشور جهان تنزل کرده و به این ترتیب در رده کشورهایی با عملکرد ضعیف در این زمینه قرار گرفته است. همان‌طور که مشاهده می‌شود عملکرد ایران در حوزه محیط‌زیست همواره در این بخش‌ها نوسانات فراوانی داشته است. درباره شاخص جهانی عملکرد زیست‌محیطی در سال ۲۰۱۲، ۲۲ شاخص زیست‌محیطی مورد اندازه‌گیری قرار گرفته‌اند که ایران در بخش استفاده از آب، حفظ منابع آبی، انتشار گاز دی اکسید کربن و گازهای گلخانه‌ای و انتشار ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون، ضعیف‌ترین عملکرد را در میان سایر شاخص‌ها به خود اختصاص داده است. به طور کلی شاخص عملکرد زیست‌محیطی منعکس‌کننده وضعیت محیط و سلامت انسان در هر کشور است. وقتی سطح جنگل بر اثر تخریب‌ها کاهش می‌یابد، به معنای افزایش ریزگردها، تشدید آلودگی هوا و افزایش بیماری‌های ریوی است. وقتی تالاب‌ها خشک می‌شوند به معنای کاهش منابع آبی و بهداشت کمتر است. از دلایل دیگر کاهش رتبه ایران، اصرار بر خودکفایی گندم بوده است. اصرار بر خودکفایی همراه با کشاورزی فاقد زیرساخت لازم و آب کافی، به حفر تعداد زیادی از چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق انجامید که در نهایت کاهش سطح آب‌های زیرزمینی و نشست زمین را در پی داشت. عمق آب زیرزمینی در ۷۰ دشت ایران نسبت به آمار دوره قبل بیش از ۲ متر کاهش یافت. از سوی دیگر، سدسازی و استفاده از آب ذخیره‌شده برای توسعه کشاورزی را می‌توان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین علل کاهش رتبه ایران درنظر گرفت. در این سال‌ها حقابه طبیعی بیشتر تالاب‌های پایین‌دست فدای سدها و مصارف کشاورزی می‌شود.

تحلیل‌های آماری مربوط به این شاخص نشان می‌دهد ایران در زمینه شیلات و ماهیگیری با روند مثبت ۲۰.۷ و آلودگی هوای محیط‌های مسقف با ۲۰.۶ و کنترل بیماری‌های محیطی و مرگ‌ومیر کودکان با ۱۷.۲ مواجه بوده است. با وجود روند مثبت در این بخش اما درباره آلودگی هوا و مناطق حفاظت‌شده زمینی و نیز گونه‌های حفاظت‌شده روندی منفی داشته که هرکدام از این شاخص‌ها در تعیین عملکرد زیست‌محیطی سالانه کشور تاثیرگذار بوده‌اند اما به طور کلی می‌توان گفت عملکرد زیست‌محیطی کشور روندی مثبت داشته و شاخص‌های بهداشت محیط با روند مثبت ۷.۸ و پویایی اکوسیستم با روند منفی ۸.۷ نقش اساسی در امتیاز ایران ایفا کرده‌اند.

خاورمیانه در آستانه بحران جدی آب

بحران آب یک بحران جهانی است. براساس پیش‌بینی یونسکو، با تداوم روندهای کنونی تا سال ۲۰۲۵ دو سوم مردم جهان به‌شدت برای آب در مضیقه خواهند بود. آب فصل مشترک و عنصر کلیدی در بسیاری از چالش‌های جهان است. آسیای غربی که یکی از خشک‌ترین مناطق جهان است، به دلیل سوءمدیریت مصارف آب با مشکلات مضاعفی روبه‌رو است. کمبود آب استعداد بروز تعارض‌های منطقه‌ای را افزایش می‌دهد. برای نمونه، در خاورمیانه این تعارض‌ها در پیش است زیرا منابع قابل توجهی از آب جاری بین کشورهای مختلف مشترک بوده و مثلا در ماجرای دجله و فرات دولت ترکیه با اجرای طرح‌های سدسازی منطقه را با چالش مواجه کرده است. در ایران نیز بحران آب می‌تواند به تعارضات سیاسی و اجتماعی بینجامد. متاسفانه مصرف آب کشور به اندازه‌ای است که کمیت و کیفیت آب‌های زیرزمینی و سطحی کاهش یافته است. محدودیت آب همچنین می‌تواند سیاست‌گذاران را به انتخاب بین آب، غذا و انرژی بکشاند زیرا سدها برای تولید برق به انباشت آب نیاز دارند و کشاورزی به جریان آب. در شمال و جنوب ایران آلودگی آب دریا و انقراض گونه‌های آبزی شگفت‌آور است. علت این فاجعه در آب‌های خزر، خشکی یا گل‌آلود شدن رودخانه‌های شمال کشور عنوان شده است. یکی از عوامل مهم دیگر، آلودگی آب است که از ورود ۶۰ درصد فاضلاب شمال کشور به دریای خزر ناشی می‌شود. سهم ۱۲ درصدی آلایندگی ایران با سهم ۷۵ درصدی روسیه قابل مقایسه نیست. در جنوب کشور نیز از ۲۲ حادثه نفتی خلیج‌فارس، ۲۱ مورد مربوط به ایران بوده است. این پدیده‌ها در کنار مشکلاتی چون گرم شدن آب دریا نظام در هم تنیده‌ای از چالش‌های سیاسی و اقتصادی را شکل داده‌اند. در ایران مصرف آب برداشت‌شده از سوی بخش کشاورزی بین ۷۰ تا ۹۰ درصد اختصاص دارد که حدود دو سوم نیاز غذایی مردم را تامین می‌کند. بازدهی آبیاری کشاورزی حدود ۳۰ درصد است و ۸۹ درصد محصولات کشاورزی با کشت آبی پرورش می‌یابند. درحالی که متوسط بازدهی جهانی کشت آبی بیش از ۴۰ درصد است. اگرچه مدت‌هاست از کشاورزی بهینه و مکانیزه صحبت می‌شود اما فقدان طرحی جامع سبب شکست این ایده شده است. بنابر تحلیلی که مدتی پیش بازوی نظارتی مجلس منتشر کرده بود، هشدارهای زیست‌محیطی ایران به اندازه‌ای است که نظر تحلیلگران خارجی را نیز به خود جلب کرده است. موسسات مختلفی چون بلومبرگ و چتم‌هاوس از موسساتی هستند که در نشریات خود به این موضوع اشاره کرده‌اند و حتی خطر آن را بیش از دشمنی با اسرائیل و غرب دانسته‌اند. از شواهد برمی‌آید که ایران در حال حرکت به سوی یک بحران زیست‌محیطی چندجانبه است. هر سیاستی که برای محیط‌زیست اتخاذ شود، پیامدهای قابل توجهی بر حوزه‌های دیگر خواهد داشت. کم‌توجهی به چالش‌های یادشده هزینه‌های جبران‌ناپذیری به جامعه وارد می‌کند. این ارتباطات در هم‌تنیده بر پیچیدگی مسئله افزوده است. ارتباط تنگاتنگ این چالش‌ها با امور سیاسی و اجتماعی از قطعیت کاسته است. این پیچیدگی، ابهام، عدم قطعیت و نیاز به کل‌نگری ضرورت آینده‌پژوهی در این عرصه را هبردی را آشکار می‌کنند. نجات محیط‌زیست پیش از آنکه به بودجه و منابع انسانی نیاز داشته باشد، به برنامه و عزم ملی نیاز دارد. تصمیم‌های کوچک و موضعی به مثابه مسکن‌هایی هستند که توجه مسئولان را به طور موقت به موضوع محیط‌زیست معطوف می‌کنند. به محیط‌زیست باید ملی و فرازمانی نگریسته شود تا طرحی جامع و بلندمدت قابل اجرا باشد. با تداوم روند فعلی، بعضی کارشناسان افق تحقق فاجعه زیست‌محیطی در سطح ملی را در حدود ۳ دهه تخمین می‌زنند. هدف‌گذاری برای آینده محیط‌زیست کشور و اینکه در نهایت آیا به توسعه پایدار با توجه به حفاظت از محیط‌زیست دست خواهیم یافت، بحثی است که باید مورد توجه قرار گیرد. دو دیدگاه در آینده‌پژوهی مورد توجه است؛ یکی حرکت از وضعیت موجود به سوی آینده و تکیه بر اصلاح و بهبود آنچه تاکنون گذشته است و دیگر هدف‌گذاری برای دستیابی به آینده‌ای، حداقل قابل قبول و قابل مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته. ضعف در توجه جامع به موارد یادشده موجب بروز برخی تهدیدات جدی در بخش محیط‌زیست شده که اگر تدابیر و اقدامات لازم برای توقف و رفع این تهدیدات که اغلب زیربنای بخش را هدف قرار داده است، صورت نگیرد، اهداف و آرمان‌های گام دوم انقلاب در این بخش دچار اختلال شده و به شکل مطلوب محقق نخواهد شد. با وجود همه تحولات اقتصادی و اجتماعی سال‌های اخیر در کشور آثار عمیق و گسترده‌ای را بر جای گذاشته و ناپایداری‌های متعددی مانند انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی، فرسایش خاک، تخریب جنگل‌ها و مراتع را موجب شده است. هرچند گذر از جامعه سنتی و نیمه‌صنعتی مبتنی بر صادرات مواد خام به جامعه صنعتی، هزینه‌هایی را بر محیط‌زیست تحمیل کرده و باعث بروز ناپایداری در آن شده اما در این فرآیند گذار باید تلاش کرد تا حد امکان هزینه‌های تخریب محیطی کاهش یافته و نقاط ضعف به نقاط قوت و تهدیدها به فرصت‌ها در گام دوم انقلاب تبدیل شود.

یادداشت

اخلاق محیط‌زیستی قربانی چرخه اقتصاد

عباس مجیدی‌نژاد/ رئیس انجمن صنفی مراکز معاینه فنی خودرو کشور

باوجود پیدایش نهضت دکارتی در اروپا و اوج گرفتن رنسانس که بهره‌وری از عقل برای حل مشکلات کافی دانسته به‌شرط آنکه به روش‌های درست استفاده شود، خود زمینه‌ساز انقلاب صنعتی شده و در قرن هجدهم میلادی تحولی شگرف را به‌دنبال داشت. اختراع چرخ نخ‌ریسی در نیمه نخست و اختراع ماشین بخار در نیمه دوم این قرن باعث پیشرفت در بیشتر صنایع از جمله صنعت نساجی شد و کمک به توسعه لکوموتیوها داشته و جهشی بزرگ در ساخت‌وساز صنعت کشتیرانی ایجاد کرد. کشاورزی و جوامع روستایی در این دوره در اروپا و امریکا، صنعتی و شهری شدند. قبل از وقوع انقلاب صنعتی، تولید و ساخت بیشتر در خانه‌های مردم انجام می‌شد. آنها از ابزارهای ساده یا دستگاه‌های ابتدایی برای این کار کمک می‌گرفتند. با پیدایش این شرایط، بسترهای لازم برای ارتقای تحولات صنعتی مهیا شده و سرعت این اختراعات به اوج خود رسید. برای حیات این چرخه صنعتی نیاز به تامین انرژی از شاخص‌های مهم بوده و در ادامه این چرخه صنعتی بهره بردن از سوخت‌های فسیلی در صنعت به یکی از با اهمیت‌ترین انرژی‌ها تبدیل شد.

امروز تامین انرژی از اساسی‌ترین پیش‌نیازهای توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها به‌شمار رفته و تغییرات جمعیتی و رشد شهرنشینی علاوه‌بر ضعف کارآیی جریان تولید، انتقال، توزیع و مصرف، الزام به منابع انرژی مطمئن و پاک داشته که این امر موجب افزایش تقاضای انرژی و مصرف سریع منابع آن در این فرآیند را به‌دنبال خواهد داشت. درحالی‌که تامین و تولید انرژی از منابع ذکر شده خود از عوامل تعیین‌کننده آلودگی محیط‌زیست هستند.

امروز دیگر سخن بر سر پیشرفت صنعتی در کشورهای گوناگون نیست، بلکه نحوه استفاده درست از فناوری کارآمد و به‌روز بوده که حیات سیستمی طبیعی را به خطر نیندازد؛ بنابراین می‌توان گفت مشکلات محیط‌زیستی و حل آن در گام نخست مربوط به کشورهای صنعتی بوده و سپس به کشورهای در حال توسعه خواهد رسید. البته این بدان معنا نیست که به صورت دگماتستی باید مقلد کشورهای توسعه‌یافته بود، بلکه باید از تجربیات استفاده کرد و برای صنعت و حفظ محیط‌زیست برنامه‌ریزی داشت. چنین رویکردی در راستای توسعه پایدار خواهد بود. در این راستا اخلاق زیست‌محیطی به‌عنوان شاخه جدیدی از اخلاق فلسفی درباره روابط بین انسان و محیط باید مورد مداقه قرار گیرد. برای تحلیل این روابط نیازمند بهره‌وری از رویکردهای اخلاقی، فلسفی، جامعه‌شناسی و دیگر رشته مرتبط با این مقوله هستند.

روند صنعتی شدن در کشورهای گوناگون عوامل مخرب خود را بر اکوسیستم محیط وارد کرده که آثار این تخریب در سطح جهانی سبب به‌وجود آمدن فجایعی زیست‌محیطی در زمینه‌های گوناگون آلودگی آب، هوا، مواد زائد جامد و مواد زائد خطرناک شده است. همچنین در سال‌های اخیر، رعایت نشدن مسائل زیست‌محیطی در بسیاری از کشورها، دفع مواد زائد خطرناک در مناطق نامناسب و نشت آنها در محیط، مشکلات عدیده‌ای به بار آورده است.

تهدیدآمیزترین ضایعات زیست‌محیطی در فرآیند صنعتی شدن چه به صورت عمد یا سهو به‌دست انسان بوده است. احداث سد، بریدن درختان، آلوده شدن هوا، خاک و آب توسط فضولات صنعتی، نقش خودروها در آلودگی هوا نمونه‌هایی از این تغییرات هستند.

تغییرات و ضایعات زیست‌محیطی را باید به دو صورت جهانی و ملی مورد کنکاش و بررسی قرار داد. زیاده‌خواهی انسان عامل تعرض به طبیعت بوده و این حرص انسانی تغییرات بسیاری را در اکوسیستم محیطی وارد کرده است که فقط با ابزارهای فناوریکی و تخصصی نمی‌توان جبران منافات کرد. وجود چنین مشکلاتی را باید در فقدان قوانین مناسب در برخی کشورهای در حال توسعه و رعایت نکردن قوانین از سوی دیگر کشورها دانست.

تغییرات اقلیمی منجربه تولید گازهای گلخانه‌ای و گرم شدن زمین شده‌اند. در پس این خطای فاحش انسانی دولت‌ها به این نتیجه رسیدن که برای کاهش آلودگی‌ها باید قوانین بین‌المللی وضع شود و همه ملزم به رعایت آن شوند. در این راستا معاهده پاریس امضا شد.

معضل آلودگی هوا و تخریب زیست‌محیطی در کشور ما چند برابر است. تخریب جنگل‌ها برای ویلاسازی، بهره‌وری از معادن به صورت بی‌رویه، عدم‌برنامه‌ریزی برای پسامد صنعتی و... که شهروندان به‌جای تغییر، خود را با آن تطبیق می‌دهند از آن جمله است. تکرار پدیده وارونگی و تشدید آلودگی هوا شاهد فرافکنی مسئولیت‌ها و در نهایت واکنش‌هایی مانند تعطیلی مدارس و توسعه محدوده طرح ترافیک و نظایر آن هستیم که دیگر مدیریتی نخنما به‌شمار می‌رود.

آیا فرهنگ مدیریتی ما ملزوم به پرورش و تغییر نیست؟ برای اشاعه فرهنگ ملی می‌توان از ابزارهای رسانه‌ای بهره برد اما برای تغییرات در فرهنگ مدیریتی چه ابزاری نیاز است؟

قوانین ناقص و موازی، منافع‌طلبی سازمانی و گروهی، رفع مسئولیت سازمانی، واکنش‌های کوتاه‌مدت و پرهزینه، ناهماهنگی نهادهای متولی در سیاست‌های تاثیرگذار و... مولود تخریب محیط‌زیست خواهد شد. نمود آن در آلودگی هوا تهران بارز است. این معضل طیفی از نهادهای اجرایی از جمله شهرداری‌ها، وزارتخانه‌های مختلف، نیروی انتظامی و حتی سازمان برنامه و بودجه را در برخواهد گرفت. از مواردی که در این زمینه می‌توان به آن پرداخت، ناکارآمدی مدیریتی در حمل‌ونقل دورن‌شهری و برون‌شهری، نبود سازمان یکپارچه در حوزه حمل‌ونقل، حمایت‌های غیراصولی و ایجاد رانت در راستای حمایت از خودروسازان، سرکوب قیمت‌های حامل انرژی بر محور سیاست‌های نادرست، عدم‌برنامه‌ریزی برای شهرسازی و ناتوانی در شبکه حمل‌ونقل عمومی چه به‌صورت ریلی و چه به‌شکل غیرریلی.

مدیریت این امر مهم حمیت قوه مجریه را می‌طلبد. یکی از ضعف‌های که در چندین دولت گوناگون خودنمایی می‌کند خلأ تفکر همکاری متقابل بین نهادهای متولی بوده که خود سبب ابتر ماندن طرح‌ها شده است. امروز لزوم تغییر در رفتار و نگرش نسبت به محیط‌زیست و فرهنگ بهره‌وری از آن به اصلی غیرقابل کتمان تبدیل شده است.

بکارگیری موتورسیکلت‌های برقی در مجموعه خلیج‌فارس

مدیرعامل شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران از بکارگیری موتورسیکلت‌های برقی در مجموعه فرهنگی گردشگری دریاچه شهدای خلیج‌فارس خبر داد. به‌گزارش ایسنا، فریدون رضوی‌کیا در این‌باره گفت: با توجه به گرمایش زمین و آلودگی هوای کلانشهر تهران، استفاده از انرژی‌های پاک در دستور کار قرار گرفت و مجموعه فرهنگی گردشگری دریاچه شهدای خلیج‌فارس پیش قدم شد تا علاوه‌بر استفاده از فناوری و حمایت از یک شرکت دانش‌بنیان، به نخستین مجموعه گردشگری تبدیل شود و تولید آلاینده‌های هوایی و محیطی را کاهش دهد. وی با بیان اینکه به همین منظور، ناوگان موتورسیکلت‌های الکتریکی مجموعه به بهره‌برداری رسید و هم‌اکنون مورد استفاده قرار می‌گیرد، اضافه کرد: با توجه به وسعت مجموعه دریاچه شهدای خلیج‌فارس، لازم بود یگان حفاظت مجموعه، تمامی پیمانکاران نگهداشت، ناظران و... مجهز به موتورسیکلت باشند. از این‌رو ۱۱ موتورسیکلت برقی و یک اسکوتر برقی آفرود در اختیار همکاران قرار گرفت.رضوی‌کیا با اشاره به مصوبه شورای شهر تهران مبنی بر «الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین‌آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل‌ونقل عمومی و خدمات شهری» مصوب سال ۱۳۹۵، گفت: بر مبنای این مصوبه، خرید ناوگان سنگین موتوری برای شهرداری تهران منحصرا به فناوری‌های دیزل فیلتردار، گازسوز و برقی در چارچوب قانون باید در دستور کار بخش‌های گوناگون قرار می‌گرفت اما متاسفانه این موضوع، مغفول باقی مانده بود.

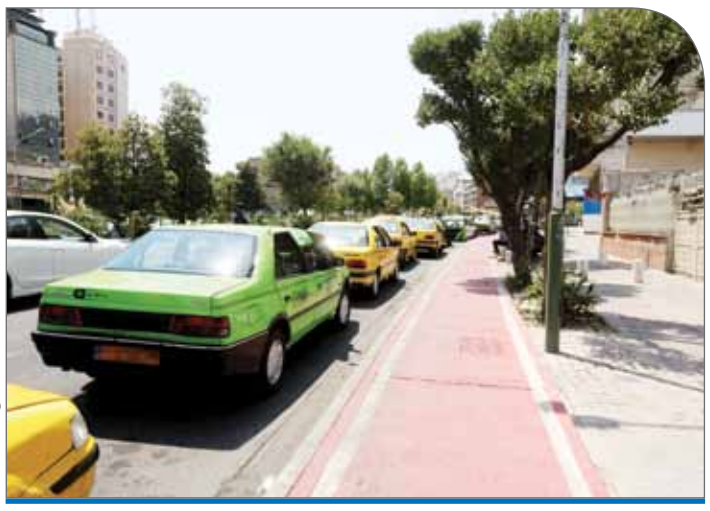
سال گذشته پایتخت فقط ۱۶ روز هوای پاک داشت

هوای پاک قربانی منفعت‌طلبی‌ها

سن خودرو برای دریافت برگه معاینه فنی ملاک نیست

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

هوای پاک، بخشی از محیط‌زیست و زمین پاک بوده و نقش بسیاری در سلامت جامعه ایفا می‌کند. معضل آلودگی هوا در کلانشهرها و برخی استان‌های مرزی، همچنان چالش بزرگ کشور در حوزه شهری است. این معضل سال به سال هم بدتر می‌شود. در بیشتر روزهای سال، هوای شهرهای بزرگ و شهرهای درگیر با ریزگردها، برای گروه‌های سنی حساس و غیرحساس نامناسب است. گفتنی است در سال ۹۹ فقط ۱۶ روز هوای پاک برای پایتخت کشور به ثبت رسید؛ ۲۲۶ روز هوای قابل‌قبول، ۱۰۷ روز هوای ناسالم برای گروه‌های سنی حساس و ۱۶ روز هوای ناسالم برای تمام گروه‌های سنی، کارنامه هوای تهران در سال ۹۹ بود. عنوان می‌شود بخشی از این آلودگی نتیجه سوخت‌های فسیلی و تردد خودروهای حتی نو شماره است. این موضوع را وقتی در کنار حدود ۹۰ درصد موتورسیکلت فرسوده در حال تردد، کامیون‌هایی با عمر ۴۰ سال و گاهی هم بیش از ۵۰ سال در نظر بگیریم، حتی اگر تولید سوخت‌ها براساس استاندارد روز هم باشد، طبیعی است امروز شاهد مرگ هوای پاک در کلانشهرهای کشور باشیم. البته این معضل برای شهرهای کوچک هم به‌زودی مشکل‌ساز خواهد شد. بدون شک زمین و آسمان آلوده، دستاورد بشر و رفتار او با زمین و محیط‌زیست است.

عکس: آیدا فریدی

برای تحول و تغییر در مصرف سوخت و کاهش آلودگی‌ها عوامل زنجیره‌وار به یکدیگر متصل هستند. اگر تمام خودروهای جدید براساس استاندارد و فناوری روز تولید شوند اما خودروهای فرسوده همچنان تردد داشته باشند، شاهد تغییر زیادی در میزان آلودگی هوا نخواهیم بود

تدوین سند استراتژی سوخت

تردیدی وجود ندارد که بخشی از آلودگی هوا مربوط به سوخت‌های فسیلی است. علیرضا احمدی، معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت در پاسخ به این پرسش که چه میزان از آلودگی فعلی هوای کلانشهرهای کشور مربوط به سوخت‌های فسیلی و استاندارد آنهاست به صمت گفت: ۲۹ اسفند سال گذشته، سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور منتشر شد. این سند مهرماه همان سال به تصویب شورای‌عالی انرژی رسیده بود اما پایان سال ۹۹ ابلاغ شد. در سند یادشده به‌طور کامل استراتژی حوزه حمل‌ونقل به‌لحاظ سوخت‌های فسیلی برای ۲ دهه تدوین شده است. وی ادامه داد: در این سند آمده که میزان سوخت‌های فسیلی باید چقدر کاهش داشته باشد و با چه سوخت‌هایی جایگزین شود. جای چنین برنامه‌ای در سبد انرژی خالی بود. این سند اشکالاتی داشته و نیاز به مطالعات بیشتری دارد اما بودن آن با وجود همین اشکالات، بهتر از نبودنش خواهد بود. دست‌کم یک استراتژی برای ۲ دهه داریم که می‌توانیم بر پایه آن در حوزه سوخت و حمل‌ونقل برنامه‌ریزی کنیم.

او افزود: با توجه به اینکه صنعت خودرو، صنعتی مادر است، با این سند دغدغه‌های کمتری برای تولید این محصول در دهه‌های آینده خواهیم داشت.

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با بیان اینکه یک اقدام اساسی را باید از پایه آغاز کرد، گفت: چنین چشم‌اندازهایی نهادهای مربوط را موظف می‌کنند با هدف‌ها و برنامه‌های مشخص آینده را پیش‌بینی کنند. به‌عنوان مثال، این سند، وزارت نفت را ملزم به تامین نیاز صنعت خودرو می‌کند و باید براساس این سند اقداماتی را تا افق ۱۴۲۰ خورشیدی انجام دهد.

سهم سوخت‌ها در ناوگان حمل‌ونقل ۱۴۲۰

احمدی در ادامه یادآور شد: سیاست‌های ترکیب سبد حمل‌ونقل بار و مسافر در سفرهای درون‌شهری و برون‌شهری از دیگر برنامه‌های دیده‌شده در سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ است. تولید انواع خودروهای سبک، نیمه‌سنگین و موتورسیکلت یا سیاست‌های نوسازی و بازسازی ناوگان حمل‌ونقل تماما در این سند دیده شده است. پیش‌بینی این است که اگر براساس این سند طراحی و برنامه‌ریزی‌ها در حوزه حمل‌ونقل و سوخت انجام شود، به نتایج خوبی دست پیدا کنیم.

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با اشاره به یک سلسله پیش‌فرض‌ها در این سند، گفت: برای ۲ دهه پیش‌بینی‌شده با شیوه‌هایی که پیاده خواهد شد تا چند درصد مصرف سوخت‌های فسیلی کاهش پیدا کند و با سوخت‌های دیگر جایگزین شوند. درحال‌حاضر، سهم بنزین در سبد سوخت حمل‌ونقل حدود ۵۱ درصد است و برای ۱۴۱۰ برنامه‌ریزی شده که به حدود ۴۴ درصد برسد و این عدد در سال ۱۴۲۰، ۴۰ درصد باشد.

وی ادامه داد: درحال‌حاضر سهم نفت و گاز که گازوئیل را هم شامل می‌شود، حدود ۳۴ درصد است و برنامه ۱۴۱۰ رسیدن به ۳۰ درصد و سهم ۲۹ درصدی در افق ۱۴۲۰ خواهد بود.

احمدی با اشاره به میزان مصرف سوخت‌های CNG و LPG هم عنوان کرد: سهم سوخت LPG کمتر از یک‌صدم درصد است که برنامه‌ریزی شده به صفر برسد. در واقع این نوع سوخت در سبد سوختی افق ۱۴۲۰ پیش‌بینی نشده است و جایگزین این سوخت CNG و LNG خواهد بود.

این مقام مسئول درباره امتیاز گاز LNG به LPG گفت: وزارت نفت به‌لحاظ تامین منابع، راحت‌تر می‌تواند آن را تولید و تامین کند.

وی ادامه داد: گاز LNG از نظر آلایندگی نسبت به CNG بهتر بوده اما میزان دسترسی به آن پایین‌تر است. درحال‌حاضر، سهم سوخت گاز LNG در سبد سوخت در ناوگان حمل‌ونقل صفر است که پیش‌بینی می‌شود تا افق ۱۴۲۰ به حدود یک درصد برسد. همچنین سهم گاز CNG حدود ۱۵ درصد در سبد سوخت بوده که قرار است تا افق ۱۴۲۰ به حدود ۲۲ درصد برسد. احمدی در پاسخ به این پرسش که در این سبد سهم سوخت برقی چقدر خواهد بود، گفت: درحال‌حاضر، حدود ۰.۷ درصد است که قرار است به ۶ درصد برسد.

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت تاکید کرد: اگر بتوانیم به اهداف پیش‌بینی شده در سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ برسیم، به‌طور قطع کاهش آلودگی هوا را خواهیم داشت، زیرا سهم مصرف بنزین کاهش یافته است. وی ادامه داد: از سوی دیگر، پیشرفتی که به‌لحاظ فناوری در تولید خودروها رخ داده، کمک زیادی به کاهش آلودگی هوا خواهد کرد.

نقش استاندارد سوخت و موتور

احمدی با بیان اینکه در کنار این سیاست‌ها، برنامه نوسازی ناوگان حمل‌ونقل هم در نظر گرفته شده، گفت: برای تحول و تغییر در مصرف سوخت و کاهش آلودگی‌ها عوامل زنجیره‌وار به یکدیگر متصل هستند. به‌عنوان نمونه، اگر تمام خودروهای جدید براساس استاندارد و فناوری روز تولید شوند اما خودروهای فرسوده همچنان تردد داشته باشند، تغییر زیادی در کاهش آلودگی هوا شاهد نخواهیم بود. در واقع، تمام سیاست‌ها باید در کنار یکدیگر دیده و اجرایی شوند.

وی تصریح کرد: درحال‌حاضر، سیاست سبد سوختی و افقی که برای آن تا افق ۱۴۲۰ تدوین‌شده مناسب است اما باید استاندارد خودرو و موتور آن با سوخت تطبیق داشته باشد؛ بنابراین اگر بهترین خودرو با فناوری روز تولید شود اما بنزین با فناوری موتور خودرو تطابق نداشته باشد، پس از مدتی منجربه آلودگی بیشتر خودرو خواهد شد.

احمدی درباره کاتالیست هم گفت: یکی از معضلات خودروهای سنگین در بحث کاتالیست است که با ۲ یا ۳ بار سوختگیری کاتالیست، خودرو عملکردش را از دست می‌دهد، چون بین سوخت و موتور خودرو انطباقی وجود ندارد.

ناوگان فرسوده تاکسی

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت در پاسخ به این پرسش که آیا استانداردهای لازم در حوزه گازوئیل تدوین شده یا خیر، اظهارکرد: نهادهای مربوط در حال کار روی آن هستند و قرار است استانداردهای آن تدوین و ابلاغ شود. ممکن است تا ۲ تا ۳ ماه آینده، این مهم به‌سرانجام برسد.

احمدی درباره آمار خودروهای فرسوده ناوگان حمل‌ونقل عمومی هم گفت: آمار دقیقی در اختیار ندارم اما در سال‌های ۸۸، ۸۹ و ۹۰ توسعه زیادی در حوزه ناوگان تاکسیرانی کشور انجام شد. با توجه به پیمایش بالای تاکسی‌ها و سن فرسودگی آنها، درحال‌حاضر این ناوگان به سن فرسودگی رسیده است. از این‌رو تاکسی‌هایی که سال‌های ۸۸، ۸۹ و ۹۰ وارد چرخه مصرف شده‌اند، در این سال‌ها آلایندگی زیادی به هوای کلانشهرها تحمیل می‌کنند. این یکی از مشکلات و معضلاتی است که باید درباره آن برنامه‌ریزی کرد.

او افزود: یکی از موضوع‌هایی که وزارت کشور پیگیری می‌کند، همین موضوع است اما با توجه به حجم بالا این خودروها جایگزینی آنها با چالش‌هایی همراه است. این کارشناس حوزه سوخت اظهارکرد: تعویق اجرای برخی قانون‌ها معضل آلودگی هوای امروز را دامن زده است. برخی تولیدکنندگان با لابی می‌توانند اهداف خود را جلو ببرند و اجرای بعضی از مصوبات قانون هوای پاک را به تعویق اندازند. درحالی‌که برای هر یک از این قوانین و تصمیمات هزینه‌های زمانی و مالی شده است.

او گفت: برخی صنایع هنگام اجرا با بهانه‌های متعدد انجام آن را به تعویق می‌اندازند. حال در قانون الزام شود استفاده از فناوری روز وقتی از سوی تولیدکننده اجرا نمی‌شود فایده این تصمیمات چه خواهد بود؟ گاهی این تولیدکننده است که باید زیرساخت‌ها را فراهم کند اما کم‌کاری می‌کند و با مواجه این الزامات از اجرای آن شانه خالی می‌کنند. همه اینها هزینه‌های جانبی است که طرح‌ها را با چالش مواجه کرده است.

دلیل سهم ناچیز برق چیست؟

براساس سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ قرار است سهم برق در سبد سوخت در دو دهه فقط ۶ درصد باشد. این در حالی است که تا ۲ دهه آینده حدود ۵۰ درصد تولید خودروهای جهان برقی خواهد بود. چرا در این حوزه عقب هستیم؟ احمدی در پاسخ به این پرسش که چرا به‌طور جدی روی حذف سوخت فسیلی کار نشده، گفت: اگر اراده قوی و جمعی پشت سیاست باشد و بودجه بر این اساس دیده شود و از سوی دیگر، سیاست‌ها تحت‌شعاع برخی حواشی و بهانه‌جویی‌های خودروسازان و موتورسیکلت‌سازان قرار نگیرد، به‌طور قطع اهداف برای افزایش سهم سوخت‌های غیرفسیلی محقق می‌شود. اراده قوی پشتوانه حذف سوخت‌های فسیلی و جایگزین شدن آنها با سوخت‌های پاک خواهد بود.

علیرضا احمدی

سهم برق در سبد سوخت ناوگان حمل‌ونقل حدود ۰.۷ درصد است که قرار است بر اساس سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ به ۶ درصد برسد

محمدمهدی قدیری

بر اساس مصوبه دولت و مشکلاتی که در نوسازی تاکسی‌ها وجود دارد، هر خودرویی که بتواند آزمون‌های آلایندگی را بگذراند، برگه معاینه فنی دریافت می‌کند

هزینه نوسازی تاکسی‌ها بالاست

محمدمهدی قدیری، کارشناس حوزه حمل‌ونقل درباره نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی سبک و کاهش آلودگی هوای کلانشهرها به صمت گفت: معضل فعلی جایگزینی تاکسی‌ها، نقدینگی است. قیمت حداقلی یک خودرو نو برای تاکسیرانی ۲۰۰ میلیون تومان است که با توجه به شرایط اقتصادی رانندگان، تامین آن سخت است.

وی درباره مشوق‌ها و تسهیلات پیش‌بینی‌شده در این حوزه ادامه داد: این بخش در حد شعار بوده و در عمل شاهد اقدامی نبوده‌ایم. خودروساز نیز وقتی مشتری دست به نقد و صف کشیده دارد، فروش نقدی را ترجیح می‌دهد؛ بنابراین پاسخ به این پرسش که چرا نوسازی ناوگان تاکسیرانی انجام نمی‌شود، تیراژ تولید و قیمت بالای خودروهای داخلی و ممنوعیت واردات است.

هزینه‌هایی که جاهای دیگری خرج می‌شوند

این کارشناس ستاد معاینه فنی تهران در پاسخ به پرسشی دیگر که تاکسی‌های فرسوده چگونه برگه معاینه فنی دریافت می‌کنند، گفت: براساس استاندارد جهانی یک خودرو پس از سنی نمی‌تواند برگه معاینه فنی دریافت کند. این موضوع در قانون هوای پاک نیز دیده شده و خودرو با عمر بالای ۵ سال باید با خودرویی نو جایگزین شود. درحال‌حاضر، بیش از ۴۰ درصد تاکسی‌ها بالای ۵ سال هستند. اگر این حجم از آنها از ناوگان حمل‌ونقل خارج شود، به مشکل برمی‌خوریم، زیرا هم‌اکنون با کمبود تاکسی در ناوگان حمل‌ونقل عمومی سبک مواجه هستیم و خودرو مورد نیاز موجود نیست. قدیری با بیان اینکه این موضوع در حوزه خودروهای سنگین برون‌شهری وضعیت بدتری دارد، ادامه داد: برخی از کامیون‌ها بالای ۶۰ سال هستند اما تردد دارند و البته غیرممکن است که برگه معاینه فنی نداشته باشند. براساس مصوبه دولت برای آزمون خودروها سن آنها نادیده گرفته شده و فقط مسئله آلایندگی این خودروها تست می‌شود. این کارشناس حوزه حمل‌ونقل در پاسخ به این پرسش که اگر خودرویی آلایندگی ندارد چرا باید هزینه شده و از چرخه مصرف خارج شود، گفت: هزینه نگهداری خودروهای فرسوده بالاست؛ از این‌رو هفتگی و ماهانه نیاز به سرویس دارند.

قدیری گفت: براساس قانون معاینه فنی نباید به خودروهای بالای ۲۰ سال ساخت برگه سلامت داده شود. اما براساس مصوبه دولت و مشکلاتی که در تامین نوسازی این خودروها وجود دارد، هر خودرویی که بتوانند آزمون‌های آلایندگی را بگذرانند، برگه معاینه فنی دریافت می‌کند.

سخن پایانی

بنابر این گزارش ظاهرا قرار نیست معضل آلودگی هوا به این زودی رفع شود. از سوی دیگر با وجود تصویب قانون، برنامه‌های مربوط به هوای پاک در اجرا لنگ می‌زند و هر نهادی به بهانه‌ای، مصوبات آن را به تعویق می‌اندازد. درحالی‌که تا ۲ دهه آینده بخش زیادی از خودروهای جهان خودروهای سبز و برقی هستند، سهم برق در سبد سوخت کشور فقط ۶ درصد خواهد بود. این سهم پیش‌بینی شده در سند تامین انرژی بخش حمل‌ونقل کشور در افق ۱۴۲۰ است؛ بنابراین با این رویکرد نمی‌توان انتظار بهبود وضعیت کیفی هوا را داشت و هر سال این معضل بزرگ و بزرگ‌تر خواهد شد.

حامی محیط‌زیست باشیم

آشتی صنایع معدنی و زمین

حفظ طبیعت در بلندمدت رشد باثبات می‌آورد

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت:

تعامل محیط‌زیست و معدن تنها راه‌حل است

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: احیای زمین و افزایش بهره‌وری برای توسعه پایدار، شعار سال سازمان حفاظت محیط‌زیست به‌مناسبت روز زمین پاک است. در این زمینه رابطه تنگاتنگی که معدن و ذخایر معدنی با منابع طبیعی و محیط‌زیست دارند، انکارناپذیر است. تیر انتقاد فعالان محیط‌زیست سال‌هاست که به روی معدن و معدنکاری نشانه رفته است. در سال‌های اخیر اخبار متعددی مبنی بر مشکلاتی که فعالیت‌های معدنی برای محیط‌زیست ایجاد کرده، شنیده شده و در نگاه حامیان محیط‌زیست و حتی مردم، معادن دشمنان محیط‌زیست محسوب می‌شوند. اما آیا این تفکر درست است؟ این شیوه نگرش که فعالیت‌های معدنی را تنها مخرب طبیعت بدانیم و رویکردهای خصمانه‌ای نسبت به آن داشته باشیم، از نظر صاحبان معادن و فعالان معدنی مطلوب به‌نظر نمی‌رسد. درباره میزان آسیب فعالیت‌های معدنی به محیط‌زیست و راهکار به تعادل رسیدن روابط این دو بخش، صمت با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

معدن دشمن محیط‌زیست نیست

پیمان افضل، عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران و عضو هیات‌مدیره انجمن زمین‌شناسی ایران، نگرش منفی فعالان محیط‌زیست به معادن و چهره تیره‌ای که فعالیت‌های معدنی در نظر عوام دارد را نقد کرده و در گفت‌وگو با صمت گفت: معدن و محیط‌زیست لازم و ملزوم یکدیگر هستند؛ نه دشمن که به هم آسیب وارد کنند و روبه‌روی یکدیگر قرار گیرند. تفکر غالب در جامعه آن است که معدن و صنایع معدنی بیشترین آسیب را به محیط‌زیست وارد کرده و باید از فعالیت در این حوزه جلوگیری شود، در حالی که بخش معدن کشور، نسبت به سایر بخش‌های صنعتی کمترین ضرر و آسیب را به محیط‌زیست وارد می‌کند.

وی در ادامه افزود: زمانی که بخش معدن وارد صنعت شد، رویکرد سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به فعالیت‌های معدنی تغییر یافت. از سال ۱۳۷۸ به بعد همواره سازمان حفاظت محیط‌زیست در حال حمله به صاحبان معادن و فعالیت‌های معدنی است، در حالی که با تعامل مناسب، بسیاری از مشکلات رفع می‌شود و رویکردهای نامناسب تغییر خواهد یافت.

ضرورت تعامل با معدن

عضو هیات‌مدیره انجمن زمین‌شناسی ایران، در ادامه به امکان همکاری بخش معدن و سازمان محیط‌زیست اشاره کرد و گفت: حوزه معدن می‌تواند تعامل بسیار خوبی با محیط‌زیست داشته باشد اما سازمان حفاظت محیط‌زیست باید در تفکر خود تغییراتی ایجاد کند. متاسفانه سازمان حفاظت محیط‌زیست و فعالان این حوزه تمام توجه خود را روی معادن گذاشته و این موضوع بسیار مهم و نگران‌کننده‌ای است، زیرا نهادهای مرتبط با منابع طبیعی و صیانت از آن، باید با معادن همکاری کنند؛ نه قصاص پیش از گناه.

وی در ادامه افزود: در برخی مواقع شاهدیم که معدن هنوز شروع به فعالیت نکرده اما ایرادهای محیط‌زیستی هم ازسوی سازمان حفاظت محیط‌زیست و هم ساکنان آن منطقه مطرح و در ادامه منجر به جلوگیری از شروع فعالیت آن معدن شده است. دلیل این مسئله تنها وجود برخی تفکرات غلط رایج در این حوزه است.

الزام مشوق‌های دولتی

عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران، میزان بالای حقوق مالکانه را از بارهای سنگین روی دوش صاحبان معادن دانست و گفت: بازسازی معادن، مسئله‌ای است که اغلب توسط فعالان محیط‌زیستی برای کاهش آسیب معادن به طبیعت مطرح می‌شود. به‌نظر می‌رسد باید برای این کار ازسوی دولت و نهادها، مشوق‌هایی ایجاد شود؛ به‌عنوان مثال، از حقوق مالکانه پرداختی توسط صاحبان معادن به دولت، در صورت بازسازی معدن کاسته شود.

لازم به ذکر است حقوق مالکانه‌ای که سالانه صاحبان معادن به دولت پرداخت می‌کنند، مبلغ زیادی است و فعال معدنی نمی‌تواند هم این میزان حقوق را بپردازد و هم برای بهبود و نوسازی معدن هزینه کند.

وی در ادامه افزود: با اختصاص این دست تسهیلات به فعالان معدنی، ضمن کاهش باری که بر روی دوش انهاست، تاسیسات و تجهیزات معدنی بازسازی و نوسازی می‌شود و در ادامه از آسیب‌ها به محیط‌زیست کاسته خواهد شد.

تفکیک معدن از صنعت و تجارت

پیمان افضل در ادامه سیاست‌گذاری‌های دولتی را نامناسب خواند و تفکیک بخش معدن از بخش‌های صنعت و تجارت را الزامی دانست. او در این زمینه گفت: فعالان و کارشناسان حوزه معدن معتقدند بخش معدن باید از بخش‌های صنعت و تجارت جدا شود تا به مشکلات این بخش به‌صورت تخصصی و همراه با پشتیبانی رسیدگی شود. لازم به تاکید است که بخش معدن نیاز به حمایت‌های مشخص و پایداری از سوی یک وزارتخانه تخصصی دارد.

وی در ادامه افزود: اگر وزارتخانه‌ای مجزا در بحث تخصصی معدن و صنایع معدنی در کشور تشکیل شود، تصمیمات مهم و موثرتر و کارشناسی‌شده‌ای برای رفع مشکلات بخش معدن گرفته خواهد شد و در ادامه نیز شاهد کاهش بسیاری از مسائل موجود در حوزه معدن و افزایش حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در معادن و رشد اقتصاد معدنی در کشور خواهیم بود.

مخرب نبودن اکتشافات معدنی

علیرضا شهیدی، رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ضمن تاکید بر مخرب نبودن اکتشافات معدنی برای محیط‌زیست و منابع طبیعی در گفت‌وگو با صمت گفت: در زمینه موضوع خسارت به محیط‌زیست و دغدغه‌های مطرح‌شده ازسوی برخی کارشناسان در توسعه پایدار کشور، باید خاطرنشان کرد ذات اکتشافات آسیب‌زا برای محیط‌زیست نیست و جنبه کارشناسی دارد؛ بنابراین بحثی که ازسوی برخی درباره بی‌توجهی به توسعه پایدار مطرح می‌شود، قابل‌قبول نیست.

به‌گفته رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، اکتشافات عمل بررسی منطقه‌ای از جهت شناسایی ظرفیت‌های معدنی است، نه شروع عملیات معدنکاری و فرآوری. او در این زمینه افزود: مدتی پیش طرحی مبنی بر کاهش مهلت استعلام اکتشافات معادن مطرح شده که این اقدام نه‌تنها کمکی به بخش معدن کشور نمی‌کند، بلکه میزان خطا را در کشف مناطق معدنی بالا می‌برد و از این جهت به‌نظر می‌رسد مصوبه کاهش مهلت استعلام، به نفع محیط‌زیست کشور نباشد؛ بنابراین لازم به‌نظر می‌رسد نهادهای دولتی در این زمینه تجدیدنظر جدی داشته باشند تا شاهد آسیب به منابع طبیعی و محیط‌زیست نباشیم.

ضرورت نظارت بر معدنکاری

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در بحث تخریب محیط‌زیست ازسوی معادن، گفت: درباره موضوع تخریب محیط‌زیست ازسوی معادن باید گفت وظیفه سازمان حفاظت محیط‌زیست دوجانبه است و می‌توان گفت تقصیر بر گردن معدنکار و همچنین سازمان‌های حفاظتی محیط‌زیست است. کار معدن با اتمام فرآیند معدنکاری و بهره‌برداری به پایان نمی‌رسد. معدن از ابتدا که به‌عنوان منطقه‌ای با ظرفیت معدنی شناخته شد کار خود را آغاز کرده و تا زمانی که دوباره به محیط باز گردد، فعالیت آن به اتمام نرسیده است. شهیدی افزود: سازمان حفاظت محیط‌زیست هنگام صدور مجوزهای اکتشاف و بهره‌برداری بسیار سختگیرانه عمل می‌کند اما متاسفانه هنگام عملیات معدنکاری نظارت و سختگیری‌ها کاهش می‌یابد.

به‌عقیده کارشناسان، اگر همزمان با معدنکاری فرآیند نظارت بر نحوه فعالیت نیز ازسوی سازمان حفاظت محیط‌زیست یا سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور صورت گیرد، شاهد هیچ آسیبی ازسوی معادن به محیط‌زیست نخواهیم بود.

سخن پایانی

حراست از ذخایر و منابع طبیعی و همچنین احیای محیط‌زیست با ترمیم بخش‌های آسیب‌دیده آن، از وظایف مهم بشریت به‌عنوان میراث‌دار زمین به‌شمار می‌رود. امید آن است تا در آینده نزدیک با تعامل مناسب بین بخش معدن و محیط زیست، نه‌تنها شاهد کاهش آسیب به طبیعت بلکه ترمیم مناطق آسیب‌دیده محیط‌زیست باشیم.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم **شرکت غلطک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه (سهامی خاص)** به شماره ثبت ۷۳۷۳ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۴۸۰۱ و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** شرکت که در ساعت ۰۸:۳۰ صبح روز **دوشنبه** مورخ **۱۴۰۰/۰۲/۱۳** در محل دفتر مرکزی شرکت سرمایه‌گذاری توکافولاد واقع در *اصفهان، خیابان هزارجریب، خیابان ششم ملاصدرا*، پلاک ۱۲/۱ تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند.

ضمنا سهامداران محترم می‌توانند از طریق آدرس سایت به نشانی https://www.skyroom.online/ch/tukaco/live از ساعت ۰۸:۳۰ مورخ **۱۴۰۰/۰۲/۱۳** با استفاده از گزینه میهمان به صورت مجازی و آنلاین در این جلسه شرکت نمایند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره
۲- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۳- بررسی و تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۴- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل و حسابرس
۵- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۶- انتخاب اعضای هیات‌مدیره (مدیران)
۷- سایر موارد

هیات‌مدیره شرکت غلطک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه (سهامی خاص)

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۷۳ و شناسه ملی: ۱۰۸۶۱۶۷۰۰۱۶

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم **شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)** دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** صاحبان سهام این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ که راس ساعت **۱۰:۳۰** صبح مورخ **۱۴۰۰/۰۲/۱۳** در محل *تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی آیتا... هاشمی‌رفسنجانی شرق، خیابان حق‌طلب (۲۶) غربی، پلاک ۴۹ ساختمان صبانور* برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی و حسابرس شرکت درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۳۰اسفندماه ۱۳۹۹.
۲- بررسی و تصویب صورت وضعیت مالی و صورت حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۳۰اسفندماه ۱۳۹۹.
۳- بررسی و تصویب تقسیم سود سهام پیشنهادی هیات‌مدیره.
۴- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل قانونی و حسابرس مستقل شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹اسفندماه ۱۴۰۰ و تعیین حق‌الزحمه ایشان.
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار به منظور درج آگهی‌های شرکت.
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

سهامداران محترم شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

با عنایت به شیوع بیماری ناشی از ویروس کرونا و حسب ابلاغیه‌های ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا مبنی بر اینکه تا اطلاع ثانوی برگزاری مجامع صرفاً در شرایطی که حداکثر با حضور تعداد ۱۵ نفر سهامدار حقیقی و حقوقی امکان‌پذیر است، و با توجه به الزام حضور ارکان مجمع، هیات‌رئیسه و حسابرس و بازرس قانونی شرکت، از سهامداران محترم تقاضا می‌گردد با مشاهده همزمان مجمع در فضای مجازی به آدرس https://blue.negareshonline.com/b/adm-c1a-nbb-zwm خادمان خود را در برگزاری بهتر این مجمع یاری رسانند.

ضمناً جهت دسترسی، نام کاربری و کلمه عبور به شماره تلفن‌های ثبت شده سهامداران محترم ارسال خواهد شد. همچنین لازم به ذکر است که به علت رعایت شرایط بهداشتی از ارائه پک تبلیغاتی و پذیرایی رایج در مجامع، خودداری شده است.

هیات‌مدیره شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

«آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای نوبت اول
شماره: ۵۲۴۳۰۳۰۹»

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تخلیه، تفکیک، برش، دپو، بارگیری و حمل‌قراضه
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز **پنجشنبه** مورخ **۱۴۰۰/۰۲/۰۹** (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)

داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت **WWW.KSC.IR** منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.

دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ **۱۴۰۰/۰۲/۱۵** به **مدت دو روز** در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان

تاریخ تحویل پیشنهادات: روز شنبه مورخ **۱۴۰۰/۰۳/۰۱**

تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز **یکشنبه** مورخ **۱۴۰۰/۰۳/۰۲**

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان

شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲

نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت: خرید خدمات و قراردادها**
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۳۵
ایمیل: Ko.NARIMANI@KSC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۰۴

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۲/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "**انجام مطالعات جامع ژئوتکنیک و پایداری شیب در معدن شماره۱**" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور با پایه حداقل ۲ در رشته‌های زیرمجموعه معدن واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۲ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "**بارگیری، حمل و دپوسازی محصولات از قبیل کلوخه سنگ آهن، دانه‌بندی، کنسانتره و گندله در انبارهای شرکت واقع در منطقه گل گهر و اسکله شهید رجایی و منطقه ویژه اقتصادی(بارکو) بندر عباس، با تناژ سالیانه ۲۵،۰۰۰،۰۰۰ تن به جهت صادرات و خوراک‌دهی به خطوط کارخانه‌های فرآوری**" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۶ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

سازمان آگهی‌ها ۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

خبر

صرفه‌جویی ارزی، حاصل بومی‌سازی در ایمیدرو

طی سال ۱۳۹۹ حدود ۶۱۸ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی قطعی ناشی از بومی‌سازی در شرکت‌های تابع و وابسته سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران محقق شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، حسن یونسیان، مشاور رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در امور بومی‌سازی ضمن اعلام این خبر گفت: صرفه‌جویی ارزی از مهم‌ترین شاخص‌های بومی‌سازی است.

این سازمان در سال ۹۹ برای نخستین‌بار هدف‌گذاری کمی حدود ۹۱۷ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی در بخش معدن و صنایع معدنی را به شرکت‌های تابع و وابسته ابلاغ و برنامه‌های پیشنهادی را دریافت کرد.

وی ادامه داد: از این میزان هدف‌گذاری، ۵۰۹ میلیون دلار آن مربوط به بومی‌سازی قطعات، تجهیزات و ماشین‌آلات و ۴۹۱ میلیون دلار نیز در طرح‌های جاری شرکت‌ها از طریق استفاده از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های داخل کشور بود.

مشاور رئیس هیات‌عامل ایمیدرو در امور بومی‌سازی خاطرنشان کرد: باوجود بومی‌سازی قطعی حدود ۶۱۸ میلیون دلار در بخش قطعات، تجهیزات و ماشین‌آلات، پیش‌بینی می‌شود در صورت محاسبه صرفه‌جویی‌های ارزی حاصل از توانمندی‌های طرح‌های جاری شرکت‌ها، این رقم در سال ۹۹ به بیش از ۹۰۰ میلیون دلار برسد.

وی افزود: خوشبختانه شرکت‌های داخلی، علاوه‌بر موفقیت در بخش کمی بومی‌سازی، در بخش کیفی‌سازی نیز به دستاوردهای مطلوبی رسیده و حرکت به سمت طراحی، مهندسی و کسب دانش فنی ساخت را آغاز کرده‌اند. بدون شک این مسیر آینده مطلوبی را برای توسعه صنایع معدنی کشور به دست مهندسان ایرانی رقم خواهد زد.

در گفت‌وگو با تولیدکنندگان سیمان مطرح شد:

حامی محیط‌زیست باشیم

فعالیت در حوزه صنایع معدنی از عوامل اصلی رشد و توسعه اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. با این وجود، این فعالیت‌ها در کنار مزیت‌هایی که به همراه دارند، می‌توانند تاثیرات مخربی هم بر منابع طبیعی و محیط‌زیست به‌جای بگذارند. تولید سیمان در رده صنایعی است که بیشترین سرانه مصرف را در دنیا در اختیار دارد و حذف آن از زندگی بشر درحال‌حاضر و تا چند دهه و حتی چند سده آینده ممکن به نظر نمی‌رسد. با این وجود تولید این محصول پیامدهایی برای محیط‌زیست به دنبال دارد که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به آلودگی هوا اشاره کرد. درنتیجه انتظار می‌رود اثرات محیط‌زیستی تولید این محصولات کنترل شود.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

ذات صنایع با آلودگی همراه است

نادر غفاری، معاون فنی انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی آلایندگی صنایع معدنی به‌ویژه صنعت سیمان گفت: فعالیت در هر صنعتی با آلودگی همراه است و باید اذعان کرد که ذات صنایع با محیط‌زیست سازگار نیست. درواقع هر فعالیت صنعتی بسته به تولیدی که دارد با آلودگی همراه است اما حد استانداردی برای این آلودگی‌ها تعریف شده است. صنایع سیمان نیز مطابق با استانداردهای تعیین‌شده از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست فعالیت می‌کنند. وی در پاسخ به پرسشی مبنی‌بر تاثیر صنایع سیمان بر آلودگی‌های محیط زیستی گفت: دودکش واحدهای سیمانی تنها منبع آلودگی این کارخانه‌ها است. واحدهای سیمانی با دریافت تاییدیه از سازمان حفاظت محیط‌زیست احداث می‌شوند. بنابراین خروجی دودکش این کارخانه‌ها مطابق با استاندارد تعیین شده است. در همین حال باید تاکید کرد خروجی این دودکش‌ها به صورت آنلاین از سوی ادارات محیط‌زیست کشور رصد می‌شود. درنتیجه چنانچه الزامات محیط‌زیستی از سوی این واحدها رعایت نشود، بلافاصله دستور توقف فعالیت تولیدی این واحدها صادر خواهد شد.

غفاری خاطرنشان کرد: البته در برهه‌هایی از زمان و به‌ویژه در فصول سرد سال شاهد هستیم گاز صنایع قطع و مازوت جایگزین آن می‌شود. درنتیجه چنین جایگزینی، آلایندگی‌هایی به محیط‌زیست وارد می‌شود اما باید تاکید کرد که صنایع سیمان کشور هیچ تمایلی به این جایگزینی سوخت ندارند و ترجیح می‌دهند از گاز به‌عنوان سوخت خود استفاده کنند. غفاری خاطرنشان کرد: البته اغلب واحدهای سیمانی کشور در خارج از شهرهای بزرگ واقع شده‌اند تا تاثیر منفی بر زندگی مردم نداشته باشند. وی در پایان تاکید کرد: در طول سال‌های گذشته صنایع سیمان کشور سرمایه‌گذاری گسترده‌ای برای نصب فیلتر انجام داده‌اند و خروجی گازهای خود را به حد استاندارد سازمان حفاظت محیط‌زیست رسانده‌اند. هرچند باز هم می‌توان با سرمایه‌گذاری بیشتر زمینه ارتقای بالاتر این تجهیزات را فراهم کرد اما این دست اقدامات اصلاحی به سرمایه قابل‌توجهی نیاز دارد که صنایع به‌تنهایی از پس آن برنمی‌آیند. در چنین شرایطی انتظار می‌رود دولت ورود کرده و با تامین بخشی از این هزینه، واحدهای سیمانی کشور را یاری کند.

نادر غفاری

حسین چهرگانی

سیمان متهم آلودگی نیست

حسین چهرگانی، مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان در گفت‌وگو با صمت و درباره تاثیر عملکرد صنعت سیمان بر آلودگی هوا گفت: چنانچه واحدهای سیمانی مجهز به فیلترهای نوین (بگ هاوس) باشند، ذرات معلق گاز خروجی از دودکش زیر ۲۰ میلی‌گرم بر مترمکعب خواهد بود. در چنین شرایطی هیچ خروجی از دودکش این واحدها با چشم دیده نمی‌شود. این میزان خروجی در آلودگی هوای مناطقی که واحدهای سیمانی در آن احداث شده‌اند تاثیری نخواهد داشت. این موضوع براساس مطالعات علمی داخلی و بین‌المللی درباره بررسی میزان اثر آلودگی صنایع سیمان بر محیط پیرامون است؛ بدین معنی که گاز خروجی واحدهای تولیدکننده سیمان و اثر آن بر آلودگی هوای مناطق اطراف بررسی و مشخص شده که این تاثیر بسیار ناچیز و نامحسوس است. مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان افزود: همه واحدهای سیمانی جدید کشور به این فناوری‌های نوین مجهز هستند. هر واحدصنعتی تولیدکننده سیمان به ۲۵ تا ۳۰ دستگاه فیلتر کیسه‌ای و ۴ دستگاه فیلتر بسیار بزرگ مجهز است. خروجی این واحدها زیر حدود استاندارد ملی میلی‌گرم برآورد می‌شوند. در مواردی خروجی گاز این واحدها حتی به زیر ۱۰ میلی‌گرم هم کاهش می‌یابد. به‌علاوه آنکه تمام دودکش‌ها براساس قانون به‌صورت آنلاین از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست رصد می‌شوند. این فعال صنعت سیمان افزود: واحدهای قدیمی نیز فناوری‌های جدید را به بخش فیلتراسیون خود اضافه کرده‌اند.

وی در پاسخ به پرسشی مبنی‌بر تغییر سوخت واحدهای صنعتی در فصول سرد سال از گاز به مازوت و تاثیر آن بر آلودگی هوا گفت: اصولا بین گاز و مازوت یک تفاوت اساسی وجود دارد، گاز به‌عنوان سوخت پاک شناخته می‌شود اما مازوت در رده سوخت‌های پاک قرار ندارد. گاز هیدروکربنی است که عمدتا از هیدروژن تشکیل شده است. درنتیجه با سوختن آن آب و دی‌اکسید کربن تشکیل می‌شود. به‌علاوه آنکه بخش زیادی از این گاز به H_2O تبدیل می‌شود.

اما سهم کربن در مازوت به مراتب بیشتر از گاز است. درنتیجه با سوختن آن، سهم قابل‌توجهی از دی‌اکسید کربن تشکیل می‌شود. به‌علاوه بسته به مازوتی که به‌عنوان سوخت تحویل واحدهای صنعتی می‌شود، این سوخت می‌تواند حاوی مقادیر متفاوتی گوگرد باشد. اما این نکته که مازوت استفاده شده در صنایع سیمان زمینه آلودگی گسترده هوا را فراهم می‌کند را قبول ندارم. چراکه صنعت سیمان در دنیا در رده صنایعی است که می‌توان در آن از ضایعات مختلف استفاده کرد. فرآیند تولید سیمان به گونه‌ای است که بسیاری از این آلاینده‌ها جذب می‌شوند. بخش قابل‌توجهی از گوگرد موجود در مازوت نیز به دلیل مواد آهکی آزاد در فرآیند تولید سیمان، جذب می‌شود. بنابراین نمی‌توان گفت استفاده از مازوت در صنعت سیمان می‌تواند زمینه‌ساز آلودگی گسترده هوا باشد. درمجموع باید بپذیریم استفاده از مازوت در صنعت سیمان آلودگی کمی دارد و به اندازه‌ای که این روزها سر و صدا می‌شود، نیست. چهرگانی در پایان خاطرنشان کرد: در صنعت سیمان برای آلودگی هوا، حد استاندارد مشخصی تعیین شده است. در این استانداردها میزان خروجی غبار، گوگرد و سایر آلاینده‌ها مشخص است. این استانداردها نیز از سوی فعالان این صنعت و واحدهای تولیدی به‌طور کامل رعایت می‌شود.

سخن پایانی

فعالیت در حوزه صنایع معدنی با خطراتی برای اکوسیستم همراه است، اما این نکته نباید فراموش شود که زمین امانتی در اختیار ماست و حفظ آن ضرورتی برای تداوم نسل بشر است. بنابراین از صاحبان صنایع انتظار می‌رود در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود، حفظ و صیانت از زمین را جدی بگیرند و برای رعایت الزامات حوزه محیط‌زیست و کاهش و کنترل پیامدهای نامطلوب ناشی از فعالیت‌ها و خدمات خود تلاش کنند.

IMIDRO
IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT AND RENOVATION ORGANIZATION
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

نوبت اول

شرکت توسعه صنایع انرژی بر پارسیان جنوب
S.P.E.I.D.C
South Parsian Energy Intensive Industrial Development Company

آگهی فراخوان عمومی دو مرحله ای خرید خدمات مشاور توسعه اقتصادی و جذب سرمایه گذار

مناقصه شماره ۲۰۰۰۰ ۹۰۲۴۶۰۰۰۰۰۱

شرکت توسعه صنایع انرژی بر پارسیان جنوب به نمایندگی از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، در نظر دارد فراخوان عمومی دو مرحله ای–با ارزیابی کیفی به روش QCBS(انتخاب بر اساس کیفیت و قیمت) و با رعایت بخشنامه ۱۹۳۵۴۲/ت/۴۲۹۸۶/ک مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۱ ، با موضوع مشاور توسعه اقتصادی و جذب سرمایه گذار برای منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان، از میان مشاوران دارای حداقل رتبه ۳ در تخصص «خدمات اقتصادی» از سازمان برنامه و بودجه کشور و بر اساس شرایط مندرج در اسناد مناقصه برگزار نماید:

۱–کارفرما: شرکت توسعه صنایع انرژی بر پارسیان جنوب (سهامی خاص)
۲–موضوع مناقصه : خرید خدمات مشاور توسعه اقتصادی و جذب سرمایه گذار
۳–برآورد هزینه اجرای کار: ۲۰،۵۷۰،۷۸۴،۰۰۰ ریال
۴–مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه : ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۵–محل اجرا: منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان، شهرستان پارسیان، استان هرمزگان
۶–محل تأمین اعتبار: وجوه منابع طرح های غیرعمرانی بر اساس موافقتنامه بودجه سالانه شرکت توسعه صنایع انرژیبر پارسیان جنوب
۷–محل دریافت اسناد: سامانه تدارکات الکترونیک دولت: www.setadiran.ir به شماره فراخوان ۲۰۰۰۰ ۹۰۲۴۶۰۰۰۰۰۱
۸–مهلت دریافت اسناد: اسناد از ساعت ۸:۰۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ الی ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ از سامانه تدارکات الکترونیک دولت به نشانی الکترونیکی: www.setadiran.ir قابل دریافت می باشد.
۹–آخرین مهلت تسلیم مدارک: ساعت ۱۴:۰۰ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۳۰ در سامانه تدارکات الکترونیک دولت به نشانی الکترونیکی: www.setadiran.ir می‌باشد.
۱۰–اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار:
آدرس: تهران، میدان ونک– ابتدای اتوبان حقانی، نرسیده به چهارراه جهان کودک– پلاک۶۳ – دفتر شرکت توسعه صنایع انرژی بر پارسیان جنوب– طبقه اول – تلفن ۱۲۷–۸۸۶۶۷۶۱۹–۰۲۱

شناسه آگهی ۱۱۲۵۲۴۰۸ م الف/ ۳۱۲ شرکت توسعه صنایع انرژی بر پارسیان جنوب

آگهی فراخوان شناسایی پیمانکار

شرکت زاگرس مس‌سازان (سهامی خاص) در نظر دارد تا براساس ضوابط قانونی، نسبت به انتخاب پیمانکار عملیات پدریزی، پدبرداری و همچنین انجام عملیات دکوپاژ در محدوده پشت سنگ‌شکن در محل کارخانه واقع در منطقه نارباغی شهرستان ساوه، از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌های معدنی توانمند در این زمینه دعوت می‌گردد تا حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ درج این آگهی، نامه اعلام آمادگی خود را جهت شرکت در مناقصه به انضمام رزومه تخصصی و مدارک معرفی فنی و مالی شرکت به نشانی تهران، خیابان دولت (کلاهدوز)، سه‌راه نشاط، کوچه اخلاقی غربی، پلاک ۴، طبقه ۲ واحد ۲ تحویل نمایند.

شایان توجه است که شرکت در این فراخوان صرفا جهت شناسایی پیمانکاران عملیات فوق‌الذکر می‌باشد و هیچ گونه تعهدی برای شرکت زاگرس مس‌سازان ایجاد نخواهد نمود.

تلفن تماس: ۰۲۱-۲۲۶۳۴۰۳۴

شرکت زاگرس مس‌سازان (سهامی خاص)

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۱۰۴۱۰۰۱۱۸۳ مورخ۹۹/۱۱/۱۵ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ملک فشم تصرفات مالکانه بلامعارض آقای مهدی اکبری به شماره شناسنامه ۶۹۱۸ دارای کدملی۰۰۶۸۷۳۶۳۹۸ فرزند غلامعلی در ششدانگ یک زمین مشجر با بنای احداثی در آن به مساحت ۴۲۰/۷۶ مترمربع به پلاک۶۵۰ فرعی از سنگ ۹ اصلی واقع در آهار رودبارقصران بخش۱۱ تهران مستند مبایعه نامه عادی مورخ ۱۳۹۰/۲/۶ مع الواسطه خریداری از قدسیه سادات و انسیه و یوسف و سید حسین و سید فاطمه همگی رسولی آهاری از وراث محمد ایلیکایی محرز گردیده است، لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۲/۱ (شناسه آگهی۱۱۰۳۵۳۸) ۳

۱۷۸۴۵/م الف رئیس اداره ثبت اسناد و املاک فشم – علی نجفی بانه

باما
سبک زندگی اقتصادی
را
گسترش دهید

www.Gostaresh.news

آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سازمان آگهی
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

گسترش
تجارت
چهارشنبه
اول اردیبهشت ۱۴۰۰
۸ رمضان ۱۴۴۲
۲۱ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۷۲
پیاپی ۳۰۹۰
www.Tejaratdaily.com

رفع آلایندگی اصناف نیاز به همکاری دارد

صنعت نمایشگاهی چشم‌انتظار احیای برجام

تعادل زیستی زمین را برهم نزنیم

گرانفروشی نان، میوه و مرغ در صدر شکایات

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران ضمن اعلام کالاهای در اولویت نظارت برای ماه رمضان، از افزایش ۱۵ درصدی نظارت‌ها در سال گذشته خبر داد و گفت: عمده شکایات در سامانه ۱۲۴ مربوط به گرانفروشی نان، میوه و مرغ است. سعید محمدی‌پور در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اجرای طرح نظارتی نوروز ۱۴۰۰ از ۱۵ بهمن تا ۱۵ فروردین، اظهار کرد: طی این مدت ۷۰ هزار عملیات بازرسی انجام و ۱۲ هزار و ۱۷۵ پرونده برای واحدهای متخلف تشکیل شد. تعداد کل تخلفات کشف‌شده در این مدت بیش از ۱۹ هزار مورد به ارزش ریالی ۲۸ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان بود. وی با بیان اینکه در مدت یادشده ۱۱ هزار و ۶۱۷ پرونده تخلف به تعزیرات ارسال شد، گفت: عمده شکایات در سامانه ۱۲۴ مربوط به گرانفروشی نان، میوه و مرغ بوده است. همچنین به گفته این مقام مسئول در بررسی‌های مربوط به ماه رمضان که تا پایان این ماه ادامه دارد اقلام برنج وارداتی، گوشت منجمد گوساله، روغن نباتی، شکر خانوار، اقلام لبنی، خرما، میوه، سبزیجات و شیرینی‌جات پرمصرف جزو وظایف نظارتی سازمان هستند. در این مدت اصناف و فروشگاه‌های زنجیره‌ای به لحاظ وضعیت عرضه و نرخ کنترل و پایش می‌شوند. محمدی‌پور همچنین درباره وضعیت نظارت و بازرسی در سال ۱۳۹۹ گفت: سال گذشته بیش از ۸۰۰ هزار بازرسی در استان تهران انجام شد که نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۱۵ درصد افزایش داشت. در این مدت نزدیک به ۷۷ هزار پرونده به ارزش ریالی ۳۲۰۰ میلیارد تومان که نسبت به سال قبل آن ۱۲ درصد افزایش داشت، تشکیل و به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شد.

بررسی صمت در آستانه روز جهانی زمین پاک

تجارت ما طبیعت را فراموش کرده است

جهانی‌شدن روندی رو به رشد و غیرقابل توقف است که با رویکرد یکپارچه‌سازی اقتصاد جهانی و تجارت آزاد آغاز شد اما حوزه‌های مختلف به جز اقتصاد را نیز تحت تاثیر قرار داده و یکی از مهم‌ترین بخش‌های متاثر از آن محیط‌زیست است. هرچند بحث پیرامون روابط میان تجارت و محیط‌زیست از حدود ۸ دهه قبل آغاز شده، اما در ۳ دهه اخیر تبدیل به چالشی جدی میان متخصصان هر دو حوزه شده است. در این بین نظرات و تئوری‌های متعددی درباره روابط میان این دو حوزه بیان شده است. محیط‌زیست یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار به شمار می‌آید. در این راستا، به طور معمول در جوامع پیشرفته، تلاش می‌شود فرآیند توسعه به گونه‌ای طراحی شود که ضمن حداکثرسازی ارزش‌افزوده فعالیت‌های اقتصادی پویایی تعادلی نظام طبیعت را از بین نبرد. نتایج تحقیقات مختلف در این زمینه بیانگر آن است که رابطه تعادلی بلندمدت بین متغیرهای تجارت آزاد، تولید ناخالص داخلی، جمعیت شهرنشین، مصرف انرژی و شاخص آلودگی هوا برقرار است. درحال‌حاضر برخی بر این باورند که فعالیت‌های اقتصادی ممکن است محیط‌زیست را با خطر جدی مواجه کند. در مقابل گروهی نیز عقیده دارند رشد اقتصادی برای رسیدن به محیط‌زیست سالم‌تر با آلودگی کمتر لازم است. اما کارشناسان اقتصاد کشور در این باره چه می‌گویند؟ با گزارش صمت همراه باشید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

فعالیت‌های اقتصادی و تجاری منطبق با معیارهای زیست‌محیطی نیاز به برنامه‌ریزی‌های مدون و جامع و اجرایی دارد اما آنچه در اقتصاد و تجارت ما در این حوزه دیده می‌شود در بیشتر موارد در حد تحقیقات باقی مانده و هیچ‌گاه به شکل یک سیاست و برنامه کلی به اجرا درنیامده است

یک نگاه کلی

شاید در یک نگاه کلی یافتن ارتباط منطقی میان حوزه تجارت و محیط‌زیست دشوار به نظر برسد اما با دقیق‌تر شدن بر این موضوع درمی‌یابیم که تجارت نیز می‌تواند با یک واسطه، نقش مهمی در حفظ محیط‌زیست کشور و بقای آن ایفا کند؛ نقشی که سال‌ها از آن غافل بوده‌ایم.

آمارها نشان می‌دهد کشورهایی که در دهه‌های اخیر، استراتژی توسعه تجارت بین‌الملل را برگزیده‌اند، ظرفیت‌های خود را فراتر از مرزهای داخلی به منظور دسترسی به بازارهای جهانی و بزرگ‌تر افزایش داده‌اند و از آنجا که جهانی‌شدن یک جنبه مهم از رشد اقتصادی نیز محسوب می‌شود، کشورها با سرعت بخشیدن به تولیدات در کالاهای تولیدکننده آلودگی، باعث ایجاد مشکلات زیست‌محیطی مثل گرمای جهانی، نقصان منابع و جنگل‌زدایی شده‌اند. درحقیقت این یک توافق گسترده است که تجارت بین‌الملل، رفاه اقتصادی را بهبود می‌بخشد اما آیا زمانی که تولیدات آلاینده هستند نیز این مطلب الزاما صحیح است؟ و آیا شواهدی بر این مطلب که تجارت بر محیط‌زیست مفید یا مضر است، وجود دارد؟

حفاظت از محیط‌زیست در حوزه تجارت را می‌توان از دو دیدگاه تعریف کرد که یکی آسیب‌رسانی کمتر به محیط‌زیست است و دیگری ارتقای کیفیت آن. اگرچه دیدگاه دوم در حوزه تجارت می‌تواند آرمانی‌تر و مطلوب‌تر تلقی شود و اقداماتی مانند آنچه مجموعه‌هایی مثل فولاد خراسان در قالب مسئولیت‌های اجتماعی انجام داده‌اند نیز در این راستا بوده اما آن‌طور که از شواهد و یافته‌های معمول در این زمینه برمی‌آید این است که حوزه تجارت در کشور ما هنوز به این جایگاه نرسیده است و راه زیادی تا رسیدن به استانداردهای افزایش کیفیت محیط‌زیست در پیش دارد. با این وضع تلاش دست‌اندرکاران ما در این حوزه باید بیشتر معطوف به دیدگاه اول و کاهش میزان آسیب به محیط‌زیست باشد.

باید نگاه جهانی داشته باشیم

محمدرضا مودودی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: درباره موضوع ارتباط تجارت و محیط‌زیست که امروز از اولویت‌های مباحث اقتصادی است، می‌توان گفت درحال‌حاضر دیگر مقوله تجارت بدون درنظر گرفتن محیط‌زیست بی‌معنی است و هر توسعه‌ای نیازمند توجه به مسائل زیست‌محیطی و حتی فراتر از آن مسائل انسانی است و باید این موارد را در دستور کار خود قرار دهد زیرا در غیر این صورت توسعه ایجادشده، پایدار نخواهد بود.

مودودی در این باره افزود: شاید برای بسیاری از فعالان حوزه اقتصاد که در تجارت امروز قصد تولید و تجارت کالایی را داشته باشند، تصور بر این باشد که پیامدهایی برای تصمیمات تجاری و صنعتی فعالان این حوزه وجود ندارد اما اگر با دید کلی‌تری به این فرآیندها بنگریم، خواهیم دید که بیشترین تلاش‌ها برای حفظ طبیعت و محیط‌زیست ازسوی همین فعالان است.

وی درباره این موضوع تاکید کرد: در کشور ما بسیاری از واحدهای صنعتی در تلاش هستند تا در این راستا فضای سبز خود را گسترش دهند و در عین حال برای کاهش میزان آلایندگی خطوط تولید خود براساس استانداردهای تعریف‌شده در تلاش هستند؛ با این حال بخشی از این اقدامات در حیطه اختیارات فعالان این حوزه به‌ویژه در بخش خصوصی نیست.

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل با اشاره به نقش ارتباطات بین‌المللی در شکل‌گیری یک نظام تجاری دوستدار محیط‌زیست، خاطرنشان کرد: وقتی ما بخش گسترده‌ای از ارتباط‌های خود با دنیا را به شکل مطلوب نداریم و مراودات فناوری ما با دنیا تقریبا قطع شده است و تنها با توان داخلی خود در این زمینه در تلاش هستیم، طبیعی است که نمی‌توانیم مانند بسیاری از کشورها و همپای آنها در بسیاری از زمینه‌ها حرکت کنیم و ابزارها و فناوری‌های نوین آنها را در اختیار داشته باشیم تا به شکل مطلوب باعث کاهش آلایندگی فرآیند تولید شود.

مودودی در این زمینه تصریح کرد: در اصل اگر برای محیط‌زیست ارزش قائل باشیم و برای آلودگی هوا دل‌نگران باشیم، باید روابط تنگاتنگ علمی و کارشناسی و سرمایه‌گذاری با دنیای خارج ایجاد کنیم؛ تنها زمانی که موفق به گسترش این پیوندهای جهانی شویم، می‌توانیم بر بحران‌های جهانی و گسترده زیست‌محیطی غلبه کنیم.

سرپرست پیشین سازمان توسعه تجارت کشور در ادامه افزود: اگر ما در این بخش ارتباطات لازم را با تولیدات سایر کشورها نداشته باشیم، تصور خواهیم کرد هرآنچه را که تولید کرده‌ایم باید به خورد مصرف‌کننده بدهیم. ما به‌ویژه در صنایع دولتی که اصلی‌ترین بار را در حوزه تولید کشور به دوش می‌کشند درباره کالاهایی که مثل بنزین، نفت و گازوئیل که بیشترین کاربرد را دارند، به دلیل ارزان و در دسترس بودن هیچ‌گاه به سمت انرژی‌های پاک و جدیدتر حرکت نکرده‌ایم و باوجود ظرفیت‌ها در کشور از آن غافل بوده‌ایم.

وی درباره این مسئله اضافه کرد: متاسفانه به دلیل فرهنگ نفتی حاکم بر تفکر مدیریتی ما، سرمایه‌گذاری‌های مطلوبی در این زمینه انجام نمی‌شود و مشوق‌هایی به آن اختصاص پیدا نمی‌کند و شاهد سیاست‌گذاری‌های مطمئنی در این بخش نیستیم و در کل این‌طور می‌توان گفت در شرایطی قرار داریم که ابزار یا جایگزین دیگری برای این وضع نداریم تا بتوانیم این کار را به شکل مطلوب‌تری انجام دهیم. در نتیجه این موضوع به سیاست‌های دولت در این مسیر بستگی خواهد داشت که مشوق‌ها، ابزارها و ارتباط‌ها در این حوزه را تا چه حد گسترش خواهد داد.

مودودی درباره راهکارهای حل این مشکل در کشور نیز خاطرنشان کرد: با برنامه‌ریزی در این زمینه بخش تجارت می‌تواند با توجه به قابلیت‌ها و ارتباط‌های خود، بستری را برای ورود فناوری‌های نوین و دوستدار محیط‌زیست به کشور آماده کند. در وضعیت کنونی، ضریب نفوذ فناوری در کشور پایین است و این موضوع باعث می‌شود تا همچنان به شیوه‌های منسوخ و کهنه عمل کنیم.

به عقیده مودودی، صنعت کشور می‌تواند به سمت و سویی حرکت کند تا وابستگی به ابزارهای آلاینده را کاهش دهد و درنهایت سرمایه‌گذاری‌ها در این حوزه می‌تواند به سمت استفاده از انرژی‌های پاک سوق داده شود.

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل همچنین بیان کرد: ما دست‌کم در طول ۵۰ سال گذشته همواره شرایطی نامطلوب‌تر از گذشته را در این حوزه تجربه کرده‌ایم و آلایندگی تبدیل به بخشی از زندگی روزمره ما شده است و این در حالی است که تعداد صنایع ما در مقایسه با بسیاری از کشورها کمتر است.

وی همچنین گفت: اگر کشورهای دیگر با حجم بیشتری از صنایع تولیدی توانسته‌اند به این درجه از سازگاری با طبیعت دست پیدا کنند، باید به این موضوع برسیم که این کار دارای فرمولی است که می‌توان به آن دست پیدا کرد. اگر این اتفاق در کشور ما نیفتاده است، باید آن را به این حساب گذاشت که فرهنگ نفتی حاکم بر کشور، تمایلی به حرکت به این سمت و سو ندارد.

مودودی در پایان گفت: تا زمانی که این موضوعات مورد توجه جدی قرار نگیرد نمی‌توانیم به پاک کردن هوای شهر و کشورمان از آلاینده‌ها بیندیشیم و به طور قطع شیوه‌های کنونی که به کار بسته‌ایم، نمی‌تواند شیوه مدیریتی در رفع بحران‌های آلودگی هوا باشد اما همچنان نزدیک به نیم قرن است که از آن تبعیت می‌کنیم.

اگر کشورهای دیگر با حجم بیشتری از صنایع تولیدی توانسته‌اند به این درجه از سازگاری با طبیعت دست پیدا کنند، باید به این موضوع برسیم که این کار دارای فرمولی است که می‌توان به آن دست پیدا کرد

به محیط‌زیست اولویت بدهیم

علی مروی، کارشناس اقتصاد در این باره در گفت‌و گو با صمت اظهار کرد: در نگاه اول باید گفت استانداردهای زیست‌محیطی به طور معمول چندگانه هستند و براساس عواملی مثل نوع صنعت، نوع آلاینده و حتی منطقه اقلیمی معیارهای متفاوتی را دارد و به دلیل نبود شفافیت، نمی‌توان میزان دقیقی از انطباق یا عدم انطباق تجارت کشور بر استانداردهای این حوزه ارائه داد. مروی در این‌باره افزود: با این حال، اگر به بررسی نسبی این موضوع بپردازیم، می‌توانیم برمبنای شواهد و مولفه‌های قابل رؤیت برداشتی کلی از میزان انطباق این موضوع داشته باشیم که البته با توجه به شرایط موجود طبیعی است که نمی‌توان به چنین انطباقی امید داشت.

این کارشناس اقتصاد با بیان مواردی مانند وضعیت بحران آب، آلودگی هوا و فرسایش خاک در کشور که فعالیت‌های اقتصادی نیز به تشدید آن دامن می‌زند، این عوامل را نشان از عملکرد نامطلوب و بدون انطباق با استانداردهای زیست‌محیطی دانست.

وی همچنین با اشاره به روند تجارت در کشورهای پیشرفته و صاحب سبک در این حوزه، یادآور شد: کشور ما با اتکا به منابع انرژی فسیلی، تا امروز اقدام جدی درباره استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نکرده و این در حالی است که از نظر انرژی‌های تجدیدپذیر مانند باد و خاک حرف‌های زیادی برای گفتن دارد.

مروی با بیان این نکته که سال‌ها همواره با مشکلات و بحران‌های گوناگون زیست‌محیطی روبه‌رو بوده‌ایم، تاکید کرد: دلیل دامن زدن صنعت و تجارت ما به این بحران‌ها این است که این موضوعات هیچ‌وقت در اولویت‌های برتر در فعالیت‌های اقتصادی و تجاری قرار ندارند و برنامه‌ریزی چندانی نیز در این باره از سوی نهادهای بالادستی انجام نمی‌شود.

این کارشناس مسائل اقتصادی نمونه بارز این بی‌توجهی را در اقتصاد کشاورزی کشور دانست و گفت: با اینکه همه مشکلات و معضلات موجود در شکل‌های سنتی و منسوخ شده کشاورزی اثبات شده است، شاهد هستیم موضوع فرسایش خاک، استفاده از منابع آب، مصرف بی‌رویه سموم شیمیایی و... همچنان در اولویت‌های اول بررسی قرار ندارند و ما همواره به محیط‌زیست در معرض خطر خود بی‌توجهیم. وی در این باره تصریح کرد: فعالیت‌های اقتصادی و تجاری منطبق با معیارهای زیست‌محیطی نیاز به برنامه‌ریزی‌های مدون و جامع و اجرایی دارد اما آنچه در اقتصاد و تجارت ما در این حوزه دیده می‌شود در بیشتر موارد در حد تحقیقات باقی مانده و هیچ‌گاه به شکل یک سیاست و برنامه کلی به اجرا درنیامده است.

مروی در پایان گفت: بررسی اجمالی اقتصاد و تجارت در کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد این جوامع با برنامه‌ریزی و حفظ منابع زیست‌محیطی محدود و تقویت آن، در طول این سال‌ها توانسته‌اند، یک تجارت استاندارد را که منطبق بر استانداردهای زیست‌محیطی در همه ابعاد بوده ارائه دهند که می‌توانند برای ما نیز به‌عنوان الگوهای موفق کاربرد داشته باشد.

از ماست که بر ماست...

درحال‌حاضر بی‌برنامگی در حوزه اقتصاد و تجارت، استفاده از روش‌های سنتی تولید، خام‌فروشی و از بین بردن منابع طبیعی، کاهش ظرفیت‌های تولید، نامنسجم بودن بخش‌های مختلف اعم از تولید و حمل‌ونقل و فروش از مشکلات جدی در حوزه اقتصاد و تجارت کشور است که آسیب‌های زیادی را به همراه داشته است.

سیستم‌های غیرمنسجم تولید، فروش و حمل‌ونقلی علاوه‌بر روزآمد نبودن، به دلیل عدم یکپارچگی، آلودگی‌های زیست‌محیطی بیشتری را با خود همراه می‌کنند که این موضوع تا بازارهای فروش نیز ادامه می‌یابد. درحالی‌که وجود سیستم‌های منسجم و یکپارچه در طول این سال‌ها می‌توانست علاوه‌بر جلوگیری از اتلاف انرژی و هزینه‌های تولید، آلودگی کمتری را نیز برای طبیعت به همراه داشته باشد.

از آنچه گفته شد این‌طور برمی‌آید که بیشترین ضربه ما به محیط‌زیست در حوزه تجارت، از آنجا ناشی می‌شود که سیستم‌های تولید و تجارت از ابتدای تشکیل دارای اهداف زیست‌محیطی نبوده‌اند و در این راستا برنامه و طرحی را نیز ارائه نداده‌اند و شاید رسیدن به این اهداف باید همراه با هزینه‌های بازنگری و بازسازی در این حوزه باشد.

یادداشت

نقش اصناف در آلودگی محیط‌زیست

حسین آخانی
کارشناس محیط‌زیست

آلودگی، یک مسئله چندوجهی است و باید از وجوه مختلف آن را مورد بررسی قرار داد؛ ضمن اینکه منابع آلوده‌کننده نیز در این حوزه بسیارند. البته شرایط بحرانی کنونی در شهری مثل تهران بیشتر به حل مشکل آلودگی هوا نظر دارد.

درواقع مشکل امروز پایتخت کشور تمرکز بسیاری از آلاینده‌های هوا از جمله وسایل نقلیه، کارخانه‌ها و نیروگاه‌ها، مشاغل، اصناف و صنایع کوچک آلاینده در یک مساحت محدود و همچنین برخوردار نبودن هر یک از این عوامل از استانداردهای لازم است.

تجمع این آلاینده‌ها در هوا در تمام ماه‌های سال مطرح است، اما اگر بخواهیم فقط درباره آلایندگی هوا در اصناف صحبت کنیم، این آلایندگی در مقایسه با وسایل نقلیه و کارخانه‌های بزرگ و نیروگاه‌ها کمتر است اما در هر حال آنها نیز در این آلودگی و آلایندگی نقش دارند و باید برای کاهش نقش آنها در آلودگی هوا نیز برنامه‌هایی را درنظر گرفت.

در موضوع آلودگی هوا اگرچه بسیاری معتقدند انتقال مشاغل و کسب‌وکارهای آلاینده به شهرک‌های صنعتی اطراف تهران می‌تواند راه‌حل مناسبی برای کاهش آلودگی تهران باشد اما به نظر می‌رسد این کار تنها پاک کردن صورت‌مسئله است زیرا ما با این کار تنها محل تمرکز آلودگی را تغییر می‌دهیم اما منشا و عامل آن را برطرف نمی‌کنیم.

در هر حال حتی با انتقال مشاغل و اصناف آلاینده، این آلودگی وارد محیط می‌شود و تاثیرات منفی خود را به همراه خواهد داشت.

امروز مقوله تولید چه در صنایع بزرگ و متوسط و چه در صنایع کوچک در دنیا به جایی رسیده که با جایگزینی فناوری‌های مدرن، ذات تولید را با محیط‌زیست سازگار کرده است.

بسیاری از مشاغلی که در ظاهر نقشی در آلودگی هوا ندارند و نمی‌توان آنها را به شهرک‌های پیرامونی هدایت کرد، درواقع از مهم‌ترین دلایل این آلودگی‌ها هستند.

در هر حال مجموع این موارد نقش مهمی در آلایندگی هوای شهرها ایفا می‌کنند که با اصلاح این موارد در کنار توجه به مواردی مثل کیفیت سوخت نیروگاه‌ها، می‌توان مانند بسیاری از کشورهای پیشرو در این زمینه به حد استانداردهای مورد نیاز کیفیت هوا رسید.

حقیقت این است که در این سال‌ها همواره با مشکلات زیست‌محیطی و آلودگی هوا روبه‌رو بوده‌ایم اما تا امروز هرگز اقدام موثری از سوی نهادهای بالادستی در این باره انجام نشده و اراده‌ای نیز بر انجام آن نبوده است.

به همین دلیل است که امروز هرگاه صحبت از تولید و صنعت می‌کنیم، باید آن را در مقابل سلامت و محیط‌زیست قرار دهیم و ارتقای هرکدام به تنزل و آسیب دیگری می‌انجامد. در این راستا هیچ‌گاه برنامه‌های عملی، مدون و کاملی نداشته‌ایم.

برنامه‌های زیست‌محیطی، کنترل و نظارت در این زمینه نیازمند صرف هزینه است و ردیف بودجه‌ای که کشورهای پیشرفته برای برنامه‌های حفاظت محیط‌زیست درنظر می‌گیرند، موید همین نکته است.

اما نه سازمان حفاظت محیط‌زیست جایگاه تشکیلاتی موثر خود را دارد و نه بودجه‌های اختصاص‌یافته برای آن جوابگوی اجرای برنامه‌های کاربردی در این حوزه است. با بودجه‌ای که میزان آن در طول یک سال کمتر از بودجه احداث یک مجموعه تجاری است، آیا می‌توان چنین برنامه‌هایی را عملی کرد؟ و به همین دلیل است که مجموعه‌ای مانند سازمان حفاظت محیط‌زیست در دولت‌های گذشته و کنونی کشور در حوزه ایجاد زمینه برای هوای پاک بیشتر از اینکه فعالیت کاربردی داشته باشد نقش دکوری داشته است.

در گفت‌وگوی صمت با عضو هیات رئیسه اتاق اصناف ایران:

رفع آلایندگی اصناف نیاز به همکاری دارد

عکس: صمت

پیمان صفردوست: اصل ۵۰ قانون اساسی می‌گوید: «در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت از محیط‌زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود؛ از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط‌زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.» این اصل به‌سادگی موضع‌گیری قانون در برابر محیط‌زیست را مشخص و به‌روشنی مخالفت خود را با آلوده کردن آن بیان می‌کند اما آیا ما در حوزه اصناف به اندازه کافی به این بند قانونی پایبند بوده‌ایم و در طول این سال‌ها به شکلی عمل کرده‌ایم که امروز بتوانیم بگوییم، نقشی در وضعیت بحرانی محیط‌زیست نداشته‌ایم و آیا می‌توانیم بگوییم که هیچ آبی را گل نکرده‌ایم و هنوز هم آسمان و عشق و زمین را مال خود بدانیم؟! آنچه از ظواهر امر پیداست ما در هیچ بخش قابل‌ذکری از جمله اصناف تا امروز نتوانسته‌ایم در این زمینه به شکل مطلوب عمل کنیم و حتی در اجرای طرح‌هایی مثل شهرک‌های صنعتی و خارج کردن اصناف آلاینده از شهرها آنچنان که باید و شاید عملکرد خوبی نداشته‌ایم. اما آیا به‌راستی می‌توان برای کاهش آلایندگی اصناف که سهم قبل‌ملاحظه‌ای از آلودگی شهرها را نیز به خود اختصاص می‌دهند کاری کرد؛ و پرسش مهم‌تر اینکه راهکارهای اندیشیده شده کنونی تا چه حد در این زمینه موثر بوده‌اند. در این شماره صمت گفت‌وگویی را پیرامون این موضوعات با محمود بنانژاد، عضو هیات رئیسه اتاق اصناف ایران انجام داده‌ایم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

◉ موضوع آلایندگی اصناف و اصناف آلاینده امروز یکی از مباحث مهم در حوزه کسب‌وکار کشور است؛ آیا تا امروز طرح یا راهکاری برای برطرف شدن این مشکل در شهرها اندیشیده شده است؟

بله؛ حقیقت این است که در حوزه اصناف، برخی رسته‌ها وجود دارند که باتوجه به فرآیند فعالیت خود، آلودگی‌های زیست‌محیطی ایجاد می‌کنند، به همین دلیل لازم است تدابیری برای اصلاح روند فعالیت آنها اندیشیده شود. در همین راستا ایجاد شهرک‌های صنعتی برای انتقال اصناف آلاینده محیط‌زیست و استقرار آنها در اطراف شهرها در چند سال اخیر در دستور کار قرار گرفته تا به این شکل هوای شهرها کیفیت مطلوب خود را پیدا کند.

در سال‌های گذشته تلاش شده این اصناف به سمتی سوق داده شوند که در مجموعه‌های شهرکی صنعتی یا صنفی استقرار یابند و به این ترتیب به‌صورت گروهی برای ایجاد آلایندگی کمتر توسط آنها اقدام شود. این شهرک‌ها در حال حاضر پیرامون بسیاری از شهرهای بزرگ کشور در حال راه‌اندازی هستند.

◉ باتوجه به اینکه اصناف آلاینده پس از انتقال به شهرک‌های صنعتی همچنان آلایندگی خود را دارند، آیا انتقال آنها به شهرک‌های صنعتی، تنها پاک کردن صورت‌مسئله نیست؟!

البته موضوع فقط محدود به انتقال این اصناف نمی‌شود. تقسیم‌بندی‌های متفاوتی نیز درباره اصناف آلاینده ارائه شده است. در این تقسیم‌بندی‌ها برخی اصناف هستند که شیوه فعالیت آنها قابلیت جایگزینی با روش‌های کمتر آلاینده را دارد؛ در مقابل اصنافی نیز وجود دارند که روش جایگزینی برای فرآیند فعالیت آنها وجود ندارد و تنها می‌توان از طریق راهکارهایی مثل استفاده از فیلترها و تصفیه پساب، میزان آلایندگی آنها را کاهش داد. در این دسته‌بندی حتی گروهی از اصناف هستند که امکان خارج کردن آنها از شهرها وجود ندارد و باید برای انطباق آنها با دستورالعمل‌های زیست‌محیطی شهرها راهکارهایی را در نظر گرفت.

از جمله گروه‌های صنفی که روش جایگزین برای فرآیند تولید آنها وجود ندارد، صنف آبکاران است که در عین اینکه پساب آنها به‌دلیل وجود ترکیباتی مثل سیانور بسیار سمی و آسیب‌زننده به محیط‌زیست است، روش دیگری برای فعالیت آنها وجود ندارد و تنها می‌توان از طریق تصفیه پساب آنها، از میزان زیان آنها به محیط‌زیست کاست.

درباره گروه دیگر باید گفت یکی از مهم‌ترین عوامل آلاینده محیط‌زیست استفاده از سوخت‌های فسیلی در اصناف تولیدی مانند ریخته‌گران است. این اصناف در فعالیت‌های تولیدی خود معمولا از سوخت‌های فسیلی مانند مازوت و نفت سیاه که به‌شدت آلاینده است استفاده می‌کنند؛ بنابراین می‌توان شیوه‌هایی را در این شهرک‌ها برای آنها در نظر گرفت تا مثلا با راه‌اندازی کوره‌های القایی برقی، از آلایندگی آنها کاسته شود.

◉ آیا نمی‌توان این راهکارها را در فضای شهری به کار بست!

در بیشتر موارد خیر؛ نصب و راه‌اندازی اغلب این سیستم‌ها برای هر واحد به‌صورت مجزا به‌دلیل هزینه بالا امکان‌پذیر نیست. در واقع شهرک‌های صنعتی این امکان را به ما می‌دهند که برای این اصناف برای استفاده از سوخت‌های غیرفسیلی و کوره‌های القایی و همین طور بکارگیری تصفیه‌خانه‌هایی برای پساب‌های صنعتی و سمی به‌صورت مشترک اقدام کنیم.

◉ این کار را نمی‌توان خارج از مجموعه‌های شهرکی انجام داد؟

یکی از دغدغه‌های بزرگ در بکارگیری این شیوه‌های منطبق با محیط زیست، هزینه‌بر بودن آنهاست. به‌طور طبیعی وقتی تعداد زیادی از اصناف یک رسته در یک مجموعه گرد هم بیایند، ایجاد تصفیه‌خانه‌های پساب برای آنها از نظر مالی نیز توجیه‌پذیر خواهد بود، اما استفاده از این تجهیزات به‌دلیل هزینه‌های بالای خرید و نگهداری، برای یک واحد صنفی بسیار دشوار است.

◉ راه‌اندازی این شهرک‌ها در چه مرحله‌ای است؟

گرچه تصمیم برای انتقال اصناف آلاینده به این شهرک‌ها بسیار جدی بوده و هست اما متاسفانه موانعی در حوزه‌های قیمتی، تخصیص فضا و ایجاد امکانات مختلف در این شهرک‌ها در این مسیر وجود دارد که روند کار را کند کرده است. در حال حاضر نیز ما در حد توان خود پیگیر رفع این موانع و راه‌اندازی هرچه سریع‌تر این شهرک‌ها هستیم و امیدواریم در سالی که مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید نام‌گذاری شده، بتوانیم به نتیجه مطلوب در این زمینه برسیم.

◉ کمک‌های دولتی می‌تواند در این زمینه کمک‌کننده باشد؟

قطعا؛ برای بهبود روند تطبیق‌پذیری این اصناف با آیین‌نامه‌های زیست‌محیطی، دولت می‌تواند تسهیلاتی را برای واحدهای صنفی در نظر بگیرد. دستگاه‌های مختلف باید در این زمینه دست به‌دست هم دهند و با رفع قوانین دست‌وپاگیر مثل فاصله تعیین‌شده این شهرک‌ها تا شهرها، کاری کنند که انتقال اصناف با هزینه سربار همراه نباشد و صاحبان این کسب‌وکارها از این موضوع استقبال کنند.

البته این موضوع تنها درباره شهرک‌های صنعتی و صنفی صدق نمی‌کند و درباره اصنافی که امکان خروج آنها از شهرها وجود ندارد نیز باید تمهیداتی اندیشیده شود.

◉ به اصنافی اشاره کردید که امکان انتقال آنها به شهرک‌های صنعتی وجود ندارد و باید آنها را در شهر ساماندهی کرد. در این باره بیشتر توضیح دهید؟

واحدهای صنفی زیادی در شهرها وجود دارند که هر یک به‌نحوی در آلایندگی محیط‌زیست تاثیرگذارند اما امکان انتقال آنها به شهرک‌ها نیز وجود ندارد. البته این مشکلات نیز معمولا بزرگ‌تر و هزینه‌برتر از آن است که واحد صنفی به‌تنهایی بتواند آن را برطرف کند؛ به‌عنوان مثال نصب فیلتر تصفیه پساب رستوران‌ها به‌دلیل هزینه‌های بسیار بالا تبدیل به یکی از مشکلات جدی در این حوزه شده است. مساعدت نهادهای ذی‌ربط می‌تواند معضلات این دسته از اصناف را تا حد زیادی کاهش دهد. به‌نظر می‌رسد باتوجه به مزایایی که این تغییر رویه می‌تواند در بازده زیست‌محیطی اصناف داشته باشد، لازم است دولت با ارائه تسهیلات ارزان‌قیمت به این موضوع ورود کند.

◉ بسیاری از کارشناسان محیط زیست، ایجاد آلایندگی را تنها محدود به اصناف تولیدی و واحدهایی مثل رستوران‌ها نمی‌دانند و به آلایندگی گروه‌هایی مانند پیک‌های موتوری اشاره می‌کنند. آیا در این موارد هم می‌توان راهکارهای مناسبی برای بهبود وضعیت در نظر گرفت؟

متاسفانه این موضوع کاملا صحت دارد و بخش عمده‌ای از آلودگی هوا و حتی آلودگی‌های صوتی در شهرها به‌دلیل تردد پیک‌های موتوری است. البته در صورت همکاری نهادهای بالادست می‌توان برای این اصناف هم تدابیر ویژه‌ای اندیشید؛ به‌عنوان مثال نهادهای ذی‌ربط می‌توانند با ارائه برخی تسهیلات مثل عقد قرارداد با شرکت‌های تولیدکننده موتورسیکلت‌های برقی، ارائه تخفیف‌ها و واگذاری آن با اقساط بلندمدت به فعالان این اصناف، این مشکلات را به‌تدریج برطرف کنند. در هر حال ما اگر واقعا قصد داریم محیط‌های شهری و اصناف را در چارچوب‌های زیست‌محیطی و استاندارد قرار دهیم باید در این زمینه همکاری داشته باشیم و در این جهت تلاش کنیم.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

ASA شرکت آسیا سیر ارس

شرکت آسیا سیر ارس (سهامی عام)

بدینوسیله از سهامداران یا نمایندگان قانونی محترم شرکت آسیا سیر ارس (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۱۶۳۳۴ و شناسه ۱۰۱۰۲۵۷۶۹۳۵ دعوت بعمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت آسیا سیر ارس که در ساعت ۹:۰۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ در محل: استان اصفهان- شهرستان مبارکه- جاده اختصاصی فولاد مبارکه- جنب شرکت فولاد مبارکه- سالن اجتماعات شرکت حمل و نقل توکا و با رعایت تمامی دستورالعمل‌های بهداشتی تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند.

سهامداران محترم می‌توانند از طریق وبسایت شرکت آسیا سیر ارس به آدرس asa.esfahan@gmail.com لینک آنلاین ورود به جلسه را دریافت و با استفاده ازگزینه مهمان به صورت مجازی وآنلاین در این جلسه شرکت نمایند.

حسب اطلاعیه ستاد ملی مبارزه با کرونا و سازمان بورس اوراق بهادار درخصوص شرایط برگزاری مجامع با حضور حداکثر ۱۵ نفر و با توجه به شیوع بیماری کرونا از سهامداران محترم درخواست می‌گردد جهت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و فاصله‌گذاری اجتماعی حتی‌الامکان به صورت آنلاین از طریق آدرس اعلام شده اقدام نموده و ما را در برگزاری مجمع یاری فرمایند. ضمناً سوالات سهامداران محترم در زمان برگزاری مجمع، از طریق درگاه سایت پخش‌کننده مراسم قابل دریافت می‌باشد.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره
۲- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۳- بررسی و تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۴- انتخاب اعضای هیات‌مدیره (مدیران)
۵- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل و حسابرس قانونی
۶- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۷- تقسیم سود
۸- تعیین حق حضور اعضاء غیرموظف هیات‌مدیره و پاداش اعضاء هیات‌مدیره
۹- تصویب معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت
۱۰- سایر موارد

هیات‌مدیره شرکت آسیا سیر ارس (سهامی عام)

آگهی نوبتی سه ماهه اول سال ۱۴۰۰ برابر ماده ۱۲ و ۲۵ قانون ثبت و مواد ۵۴ و ۵۹ آیین‌نامه مذکور

نوبت اول
م الف ۱۸۵۸

اگهی نوبتی سه ماهه اول سال ۱۴۰۰ برابر ماده ۱۲ و ۲۵ قانون ثبت و مواد ۵۴ و ۵۹ آیین‌نامه مذکور اینک املاکی که جزء حوزه ثبتی قزوین مجهول‌المالک بوده و در سه ماهه چهارم سال ۹۹ اظهارنامه آنها برگشته و یا املاکی که آگهی نوبتی آنها اشتباه بوده و طبق رای هیات نظارت و یا طبق اختیارات تفویضی دستور اصلاح آنها صادر شده با ذکر شماره ملک و نام و نام‌خانوادگی مالک و محل وقوع ملک جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

بخش ٤ جنوب شرق قزوین

۲۰۰۲ فرعی از ۷۷- اصلی بخش ۴ جنوبشرق قزوین به نام عدل خانقاه سفلی فرزند حسن نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین نهر متروکه.

لذا برابر ماده ۱۶ قانون ثبت و تبصره ۲ ماده واحده هر کسی نسبت به آگهی فوق اعتراض دارد می‌تواند از تاریخ انتشار نوبت اول به مدت ۹۰ روز و نسبت به آگهی اصلاحی به مدت یک ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و رسید عرض حال اعتراض را دریافت نماید. ضمنا اعتراض به تقاضای ثبت موضوع ماده ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت می‌باید توسط معترض ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مراجع ثبتی یا تقدیم دادخواست به مراجع ذیصلاح قضایی صورت پذیرد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۳/۰۱

شهاب عسگری، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل ها را در

پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

با هلال لبخندشون، ماهت رو کامل کن

این ماه که به برکت، زیبایی و مهربانی می‌شناسیمش، فرصتی بهمون می‌ده تا خوبی‌هامون رو کامل کنیم و امید رو در دل همدیگه بنشونیم. برای ما، وقتایی که قهرمانان کوچیکمون لبخند می‌زنن و صورت معصومشون مثل ماه زیبا می‌شه، این امید شکل می‌گیره که با همراهی شما، روزی لبخند سلامتی رو روی لب‌های بیش از ۲۰ هزار کودک در حال درمان محک ببینیم.

در روزهای این ماه خوب، با مشارکت در تأمین هزینه درمانی و حمایتی کودکان مبتلا به سرطان، سهم بزرگی در سلامتی‌شون داشته باشیم تا با هلال لبخندشون ماه‌مون کامل بشه.

روش‌های حمایت از کودکان محک
شماره کارت: ۵۰۲۲-۲۹۷۰-۰۰۱۵-۴۴۰۶
یا مراجعه به وب‌سایت محک با اسکن کد روبه‌رو
و مشارکت در تأمین هزینه دستگاه شتاب‌دهنده
از اینکه به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

۳۰ سالگی
درمحک، عشق، سی ساله شد

مهلت ثبت‌نام نمایشگاه اینوتکس تمدید شد

با اعلام رسمی دبیرخانه اینوتکس ۲۰۲۱، مهلت ثبت‌نام غرفه‌داران در دهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی نوآوری و فناوری تا ۲ اردیبهشت تمدید شد. به‌گزارش روابط‌عمومی پارک فناوری پردیس، زمان ثبت‌نام غرفه‌داران در نمایشگاه اینوتکس ۲۰۲۱ از جمله شرکت‌های نوآور و فناور، استارت‌آپ‌ها و مخترعان، شتابدهنده‌ها، مراکز نوآوری و همه اعضای اکوسیستم نوآوری و فناوری تا ۲ اردیبهشت تمدید شد. پیش از این، تاریخ ثبت‌نام برای اخذ غرفه تا ۲۵ فروردین ۱۴۰۰ اعلام شده بود که بدین‌وسیله به مدت یک هفته تمدید شده است.

دهمین نمایشگاه بین‌المللی نوآوری و فناوری، ۲۸ تا ۳۱ اردیبهشت به صورت ترکیبی از بخش‌های حضوری و مجازی در فضایی باز واقع در ناحیه فناوری پارک پردیس برگزار می‌شود.

در حالی‌که اینوتکس ۲۰۲۰ به صورت مجازی میزبان بیش از ۴۰۰ شرکت و استارت‌آپ و بیش از ۲۰۰۰۰ بازدیدکننده آنلاین بود، اینوتکس ۲۰۲۱ این بار به شیوه‌ای جدید و نوآورانه و به صورت ترکیبی از بخش‌های حضوری و مجازی در فضایی باز واقع در ناحیه نوآوری پردیس برگزار خواهد شد.

باتوجه به شیوع ویروس کرونا و در راستای حفظ سلامت مخاطبان این رویداد، اینوتکس ۲۰۲۱ در فضایی باز و با رعایت استانداردهای ویژه‌ای در طراحی پلان‌های نمایشگاهی و ساخت غرفه‌ها برگزار خواهد شد، به‌گونه‌ای که حضور مخاطبان در شرایط ایمن و با حفظ فاصله‌گذاری اجتماعی باشد.

برگزارکننده نمایشگاهی در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

صنعت نمایشگاهی چشم‌انتظار احیای برجام

هزینه برگزاری نمایشگاه اعم از اجاره زمین و خدمات عمومی که شامل آن می‌شود و همچنین امکانات اختصاصی که هر نمایشگاه دارد، به‌شدت بالا رفته و برگزارکنندگان در این زمینه با چالش بسیار بزرگی مواجه شده‌اند

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

ادریس مازندرانی

این روزها نگاه تمام فعالان سیاسی، اقتصادی و تجاری به سمت وین محل مذاکرات مجدد برای بازگشت برجام است. سیگنال‌های این جلسات به‌خوبی در بازارهای مالی متفاوت احساس می‌شود. به عقیده کارشناسان پایان موفقیت‌آمیز مذاکرات هسته‌ای و اجرای برجام در همه بخش‌های اقتصادی کشور و به‌ویژه بخش تجارت خارجی به‌تدریج اثرات مثبت خود را آشکار خواهد کرد. با وجود شرایط مساعدی که برای توسعه همه‌جانبه تجارت خارجی کشور در دوره پساتحریم ایجاد خواهد شد و از سویی با سرعت گرفتن واکسیناسیون کرونا در ایران و جهان انتظار می‌رود با فرض بازگشت برجام، شاهد برگزاری و افزایش تعداد نمایشگاه‌های بین‌المللی و بازرگانی در سراسر کشور باشیم. از سوی دیگر هم انتخابات ریاست جمهوری به‌عنوان مهم‌ترین رویداد سیاسی کشور خرداد سال جاری برگزار خواهد شد.

حال، سوالی که پیش می‌آید این است که دو عامل انتخابات و بازگشت برجام چه تاثیری بر صنعت نمایشگاهی کشور خواهد داشت. صمت در همین زمینه گفت‌وگویی را با ادریس مازندرانی، فعال و برگزارکننده نمایشگاهی ترتیب داده که در ادامه مطالعه خواهید کرد. با صمت همراه باشید.

خلف‌وعده‌های دولت در قبال فعالان صنعت نمایشگاهی

مازندرانی در ابتدای این گفت‌وگو اظهارکرد: امیدوارم با شرایطی که همه فعالان صنعت نمایشگاهی به آن امید دارند، شاهد اتفاقات خوب در این عرصه باشیم. به‌دلیل بی‌مهری‌هایی که در سال‌های گذشته نسبت به این صنعت شد، تاب‌آوری فعالان صنعت نمایشگاهی نسبت به شرایط اقتصادی موجود پایین آمده است. خلف‌وعده‌های دولت برای حمایت از کسب‌وکارهایی که در دوران کرونا ایستادگی کردند و توانستند خود و موقعیت شغلی کارکنانشان را حفظ کنند به قدری بود که بخش زیادی از فعالان این حوزه را نسبت به فعالیت در صنعت نمایشگاهی دلسرد کرد.

وی افزود: صنعت نمایشگاهی یکی از پرآسیب‌ترین صنایع بود و در دوران شیوع کرونا به‌طور کلی تعطیل شد. به همین علت فعالان این صنعت انتظار دارند در سال جاری خسارت‌های سال‌های گذشته جبران شود. این صنعت سال‌هاست به علت شرایط خاص کشور و محدودیت‌هایی که برای فعالان تجاری و تولید علم پیش آمده، با چالش‌های متفاوتی دست و پنجه نرم می‌کند. حوزه نمایشگاهی به‌عنوان یک شتابدهنده بسیار موثر در صادرات و بروزسانی صنعت کشور توانسته خود را فعال نگه دارد. این صنعت موفق شده با تغییر شرایط اقتصادی و تجاری کشور، رشد سریعی را در تمام بخش‌هایی که متعهد به توسعه آنهاست، داشته باشد.

وجود قوانین دست و پا گیر در برگزاری رویدادها

این برگزارکننده نمایشگاهی همچنین گفت: امیدوار بودیم در دوران شیوع کرونا صنعت نمایشگاهی با وقت کافی که داشت خود را دوباره از نو بسازد و برخی قوانین دست و پاگیر را حذف کند. اما متاسفانه شاهد این اتفاقات نبودیم. موضوع تعرفه‌ها همچنان موجب بروز چالش‌ها و مشکلاتی برای فعالان این حوزه است. در کشور ما محدودیت‌هایی برای برگزاری نمایشگاه‌ها وجود دارد. در تمام کشورهای پیشرفته جهان در برگزاری رویدادها نرخ زمین یک سوم هزینه نمایشگاه است. متاسفانه ما فعالان صنعت نمایشگاهی در کشور از این نقطه بسیار فاصله داریم.

مازندرانی افزود: انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌ها در این زمینه تمام سعی خود را انجام می‌دهد تا این استاندارد در کشور رعایت شود. اما نکته‌ای که وجود دارد این است که سایت تهران یک مجموعه دولتی است و قوانین دست‌وپاگیر مانع عملکرد به روز سایت‌های کشور می‌شوند. با تورمی که در کشور ایجادشده، هزینه برگزاری نمایشگاه اعم از اجاره زمین و خدمات عمومی که شامل آن می‌شود و همچنین امکانات اختصاصی مانند بیلبوردها و برگزاری پایگاه‌های آموزشی و... که هر نمایشگاه دارد، به‌شدت بالا رفته و برگزارکنندگان در این زمینه با چالش بسیار بزرگی مواجه شده‌اند.

وی با ابراز امیدواری مبنی بر فراهم شدن شرایط برای فعالیت دوباره صنعت نمایشگاهی، خاطرنشان کرد: صنعت نمایشگاهی عادت کرده تنگناهای به وجود آمده را مدیریت کند. در شرایط کنونی جامعه امید به احیای برجام نیز زیاد است. امیدواریم احیای برجام برای مسائل نمایشگاهی کارگشا باشد و صنعت نمایشگاهی موفق شود دیپلماسی قوی گذشته که با جهان داشته را دوباره به‌دست بیاورد.

تاثیر انتخابات ریاست جمهوری بر صنعت نمایشگاهی

این فعال صنعت نمایشگاهی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به انتخابات ریاست جمهوری کشور در خرداد اشاره کرد و گفت: معتقدم به هر میزان که امید برای احیای برجام و تاثیر آن بر روند فعالیت صنعت نمایشگاهی وجود دارد، انتخابات ریاست جمهوری تاثیر چندانی بر بهبود این روند نخواهد گذاشت. تجربه ثابت کرده فعالان این حوزه قبل از هر انتخاباتی امیدوارند پس از این رویداد بزرگ سیاسی وضعیت نمایشگاه و این صنعت بزرگ بهتر شده و گشایشی در چالش‌های موجود ایجاد شود. متاسفانه دولت‌ها بعد از روی کار آمدن اقداماتی انجام می‌دهند که نه‌تنها گشایشی ایجاد نمی‌شود، بلکه مشکلات جدیدی را نیز بر چالش‌ها و دغدغه‌های قبلی اضافه می‌کنند.

مازندرانی افزود: به‌عنوان مثال، ما خواستار حذف قوانین دست‌وپاگیر از حوزه تجارت کشور را بودیم اما با منحل شدن وزارت بازرگانی مواجه شدیم.

هنگامی‌که مجموعه‌ای از به‌اصطلاح نخبگان در قامت هیات دولت قرار می‌گیرند و به این نتیجه می‌رسند که مملکتی که موقعیت استراتژیک و ظرفیت‌های بسیار زیاد دارد، نیازی به وزارت بازرگانی ندارد، تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل! دولت بعدی باید با احیای وزارت بازرگانی حوزه تجارت خارجی کشور را تقویت کند که تا این لحظه این موضوع مهم حتی در برنامه‌های پیشنهادی و احتمالی نامزدهای انتخابات آینده دیده نمی‌شود. این فعال صنعت نمایشگاهی در پایان تاکید کرد: تا چنین اتفاقی رخ ندهد نمی‌توان امیدی به تاثیر دولت‌ها بر بهبود روند صنعت نمایشگاهی داشت.

از نشست UFI Connects گزارش می‌دهد صمت

ماجرای شبه‌دیجیتال‌سازی صنعت نمایشگاهی

جلسه UFI Connects از بحث درباره اینکه آیا رویدادهای آنلاین به رویدادهای آفلاین تبدیل می‌شوند، استقبال کرده است و به بررسی مسئله مالکیت داده‌ها پرداخت.

آخرین نشست آنلاین UFI Connects به شکل «یک بحث بزرگ» درباره مهم‌ترین موضوعات پیرامون فناوری در صنعت نمایشگاه‌ها برگزار شد.

ماتیاس (تسی) باور مدیرعامل شرکت MBB Consulting و گونار هاینریش مدیرعامل و شریک شرکت adventics GmbH، به مجری این نشست استفان فورسی پیوستند. آنها ضمن طرح سوالاتی درباره این موضوعات، در زمینه دیجیتالی شدن وقایع و مالکیت داده‌ها بحث کردند.

نخستین سوال مورد بحث آنها این بود: آیا صنعت ما صرفا شبه‌دیجیتالی‌سازی شده است؟ شرکت‌کنندگان در جلسه گفتند که بسیاری از شرکت‌ها در فضای رویداد آنلاین یک مدل دیجیتالی را به طور کامل خریداری نکرده‌اند و استفاده آنها از پلتفرم‌های برگزاری رویداد دیجیتال نیاز به یکپارچه‌سازی بیشتری دارد.

باور این همه‌گیری را یک شوک سالم توصیف کرد که بسیاری از مشاغل را مجبور به سازگاری کرده است اما گفت که دیجیتالی شدن فراتر از انتخاب یک پلتفرم آنلاین است.

به‌گفته وی، بسیاری از شرکت‌ها نیز به امید بازگشت رویدادهای فیزیکی در آینده نزدیک، فرصت دیجیتالی‌سازی و به روز شدن را از دست می‌دهند. با اینکه «جریان درآمد سنتی» باز خواهد گشت اما فرصت‌های بزرگی برای ایجاد استراتژی دیجیتالی کامل وجود دارد که در آن رویدادهای آنلاین و آفلاین یکدیگر را غنی‌تر می‌کنند. هاینریش وضعیت فعلی رویدادهای آنلاین را فضای بهم ریخته‌ای توصیف کرد که سیستم عوامل بسیار متفاوتی در آن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وقتی سوال به نظرسنجی گذاشته شد، ۸۲ درصد حاضران گفتند بله، صنعت نمایشگاهی فقط دستخوش شبهه دیجیتالی‌سازی شده است.

باور و هاینریش نیز با یکدیگر هم نظر هستند که صنعت نمایشگاهی فاقد متخصص علم داده است؛ متخصصی که به آنها اجازه می‌دهد از داده‌هایی که از رویدادهای آنلاین جمع‌آوری می‌کند، استفاده کند. آنها می‌گویند وظیفه مهم برگزارکنندگان این است که اطمینان حاصل کنند تا آنجا که می‌توانند به اطلاعات موجود دسترسی داشته باشند، نه اینکه این فقط در اختیار دارندگان پلتفرم‌هایی مانند

زوم باشد.

رویدادهای آنلاین خطری برای رویدادهای آفلاین؟

هاینریش افزود، شرکت‌های برگزارکننده رویداد باید با شرکت‌های کوچک‌تر که خدمات مهمی مانند ایجاد محتوا برای رویدادهای آنلاین ارائه می‌دهند، متحد شوند.

سوال دیگری که مطرح شد این بود: آیا رویدادهای آنلاین خطری برای رویدادهای آفلاین هستند؟ باور معتقد است رویدادهای آنلاین هم تهدید است و هم فرصت. با این حال، او اضافه کرد، این ایده که رویدادهای آنلاین به تجارت آفلاین آسیب می‌زند، خنده‌دار است و یکی باید به دیگری کمک کند. استفان فورسی از قیاس موسیقی زنده استفاده کرد -فقط به این دلیل که در خانه موسیقی گوش می‌دهیم، احتمال رفتن به کنسرت را برای ما کم نمی‌کند. در واقع خلاف این موضوع صحت دارد. وی گفت: باید سعی کنیم هنگام تفکر روی رویدادها، از یک طرز فکر بهره ببریم.

۶۷ درصد مخاطبان با این موضوع که رویدادهای آنلاین خطری برای رویدادهای آفلاین ندارد، هم نظر بودند. هر دو عضو پنل این نشست اظهارکردند که شرکت‌های خصوصی در زمینه نوآوری دیجیتال سرعت بیشتری دارند.

در نظرسنجی بهترین روش‌ها در رویدادهای دیجیتال، باور گفت که بهترین بهترین‌ها مایکروسافت و اپل هستند که باوجود اینکه در صنعت برگزاری نمایشگاه‌ها یا جلسات حضور ندارند اما رویدادهای سطح بالای آنلاین را برگزار کردند. وی گفت این بسیار دلخراش است که بسیاری از شرکت‌ها در نمایشگاه‌ها باوجود اینکه در صف نخست دیجیتالی شدن قرار دارند اما در حال باختن این مسابقه هستند.

پس در ایجاد یک استراتژی دیجیتال یکپارچه هنوز کارهای زیادی باید انجام شود. سال ۲۰۲۱ باید برای شرکت‌ها فرصت‌های زیادی را فراهم کند تا تجارت خود را با شرایط انطباق دهند.

ترجمه: محسن خواجه‌محمدی

از نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه چه خبر

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه به‌عنوان مهم‌ترین رویداد در حوزه بازار پولی و بانکی کشور از ۲۸ تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود.

به گزارش صمت، افزایش ارتباط مستقیم و آگاهی بیشتر مردم از بازار مالی و خدمات آن، بالا بردن سواد مالی، ارائه توانمندی‌های داخلی در هر ۳ حوزه بورس، بانک و بیمه از طریق آموزش و فرهنگسازی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و همچنین فراهم آوردن زمینه مناسب برای تعاملات بین‌المللی با توجه به پیشرفت اخیر بین‌المللی در حوزه مالی و استقبال سرمایه‌گذاران خارجی به همراه فضای مذاکرات B2B، برگزاری رویداد استارت‌آپ حوزه مالی و... از مهم‌ترین برنامه‌های پیش‌بینی شده در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه (Finex) است.

در این رویداد دوره‌های آموزشی متعدد با موضوع مبانی و اصول مقدماتی سرمایه‌گذاری برگزار می‌شود. علاوه بر آن، نهادهای مالی نیز دوره‌های آموزشی تخصصی را در نمایشگاه بورس بانک بیمه برگزار می‌کنند.

نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه از سوی شرکت بانیان امید برگزار می‌شود و بنا به‌گفته مسئولان برگزارکننده نمایشگاه تاکنون سالن‌های ۳۵، ۳۸، ۴۰، ۴۱، ۳۱ آ و ۳۱ب در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران برای برگزاری این نمایشگاه بیش‌بینی شده است.

پیش از این اخباری مبنی بر عدم‌حضور سازمان بورس در نمایشگاه مطرح شد که البته به نظر می‌رسد موضوع حضور این مجموعه نیز برطرف شده و شاهد حضور نمایندگان سازمان بورس خواهیم بود.

رویکرد اصلی این نمایشگاه توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مالی است و هر سال تمام شرکت‌های فعال در صنعت مالی از این فرصت ۴ روزه برای تعامل با مخاطبان و مشتریان بهره‌برداری می‌کنند.

گزارش خبری

نمایشگاه کتاب باز هم مجازی برگزار می‌شود

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۲ سال است به‌دلیل شیوع ویروس کرونا به صورت فیزیکی برگزار نمی‌شود. گرچه یک دوره نمایشگاه کتاب مجازی تاکنون در کشور برگزار شده اما با توجه به مشکلات آن، آیا شرایط برای برگزاری دومین نمایشگاه کتاب مجازی آن هم در روزهایی نزدیک فراهم است؟

به گزارش ایسنا از همان زمان که موضوع شیوع کرونا در کشور مطرح شد، برگزاری نمایشگاه کتاب که فقط ۳ ماه تا آن باقی مانده بود در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت. اوایل سال گذشته یکی از اعضای شورای اسلامی شهر تهران پیشنهاد داد نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با مشارکت شهرداری تهران و وزارت ارشاد به شکل مجازی برگزار شود. حجت نظری، عضو شورای اسلامی شهر تهران این پیشنهاد را مطرح کرد. اما فقط چند روز پس طرح این پیشنهاد، ایوب دهقانکار، مشاور اجرایی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از برگزاری فیزیکی نمایشگاه خبر داد و گفت: در صورت صدور این اجازه یا از اواخر نیمه نخست سال یا در نیمه دوم سال نمایشگاه را برگزار می‌کنیم. نمایشگاه کتاب تهران به قدری بزرگ است که ارزش صبر کردن برای برپایی را داشته باشد. همان ایام، هومان حسن‌پور، رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در روزهای پایانی تابستان اعلام شد که نمایشگاه کتاب به صورت مجازی برگزار خواهد شد. اما هنوز تاریخ آن مشخص نبود و از سوی دیگر، فراهم بودن زیرساخت‌های مورد نظر نیز مورد تردید بود. به هر صورت پس از چند ماه و رایزنی‌های فراوان و موافقت‌ها و مخالفت‌ها، نمایشگاه کتاب مجازی اول بهمن کار خود را آغاز کرد. در روز نخست سامانه در نظر گرفته شده برای این نمایشگاه به‌دلیل حجم مراجعات با مشکلاتی روبه‌رو شد اما به هر حال در روزهای بعد این نمایشگاه توانست کار خود را انجام دهد البته با وجود همان مشکلات زیرساختی! تا جایی که علاوه‌بر انتقاد مخاطبان از وضعیت سایت نمایشگاه صدای ناشران هم بلند شده بود. انتقادها البته به حاشیه‌های پررنگ‌تر این رویداد همانند اختلالات موجود و مشکلات جاری ناشران ختم نمی‌شد، برخی ناشران می‌گفتند که در طرح‌های تخفیفی، خریداران کتاب اطلاعاتی از قبیل شماره همراه و کد ملی خود را در سیستم ثبت می‌کنند و برگزارکنندگان نمایشگاه از این بانک اطلاعات استفاده کرده‌اند تا اطلاعیه‌های خود را پخش کنند. روزهای پرهیاهو و پرحاشیه نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران در حالی می‌گذشت که همزمان با این رویداد و تخفیف ۲۰ درصدی که مخاطبان را بیش از هر چیز دیگری به خرید کتاب از نمایشگاه ترغیب می‌کرد، عده‌ای از ناشران در سایت‌های‌شان دست به موازی‌کاری زدند و همه کتاب‌های‌شان را با تخفیف ۲۰ درصدی (و در مواردی بیشتر) به خریداران عرضه کردند که چنین شرایطی با توجه به شلوغی سایت نمایشگاه کتاب، مخاطبان را به سمت خرید مستقیم از ناشر سوق می‌داد. این حتی در مواردی تا جایی پیش رفت که بنا بر اظهارات یکی از ناشران، میزان فروش کتابفروشی آن نشر (که کتاب‌ها را با تخفیف ۲۰ درصدی عرضه می‌کردند) از فروش در نمایشگاه هم بیشتر بود! با همه این موارد، نمایشگاه مجازی کتاب توانست در ۱۰ روز برگزاری خود ۲۲۳ هزار و ۸۶۷ سفارش ثبت کند که از این تعداد ۱۲۲ هزار و ۴۵۸ سفارش ارسال و ۱۰۱ هزار و ۴۰۹ سفارش در انتظار ارسال هستند. همچنین در مدت زمان برگزاری این نمایشگاه، ۵۷۰ هزار و ۸۲۹ بسته از طریق پست و ۲۷ هزار و ۸۰۵ بسته از طریق خود ناشر ارسال شد. حالا باز نزدیک اردیبهشت هستیم و زمان همیشگی برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران. سال جاری همزمان با روزهای آماده شدن برای برگزاری هرساله نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، زمزمه‌هایی مبنی بر برگزاری دوباره نمایشگاه مجازی کتاب به گوش می‌رسد. البته پیگیری‌ها با مسئولان موسسه خانه کتاب و ادبیات و محسن جوادی، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، درباره سرنوشت برگزاری نمایشگاه کتاب تهران و اینکه آیا به صورت مجازی برگزار خواهد شد یا خیر و اگر برگزار می‌شود چه اقداماتی در راستای رفع مشکلات نخستین نمایشگاه مجازی کتاب انجام‌شده، موفقیت‌آمیز نبوده است. اما اگر فرض را بر برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب آن‌هم در آینده نزدیک بگذاریم، پرسش اصلی از مسئولان این است برگزاری این دوره با وجود اینکه از نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران کمتر از ۴ ماه می‌گذرد، که در فاصله کوتاهی از آن هم طرح عیدانه کتاب در اسفند ۹۹ برگزار شد (برای حمایت از کتابفروشی‌ها و احتمالا جلوگیری از اعتراض کتابفروشان به نمایشگاه مجازی کتاب)، چه توجیهی دارد؟ یا بهتر است بگوییم صنعت نشر ایران ظرفیت برگزاری مجدد نمایشگاه کتاب را دارد؟ مسئله دیگر به زیرساخت‌های فنی نمایشگاه مجازی کتاب برمی‌گردد؛ کُندی سایت و از دسترس خارج شدن آن در روزهای ابتدایی که سردرگمی مخاطبان و ناشران را به همراه داشت از ایرادات نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران بود، آیا این ایرادها رفع شده یا متولیان فقط می‌خواهند نمایشگاهی برگزار و رفع تکلیف کنند؟

این دوره برای تسریع در ارسال کتاب‌ها، پرداخت به‌موقع مطالبات ناشران، درنظر گرفتن مزیت‌هایی برای دانش‌آموزان، هماهنگی با ناشران برای ارائه همه کتاب‌ها، جلوگیری از تخلفات احتمالی در ارائه و عرضه کتاب‌ها، حضور ناشران خارجی و شفاف‌سازی درباره مسائل مالی نمایشگاه کتاب چه تمهیداتی اندیشیده می‌شود؟

یادداشت

قیمت برق در نروژ و صنعت پررونق استخراج

جاسپر استارن
روزنامه‌نگار فناوری

منطقه اسکاندیناوی به‌دلیل کاهش نرخ حامل‌های انرژی (از جمله برق) بار دیگر به مکانی پربازده برای فعالیت استخراج‌کنندگان رمزارزها تبدیل شده است.

طبق آماری که در رسانه‌های معتبر بین‌المللی منتشرشده، نرخ برق در شمال اروپا ارزان‌تر از هر نقطه دیگری در سراسر جهان است. دلیل افت نرخ برق در کشورهای اسکاندیناوی، بارش‌های شدیدی بود که در ۲۰سال اخیر بی‌سابقه بوده است. همین مسئله باعث شد نیروگاه‌های برق-آبی در سوئد و نروژ هزینه بسیار کمتری را برای تولید برق صرف کنند و طبیعتا نرخ محصول تولیدی خود را نیز کاهش دادند.

این اتفاق خبر بسیار خوبی برای استخراج‌کنندگان ارزهای دیجیتال در کشورهای شمالی اروپا بود، چراکه در طول سال ۲۰۲۰ ارزش بیت‌کوین حدود ۴ برابر نسبت به سال ۲۰۱۹ افزایش و از سویی هزینه‌های استخراج در ۳ کشور سوئد، فنلاند و نروژ به مقدار قابل‌ملاحظه‌ای کاهش یافت. قیمت‌های متوسط در طول سال ۲۰۲۰ حدود یک سوم نرخ برق در آلمان بود که بزرگ‌ترین تولیدکننده برق در سراسر اروپاست. اما نروژ بین ۳ کشور اسکاندیناوی و همچنین ۳۰ عضو آژانس بین‌المللی انرژی، کمترین نرخ برق را برای مصرف‌کنندگان صنعتی در سال ۲۰۲۰ داشت. به همین دلیل فعالان صنعت استخراج این کشور را بهشت معدنچیان رمزارز می‌نامند. پیش‌تر اما این عنوان متعلق به ایسلند، این کشور کم‌جمعیت اروپایی بود اما حالا نروژی‌ها به‌دلیل پر شدن مخازن آبی نیروگاه‌هایشان از ایسلندی‌ها جلو زده و به‌عنوان نخستین مقصد سرمایه‌گذاران ارز دیجیتال در جهان شناخته می‌شوند.

این تحولات باعث شد اسکاندیناویایی‌ها بیشترین میزان سود را از محل استخراج ارزهای رمزپایه به جیب بزنند و از سایر رقبای خود پیشی بگیرند. نباید فراموش کرد که هزینه برق مصرفی برای فعالان این حوزه مسئله‌ای بسیار حیاتی است، چراکه این ارزها در مزارع رایانه‌ای استخراج می‌شوند که الگوریتم‌های پیچیده‌ای را در سالن‌هایی به بزرگی آشیانه هواپیما در فرودگاه پردازش می‌کنند. خوراک اصلی این تجهیزات نیز چیزی به جز برق نیست؛ از همین‌رو بسیاری از معدنچیان بیت‌کوین با صرف هزینه‌های هنگفت اقدام به تاسیس نیروگاه‌های برقی شخصی کرده‌اند تا صرفا خوراک مورد نیاز مجموعه خود را تامین کنند.

تا پیش از افت قیمتی برق در اسکاندیناوی، هزینه استخراج در کشورهایی مانند قزاقستان، چین و کانادا نسبت به سایر رقبا کمتر بود اما همانطور که اشاره شد سوئد و نروژ درحال‌حاضر کمترین خرج را روی دست معدنچیان رمزارز می‌گذارند.

ارزان شدن برق در این دو کشور، شرکت‌های بزرگ و کوچک استخراج ارزهای دیجیتال را از سراسر جهان به شمال اروپا کشانده تا با سرمایه‌گذاری در این زمینه بازدهی بیشتری را نسبت به کشورهای مادر کسب کنند. فیلیپ سالتر، رئیس عملیاتی شرکت هنگ‌کنگی Genesis Mining Ltd، که یک مرکز داده را در «بادن» سوئد اداره می‌کند، می‌گوید: عده زیادی در دوران سخت سال ۲۰۱۷ میدان را خالی کردند اما کسانی که در آن روزهای دشوار صبور بودند حالا مثل ما بسیار خوشحال هستند. در تمام آن دوران مقاطعی بود که هیچ سودی در کار نبود، اما در طول سال ۲۰۲۰ سودآوری ما بیش از ۳ برابر شده که خبری شگفت‌انگیز است. یکی از مسئولان شرکت مشاوره نروژی Wattsight AS در همین زمینه می‌گوید: نرخ برق در نروژ در پایین‌ترین سطح ممکن است. اگر از هزینه‌ها و مالیات چشم‌پوشی کنید، کشور ما بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاران این صنعت است. این روند از تابستان سال قبل آغاز شده و به نظر می‌رسد همچنان هم ادامه داشته باشد.

با وجود اینکه عده زیادی از هواداران محیط‌زیست در اغلب کشورهای جهان به مصرف بالای برق تجهیزات استخراج رمزارزها اعتراض می‌کنند اما در نروژ، سوئد و فنلاند چنین مشکلی اساسا مطرح نیست، دلیل آن نیز تولید برق پاک از سوی دولت این کشورهاست. الگوی تولید برق از طریق نیروگاه‌های برق-آبی دهه‌هاست در این ۳ کشور اجرا شده و همچنان به‌عنوان موفق‌ترین نمونه در جهان به کار خود ادامه می‌دهند. البته این شیوه تولید انرژی فقط اسباب رضایت فعالان محیط‌زیستی را فراهم نکرده، بلکه باعث شده نرخ انرژی‌های غیرفسیلی برای شهروندان در سطح بسیار ارزان‌تری نسبت به سایر کشورهای جهان باشد که نشان دیگری از موفقیت در اجرای سیاست‌های رفاهی در اسکاندیناوی است.

ترجمه: سهند اینانلو
منبع: بلومبرگ

کاهش حمایت امریکایی‌ها از محیط زیست

نتایج نظرسنجی اخیر موسسه بین‌المللی گالوپ نشان می‌دهد مشکلات اقتصادی ناشی از پاندومی کرونا، از جمله افزایش نرخ بیکاری موجب‌شده ارجحیت حفاظت از محیط‌زیست نسبت به رشد اقتصادی در نزد مردم امریکا کاهش یابد. به‌گزارش ایرنا، در گزارش جدید نظرسنجی گالوپ آمده است: در سال جاری درصد حمایت مردم امریکا از محیط‌زیست نسبت به چند سال گذشته، در رقابت سالانه اقتصاد و محیط‌زیست به پایین‌ترین حد خود رسیده است. طبق نتایج به‌دست آمده، یکی از پارامترهایی که بر رأی درصد زیادی از مردم امریکا درباره اقتصاد تاثیر می‌گذارد، نرخ اشتغال است به این صورت که هر چه نرخ بیکاری بیشتر باشد، شمار کمتری از مردم، حفظ محیط‌زیست را بر تقویت اقتصاد رو به زوال ارجحیت می‌دهند. در این چارچوب، دیدگاه جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفته است. با وجود آنکه، افزایش نرخ بیکاری در سال گذشته میلادی به کاهش حمایت از محیط‌زیست منجر شد، باز هم دموکرات‌ها با درصد بسیار بالاتری نسبت به جمهوری‌خواهان، به حفظ محیط‌زیست رأی دادند. درحالی‌که امریکا همچنان در حال بهبود وضعیت ناشی از شوک اقتصادی متاثر از پاندومی کروناست امریکایی‌ها درباره «حفاظت از محیط زیست» یا «تقویت اقتصاد» به اختلاف نظر بیشتری نسبت به چندین سال اخیر رسیده‌اند تا جایی‌که در نظرسنجی اخیر که درباره تعیین ارجحیت حفاظت از محیط‌زیست و رشد اقتصادی انجام شده، اولویت ۵۰ درصد پرسش‌شوندگان حفاظت از محیط‌زیست و اولویت ۴۲ درصد افراد، رشد اقتصادی بوده است.

تعادل زیستی زمین را برهم نزنیم

تدوین و ترجمه:
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

دانشمندان معتقدند آلودگی فرآیندی است که طی آن تعادل زیستی در آب، زمین، هوا یا سایر بخش‌های محیط‌زیست برهم می‌خورد و امنیت محیطی نیز به خطر می‌افتد. این فرآیند همواره از سوی یک عامل خارجی ملموس یا غیرملموس اتفاق می‌افتد که در اصطلاح این عامل خارجی و نامتجانس با محیط را «آلاینده» می‌نامیم. البته این عامل آلاینده لزوما ملموس نیست، بلکه ممکن است نور، صدا، دما و... نیز به‌عنوان آلاینده‌های ناملموس بالانس یک زیست‌بوم را برهم بزنند که مصداق بارز آلودگی به‌شمار می‌رود. نقش آلاینده‌های ملموس و ناملموس در جهان به حدی پررنگ شده که طبق برخی آمارها آلودگی‌های فوق‌خطرناک زندگی بیش از ۲۰۰میلیون انسان را در سراسر کره زمین تحت‌تاثیر قرار داده است. پیامدهایی که این آلودگی‌ها در زندگی انسان‌ها داشته می‌توان به تولد نوزادانی با نواقص مادرزادی، افزایش نرخ ابتلا به سرطان، اختلالات آناتومیک و فیزیولوژیک و معضلات اقتصادی اشاره کرد. برخی مراکز پژوهشی غیرانتفاعی مطالعه‌ای در زمینه علل کاهش ضریب هوشی کودکان در مناطق آلوده انجام داده‌اند که در نتیجه مشخص شده کودکان در این مناطق بین ۱۵ تا ۲۰ واحد از ضریب هوشی میانگین جهانی پایین‌تر هستند. با توجه به این مسئله بسیاری از نهادهای بین‌المللی در راستای حفظ امنیت زیستی جوامع اقداماتی را برای کاهش آثار فیزیولوژیک روی کودکان ترتیب داده‌اند که طبق آمارها اثرگذاری این اقدامات مثبت ارزیابی شده است اما روند بازیابی سلامتی این کودکان به حدی کُند و آهسته انجام می‌شود که بسیاری معتقدند تغییر مکان زندگی جوامع تحت خطر بسیار تاثیرگذار تر و البته ارزان‌تر از درمان و پیشگیری است. به همین دلیل در برخی کشورها مانند هندوستان روند جابه‌جایی این جمعیت‌های تحت خطر آغاز شده اما بخش زیادی از این افراد هنوز در وضعیت ناسالمی زندگی می‌کنند و دولت‌ها نیز برنامه‌ای برای ترمیم یا تغییر محل زندگی‌شان ندارند. دانشمندان معتقدند برای آشنایی هرچه بیشتر با معضل آلودگی کره زمین باید انواع آن را شناسایی کرده و نسبت به کاستن انواع آلاینده‌ها اقدام کرد. در این مبحث به معرفی انواع عوامل آلودگی می‌پردازیم.

عکس: آیدا فریدی

> نقش آلاینده‌های ملموس و ناملموس در جهان به حدی پررنگ شده که طبق برخی آمارها آلودگی‌های فوق‌خطرناک زندگی بیش از ۲۰۰ میلیون انسان را در سراسر کره زمین تحت‌تاثیر قرار داده است

آلودگی زمین

کره زمین به‌وسیله زباله‌های خانگی و صنعتی آلوده می‌شود و این روند نه‌تنها متوقف نمی‌شود، بلکه روزانه با سرعت بیشتری رو به افزایش می‌گذارد. طبق گزارش آژانس حفاظت از محیط‌زیست ایالات متحده، در سال ۲۰۱۴ امریکایی‌ها حدود ۲۵۸ میلیون تن زباله جامد تولید کرده‌اند که بیش از ۵۰درصد این زباله‌ها - ۱۳۶ میلیون تن - دفن شده و فقط حدود ۳۴درصد وارد چرخه بازیافت یا تولید کمپوست شده است. مواد آلی بخش زیادی از زباله‌های جامد را تشکیل می‌دهند، طبق بررسی‌های دانشگاه یوتا ترکیب این زباله‌ها از این قرار است؛ کاغذ و مقوا بیش از ۲۶درصد، مواد غذایی ۱۵درصد خاکروبه و نخاله‌ها ۱۳ درصد، پلاستیک‌ها ۱۳درصد، لاستیک، چرم و منسوجات ۹.۵درصد، فلزات ۹درصد، چوب ۶.۲درصد، شیشه ۴.۴درصد و سایر مواد کمتر از ۳درصد. مطالعات دانشگاه یوتا نشان می‌دهد به ازای هر خانواده ۴نفری امریکایی سالانه زباله‌های صنعتی و تجاری به ارزش ۴میلیون پوند تولید می‌شود که اغلب قابلیت بازیافت دارند اما بخشی از این زباله‌ها که عمدتا مواد زائد پزشکی(بانداژ، دستکش جراحی، ابزار جراحی، سوزن دور انداخته شده و...) هستند جزو نخاله‌های خطرناک و آسیب‌زا دسته‌بندی می‌شوند. البته زباله‌های جامد بی‌خطری هم وجود دارند که ممکن است در مجاورت با آب تبدیل به مواد سمی بسیار خطرناکی شوند که زندگی بشر را به خطر می‌اندازد. توده‌های مایعی که به‌نام لجن می‌شناسیم، دقیقا حاوی همین نوع مواد سمی و خطرآفرین هستند که باعث ایجاد آلودگی خاک و محیط می‌شوند. هرچند همه لجن‌ها از ترکیب زباله‌های جامد با آبی ایجاد نمی‌شوند، بلکه ممکن است پسماندهای مایع واحدهای صنعتی نیز وارد طبیعت شده و خود باعث آلودگی شدیدی شوند که محیط زندگی عده زیادی از انسان‌ها را به خطر می‌اندازد. از جمله این آلاینده‌ها می‌توانند به مواردی مانند؛ صنایع زباله‌های خطرناکی را از معادن، تصفیه نفت، تولید سموم دفع آفات و سایر تولیدات شیمیایی اشاره کرد. البته نباید از نقش خانوارها در تولید زباله‌های خطرناک و سمی مایع غافل شد، چراکه موادی مانند رنگ و حلال، روغن موتور، چراغ‌های فلورسنت، قوطی‌های آئروسل و... از جمله آلاینده‌هایی هستند که در بین زباله‌های خانگی دسته‌بندی می‌شوند اما یکی از بالاترین ضریب خطرآفرینی و آسیب‌زایی در محیط را به خود اختصاص می‌دهند.

> دانشمندان معتقدند برای آشنایی هرچه بیشتر با معضل آلودگی کره زمین باید انواع آن را شناسایی کرده و نسبت به کاستن انواع آلاینده‌ها اقدام کرد

۴۴درصد روان آب‌های کشاورزی سالم نیستند

آلودگی آب در شرایطی رخ می‌دهد که مواد شیمیایی یا زباله‌های آسیب‌زا یا غیرآسیب‌زا در مجاورت با منابع آب قرار می‌گیرند و تشکیل موادی را می‌دهند که به‌عنوان زباله‌های مایع شناخته می‌شوند، از جمله این زباله‌ها می‌توان به مواردی مانند فاضلاب، سموم دفع آفات و کودهای حاصل از روان‌آب‌های کشاورزی یا فلزاتی مانند سرب و جیوه اشاره کرد.

طبق گزارش آژانس حفاظت از محیط‌زیست (EPA) ۴۴درصد روان‌آب‌های کشاورزی، ۶۴درصد آب دریاچه‌ها و ۳۰درصد منابع آبی زیرزمینی حتی برای شنا و ماهیگیری هم سالم نیستند. با بررسی گزارش این نهاد به این نتیجه می‌رسیم که فقط در ایالات‌متحده بیش از ۶۵درصد منابع آبی برای آشامیدن هم حداقل‌های ایمنی سلامتی را ندارند و برای اینکه بتوان از این منابع به‌عنوان آب شرب استفاده کرد باید از سیستم تصفیه بسیار پیشرفته‌ای استفاده کرد که هزینه‌های بسیار سنگینی را روی دست دولت‌های امریکا گذاشته است. EPA همچنین بیان می‌کند شایع‌ترین آلاینده‌های آبی موجود در ایالات متحده باکتری‌ها، جیوه، فسفر و نیتروژن است که از متداول‌ترین منابع آلودگی به‌وجود می‌آیند و شامل روان‌آب‌های کشاورزی، رسوب هوا، انحراف آب و کانال‌دهی جریان‌ها می‌شوند.

البته باید توجه داشت که معضل آلودگی آب فقط مشکل ایالات متحده نیست، بلکه طبق اطلاعات سازمان ملل، ۷۸۳ میلیون نفر در سراسر جهان به آب پاک دسترسی نداشته و حدود ۲.۵ میلیارد نفر از بهداشت آبی برخوردار نیستند. بهداشت آب نیز در شرایطی که دسترسی به سرویس‌های بهداشتی مناسب وجود نداشته باشد، به خطر می‌افتد، چراکه برای جلوگیری از ورود فاضلاب و سایر آلودگی‌ها به منبع آب باید سیستم‌های فاضلاب شهری بسیار دقیقی را طراحی کرد که کمترین آسیب را به ذخایر طبیعی آب وارد کند، در غیر این صورت گفته می‌شود که در آن منطقه ایمنی آب یا بهداشت آب در سطح نامطلوبی است. طبق اداره ملی اقیانوس‌ها (NOAA) در امریکا، بیش از ۸۰درصد آلودگی‌های زیستی دریایی از طریق منابعی مانند روان‌آب از زمین‌های کشاورزی ناشی می‌شود. آلودگی آب همچنین می‌تواند زندگی موجودات دریایی را به‌شدت تحت‌تأثیر قرار دهد. طبیعتا آلاینده‌های مایعی که وارد دریاها و اقیانوس‌ها می‌شوند نیز با تاثیر روی ماهی‌ها و سایر آبزیان می‌توانند تاثیر بسیار وسیع و گسترده‌ای را بر زندگی بشر بگذارند. به‌عنوان مثال، فاضلاب باعث رشد عوامل بیماری‌زا می‌شود، از سویی هم ممکن است ترکیبات آلی و غیرآلی موجود در آب با همین عوامل بیماری‌زا واکنش داده و چرخه آلایندگی آبی را گسترده‌تر و پیچیده‌تر از آن چیزی کنند که فکرش را می‌کنیم. برای مثال، برخی مواد آلاینده می‌توانند باعث کاهش اکسیژن محلول در آب شوند که مصداق بارز آلودگی منابع آبی به‌شمار می‌رود.

گرم شدن آب نیز می‌تواند به‌عنوان یکی دیگر از آلاینده‌ها باشد، این گرمایش به دو نوع انجام می‌شود؛ گرمایش مصنوعی و طبیعی. گرم شدن مصنوعی آب که آلودگی حرارتی نامیده می‌شود بر اثر فعالیت کارخانه‌ها و نیروگاه‌های آبی اتفاق می‌افتد که از آب برای خنک‌سازی سیستم‌های خود استفاده می‌کنند. همین مسئله باعث می‌شود میزان اکسیژن آب کاهش پیدا کند و به‌اصطلاح آب آلوده شود، چراکه باعث از بین رفتن ماهی‌ها و حیات وحش می‌شود. طبق اعلام دانشگاه جورجیا، تخمین زده می‌شود سالانه حدود نیمی از منابع آبی برگرفته از اقیانوس‌ها با هدف خنک‌سازی سیستم‌های نیروگاه‌های برق استفاده شده است.

آلودگی مواد مغذی که با عنوان «اوتروفیکاسیون» نیز شناخته می‌شود، نوع دیگری از آلودگی آب است، این نوع از آلودگی زمانی رخ می‌دهد که مواد مغذی مانند نیتروژن به آب اضافه می‌شود. طبق NOAA این ماده مغذی مانند کود عمل می‌کند و باعث رشد جلبک‌ها با سرعت بیش از حد در آب می‌شود، جلبک‌ها باعث جلوگیری از رسیدن نور به گیاهان دیگر می‌شوند و گیاهان نیز در پی این اتفاق از بین می‌روند. این فرآیند باعث می‌شود اکسیژن کمترین تولید شود و آبزیان در پی این کاهش غلظت اکسیژن بیش از پیش می‌میرند.

نقش انسان در آلودگی هوا

هوایی که تنفس می‌کنیم یک ترکیب شیمیایی مشخص و ساده دارد که ۹۹درصد آن از نیتروژن، اکسیژن، بخار آب و گازهای بی‌اثر تشکیل شده است. آلودگی هوا وقتی اتفاق می‌افتد که این ترکیب و سهم هر یک، از تعادل خارج شده یا مواد دیگری جای سهم هر یک از این مواد را بگیرند. متداول‌ترین نوع آلودگی هوا زمانی رخ می‌دهد که انسان با سوزاندن سوخت‌های فسیلی، ذراتی مانند کربن را وارد هوا می‌کنند. البته باید توجه داشت که این مواد تنها به کربن خلاصه نمی‌شوند، بلکه بیش از ۲میلیون ریزذره در پی سوزاندن سوخت‌های فسیلی وارد جو زمین می‌شود که سهم نیتروژن، اکسیژن و هیدروژن را کاهش می‌دهند و هوا را آلوده می‌کنند. نوع رایج دیگر آلودگی هوا، ورود گازهای خطرناک به اتمسفر مانند دی‌اکسیدگوگرد، مونوکسیدکربن، اکسیدهای نیتروژن و بخارات شیمیایی است. این مواد می‌توانند در واکنش‌های شیمیایی دیگر شرکت کنند و باعث ایجاد باران اسیدی و پدیده‌های مشابه آن شوند. از جمله سایر منابع آلودگی هوا می‌توان به تولید گازهای گلخانه‌ای در آشپزخانه‌ها یا دود سیگار و دخانیات توسط بشر نیز اشاره کرد. آلودگی هوا می‌تواند به شکل گازهای گلخانه‌ای مانند دی‌اکسید کربن یا دی‌اکسید گوگرد باشد که با سازکار آسیب‌زای «اثر گلخانه‌ای» دمای کره زمین را افزایش داده و به‌عبارتی هوا را آلوده کنند. طبق اعلام EPA، اثر گلخانه‌ای زمانی رخ می‌دهد که گازهای گلخانه‌ای مانند دی‌اکسیدکربن تابش تشعشعاتی مانند مادون قرمز را که از زمین آزاد می‌شود، جذب کرده و مانع از فرار گرما می‌شوند که در نهایت باعث افزایش مصنوعی میانگین دمایی کره زمین خواهد شد.

آلودگی هوا سالانه ۲ میلیون نفر را می‌کُشد

براساس پژوهشی که در مجله Journal Research Research Letters منتشر شده، آلودگی هوا سالانه بیش از ۲ میلیون نفر را به کام مرگ می‌کشاند. به گفته هیو سیلی، استاد بهداشت محیط در گروه بهداشت عمومی و پزشکی دانشگاه سنت جورج، تأثیرات آلودگی هوا بر سلامت انسان را مورد بررسی قرار داده است و به نتایج بسیار جالب اما تکان‌دهنده‌ای رسیده که به نقش محوری آلاینده‌ها در زندگی بشر و عوارض بیولوژیک آن اشاره دارد. به‌عنوان مثال، انتشار گاز متیل ایزوسیانات در کارخانه امریکایی Union Carbide در سال ۱۹۸۴ باعث کشته شدن بیش از ۲۰۰۰ نفر شد و بیش از ۲۰۰۰۰۰ نفر دچار مشکلات تنفسی شدند. این گاز که یک ماده تحریک‌کننده (به‌عنوان مثال، ذرات کمتر از ۱۰ میکرومتر) است می‌تواند باعث بروز بیماری‌های تنفسی، بیماری‌های قلبی عروقی و افزایش آسم در بشر شود. افراد جوان، پیر و افراد دارای سیستم ایمنی آسیب‌پذیر بیش از سایرین در معرض آلودگی هوا از طریق گازهایی که با «متیل ایزوسیانات» هم‌خانواده هستند، قرار دارند اما روی هم رفته می‌تواند ادعا کرد که هیچ‌کس از گزند این دسته از آلاینده‌ها در امان نیست، چراکه ما روزانه صدها مترمکعب هوا را به داخل ریه‌های خود می‌فرستیم و به‌طور قطع نمی‌توانیم در برابر این تعداد از آلاینده‌های گازی در امان باشیم.

منبع: www.livescience.com

سبز ترین شهرهای جهان

ایجاد شهرهای دوستدار محیط‌زیست از مهم‌ترین مباحثی است که در چند سال اخیر، به‌طور مکرر در اخبار و رسانه‌ها مورد توجه قرار گرفته است. بر همین اساس، شهرهای وین، مونیخ، برلین، مادرید و سائوپائولو با برخورداری از ویژگی‌هایی، سبزترین شهرهای جهان در سال ۲۰۲۰ لقب گرفتند؛ شهرهایی که کمترین آسیب را برای محیط‌زیست دارند. به‌گزارش همشهری آنلاین، ترویج سبک زندگی سالم، به‌گونه‌ای که در آن مردم طوری رفتار کنند که هیچ آسیبی به محیط‌زیست نزنند، از داغ‌ترین بحث‌های رسانه‌های اجتماعی در چند سال گذشته بوده است. در واقع، پیامدهای مرگبار ناشی از آلودگی هوا و تغییرات اقلیمی در یک دهه گذشته، ساکنان کره خاکی را بیشتر به فراگرفتن رفتارهای دوستدار محیط‌زیست ترغیب کرده و به اصطلاح، «زندگی سبز» را در میان آنها ترویج داده است. اما پرسشی که در اینجا مطرح می‌شود این است که چگونه می‌توان شهر و محیطی سبز به وجود آورد؟ در ادامه به معرفی سبزترین شهرهای جهان در سال ۲۰۲۰ پرداخته می‌شود:

وین، اتریش: پایتخت اتریش در سال ۲۰۲۰ به‌عنوان یکی از ۵ شهر سبز جهان شناخته شد که در آن مردم هوای پاک استنشاق می‌کنند. براساس نتایج تحقیقات در این شهر، ۵۰درصد فضاهای وین را پوشش‌های سبز فراگرفته که همین امر در پاکسازی آن از هوای آلوده، مهم‌ترین نقش را ایفا کرده است. علاوه بر این، بیش از نیمی از ساکنان پایتخت اتریش از وسایل حمل‌ونقل عمومی برای تردد در شهر بهره می‌گیرند که این رفتار از اعتقادات مذهبی آنها نهادینه شده است.

مونیخ، آلمان: کلانشهر مونیخ در جنوب‌شرقی آلمان، بر کرانه رودخانه ایسار و شمال رشته کوه آلپ واقع شده و همین ویژگی‌ها بر سبز بودن آن تأثیر زیادی گذاشته است. سومین شهر بزرگ آلمان، پس از برلین و هامبورگ، یکی از نقاط جهان با بیشترین قابلیت پیاده‌روی است که در آن زیرساخت‌ها به گونه‌ای طراحی شده که امکان طی کردن مسیرها از طریق پیاده‌روی برای همگان میسر شده است. علاوه بر این، برخورداری از سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی تندرو، کاهش چشمگیر استفاده از خودروهای شخصی را به‌دنبال داشته و پیش‌بینی می‌شود حتی در آینده مالکیت این خودروها نیز به حداقل برسد.

برلین، آلمان: کشور آلمان از استراتژی‌های کارآمدی برای بازداری مردم از انجام فعالیت‌های مخالف محیط‌زیست برخوردار است. به عنوان مثال، استفاده از سوخت نفت خام در این کشور محدودیت دارد و کسانی که بیش از حد مجاز از این ماده استفاده کنند، مشمول پرداخت جریمه‌های نقدی به دولت می‌شوند. جالب است بدانید که در تمام طول سال تورهای سبزی در کلانشهر برلین برگزار می‌شود که طی آنها، به مردم ابتکارات دوستدار محیط‌زیست آموزش داده‌می‌شود و اطلاعاتی درباره چگونگی حفظ طبیعت در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

مادرید، اسپانیا: از زمانی که مقامات شهر مادرید سرمایه‌گذاری‌های کلانی برای ایجاد زیرساخت‌های شهری نظیر جاذبه‌ها و زندگی گیاهی کردند، این شهر به یکی از سبزترین پایتخت‌های جهان تبدیل شد. مردم پایتخت اسپانیا، بیشتر فعالیت‌های تفریحی خود را حول محور اقدامات دوستدار محیط‌زیست مانند تورهای مسافرتی از طریق کشتی‌های مجهز به پنل‌های خورشیدی و همچنین گردش‌های گروهی به‌وسیله دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی انجام می‌دهند.

سائوپائولو، برزیل: کلانشهری با بیش از ۲۰ میلیون شهروند است که از بزرگ‌ترین کاربران انرژی تجدیدپذیر جهان نیز به‌شمار می‌رود. حدود ۲۰۰ بازار محصولات کشاورزی در سراسر این شهر وجود دارد که به کاهش انتشار گاز کربن ناشی از ترددهای مربوط به حمل محصولات سبز در شهر کمک می‌کند.

رشد ۶۱ درصدی تولید آلومینیوم

میزان تولید شمش آلومینیوم در سال گذشته با رشد ۶۱ درصدی در مقایسه با سال ۹۸ به بیش از ۴۴۶.۸ هزار تن رسید.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران (ایمیدرو)، طی ۱۲ ماه سال ۹۹ مجموع تولید شرکت‌های ایرالکو، المهدی-هرمزآل، آلومینای ایران و آلومینیوم جنوب به ۴۴۶ هزار و ۸۴۲ تن رسید.

این در حالی است که مجموع تولید شرکت‌های یادشده در سال ۹۸ برابر ۲۷۸ هزار و ۳۱۸ تن گزارش شده بود.

در این میان، شرکت (آلومینیوم اراک) ایرالکو با تولید بیش از ۱۸۵ هزار تن شمش آلومینیوم بیشترین سهم از تولید این فلز نقره‌ای را در اختیار گرفت.

پس از آن مجموعه المهدی-هرمزآل با تولید ۱۶۳ هزار تن آلومینیوم در جایگاه دوم قرار گرفت.

همچنین شرکت‌های سالکو (آلومینیوم جنوب) با تولید افزون بر ۷۲.۱ هزار تن و آلومینای ایران نیز با تولید ۲۵.۴ هزار تن به ترتیب در جایگاه سوم و چهارم تولید شمش آلومینیوم قرار گرفتند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که تولید شمش آلومینیوم طی اسفند ۹۹ نیز رشد ۳۸ درصدی را تجربه کرد و به بیش از ۴۱ هزار تن رسید. این افزایش تولید ناشی از شروع به کار ظرفیت‌های جدیدی در صنعت است. این درحالی است که مجموع تولید این شمش نقره‌ای رنگ در اسفند ۹۸ برابر ۳۰ هزار تن گزارش شده بود.

تولید پایدار و حفاظت از محیط زیست

آشتی صنایع معدنی و زمین

۲۲ آوریل مصادف با ۲ اردیبهشت روز جهانی زمین پاک نام‌گذاری شده است. این روز فرصتی است مغتنم تا ابعاد گوناگون حفاظت از زمین مورد توجه قرار گیرد. هر نوع فعالیت انسان روی زمین، تغییراتی را در اکوسیستم ایجاد می‌کند، صنایع معدنی نیز به‌واسطه نوع فعالیتی که دارند بر محیط‌زیست اطراف خود اثرگذار هستند و حتی در موارد متعددی جزو صنایع اصلی آلاینده زمین به‌شمار می‌روند. در دنیای کنونی صیانت از محیط‌زیست به‌ویژه از سوی صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده تا جایی‌که توجه به شاخصه‌های محیط زیستی از الزامات توسعه پایدار به‌شمار می‌رود. در بسیاری از کشورها صنایع در قبال اثراتی که بر محیط‌زیست دارند باید به‌طور جدی پاسخگو باشند و آنها را به حداقل کاهش دهند. در همین حال فعالان صنایع معدنی در کشور ما نیز در تلاشند پیامدهای منفی زیست‌محیطی را به حداقل برسانند. در این گزارش به بررسی آلایندگی صنایع فولاد، سرب و روی پرداخته و تلاش کرده‌ایم ضمن شناخت آلایندگی‌های ناشی از صنایع، شرایط کنترل این عوامل را هم شناسایی کنیم.

عکس: صمت

تولید عوامل آلاینده طی فرآیندهای تولید در صنایع معدنی اجتناب‌ناپذیر است اما در همین حال امکان مدیریت فاکتورهای آلاینده ناشی از مصرف منابع انرژی با هدف به حداقل رساندن پیامدهای منفی محیط زیستی ضروری به‌نظر می‌رسد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

فولاد، پیشران حمایت از محیط زیست

منصور یزدی‌زاده، مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر آلاینده بودن صنعت فولاد گفت: بسیاری از فرآیندهای موجود در صنعت فولاد از نوع احتراقی هستند، در این فرآیندها مصرف منابع انرژی و به‌دنبال آن تولید گازهای حاصل از احتراق، اجتناب‌ناپذیر است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: تولید در صنعت فولاد همچون تمام فعالیت‌های صنعتی، خدماتی و... با پیامدهایی برای محیط‌زیست همراه است؛ هرچند امکان کنترل اغلب این پیامدها وجود دارد. بنابراین هرچند تولید عوامل آلاینده در فرآیندهای تولیدی در صنعت فولاد اجتناب‌ناپذیر است اما در همین حال، امکان مدیریت فاکتورهای آلاینده تولیدی ناشی از مصرف منابع انرژی با هدف به حداقل رساندن پیامدهای منفی محیط زیستی ضروری به‌نظر می‌رسد.

▣ مدیریت آلایندگی

یزدی‌زاده تاکید کرد: درحال‌حاضر مدیریت عوامل آلاینده در بسیاری از صنایع فولادی کشور از جمله شرکت ذوب آهن اصفهان مورد توجه قرار دارد و تلاش‌هایی برای بهبود مستمر شرایط محیط زیستی اجرایی می‌شود. از مهم‌ترین این فعالیت‌ها که شرکت ذوب آهن آنها را اجرایی کرده، می‌توان به استفاده از فناوری‌های نوین در راستای کاهش و کمینه‌سازی مصرف منابع انرژی، تعویض مشعل‌های آگلوماشین‌های شرکت به نوع شعله‌پرده‌ای با هدف کاهش ۷۵ درصدی مصرف گاز طبیعی، بازسازی و نوسازی دیگ‌های اوتیلیزاتور فولادسازی و مشعل‌های مربوط انجام فرآیندهای ممیزی انرژی و مشخص کردن موارد نامنطبق و انجام اقدامات اصلاحی لازم، بهینه‌سازی پارامترهای موثر بر راندمان احتراق و... اشاره کرد. این فعال صنعت فولاد در ادامه افزود: برای کاهش آلایندگی هوا ناشی از فعالیت واحدهای صنعتی مصرف هرگونه سوخت مایع ازجمله سوخت‌های سنگین همچون مازوت از سوی این واحدها ممنوع است. با این وجود، در فصول سرد سال و با افزایش مصرف گاز خانگی، شاهد جایگزینی سوخت مازوت به جای گاز طبیعی مورد استفاده از سوی صنایع هستیم. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که عمده صنایع فولادی کشور با استفاده از روش احیاء مستقیم فعالیت می‌کنند که سوخت متناسب با این روش تولیدی، گاز طبیعی است. حال محدودیت در دسترسی به گاز طبیعی به هر دلیلی چالش‌هایی را در مسیر فعالیت این واحدها ایجاد می‌کند.

یزدی‌زاده خاطرنشان کرد: البته فناوری تولید فولاد در شرکت ذوب آهن اصفهان با روش کوره بلند طراحی شده است. در این روش گازهای حاصل از فرآیند تولید دوباره در سیستم‌های احتراقی مصرف می‌شوند. بدین‌ترتیب، وابستگی این مجموعه به استفاده از گاز طبیعی در مقایسه با سایر تولیدکنندگان فولاد که از روش احیا مستقیم استفاده می‌کنند، کاهش می‌یابد.

▣ حذف آلاینده‌ها از مبدا

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در ادامه افزود: یکی از موثرترین روش‌های کنترل آلاینده‌ها و پیامدهای محیط زیستی در صنایع گوناگون حذف آنها در مبدأ تولید است؛ بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و دوستدار محیط‌زیست نقشی ویژه و بی‌بدیل در کنترل این آلاینده‌ها از مبدا بازی می‌کند. این فناوری‌ها از یک‌سو زمینه کاهش مصارف منابع و از سوی دیگر، با کاهش میزان عوامل آلاینده تولیدی، قابلیت بازچرخانی و استفاده مجدد پسماندهای تولیدی، زمینه کاهش پیامدهای نامطلوب زیست‌محیطی را فراهم می‌کند.

وی افزود: بروزرسانی تجهیزات و فناوری تولید به‌عنوان یک فرآیند مستمر و با هدف کاهش عوامل آلاینده زیست‌محیطی ناشی از فرآیندها همواره جزو استراتژی‌های اصلی شرکت ذوب آهن اصفهان به‌شمار می‌رود. یکی از رویکردهای اصلی در مدیریت و کنترل آلایندگی، کاهش یا حذف عوامل آلاینده با استفاده از فناوری‌های دوست‌دار محیط‌زیست و همچنین افزایش راندمان سیستم‌های تصفیه آلاینده‌ها از طریق جایگزینی سیستم‌های با راندمان پایین مانند سیکلون‌ها و وت‌اسکرابرها با سیستم‌های با راندمان تصفیه بالاتر مانند بگ فیلترها و الکتروفیلترها و تعریف و انجام فرآیند جامع و اثر بخش تعمیرات و نگهداری این سیستم‌هاست. این مهم به‌عنوان یک فرآیند پویا و مستمر همواره در دستور کار ما بوده است.

یزدی‌زاده گفت: دستیابی به فناوری‌های نوین و دوستدار محیط‌زیست نقشی اساسی در کاهش و کنترل پیامدهای نامطلوب زیست‌محیطی ناشی از فرآیندهای تولید در واحدهای صنعتی دارد. با این وجود، در طول سال‌های گذشته و با تشدید تحریم‌ها و محدودیت‌های اعمالی علیه ایران، دسترسی به این فناوری‌ها با محدودیت‌های جدی همراه شده است. البته در همین شرایط نیز صنعتگران کشور کوشیده‌اند در راستای کاهش وابستگی به خارج گام بردارند و با تکیه بر توانمندی‌های داخلی، استفاده از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی واحدهای تحقیق و توسعه مستقر در واحدهای صنعتی، استفاده از خدمات علمی و پژوهشی مراکز دانشگاهی و.... تجهیزات مورد نیاز خطوط تولید و به‌ویژه تجهیزات و سیستم‌های کنترل آلایندگی را برطرف کنند.

امروزه می‌توان پیچیده‌ترین صنایع و فرآیندهای تولیدی را در پیچیده‌ترین فضاهای اجتماعی و اکوسیستم‌های حساس به پارامترهای زیست‌محیطی احداث کرد و بدون آسیب رساندن به محیط‌زیست و انسان‌ها، تولیدی سبز و پایدار داشت

تولید پایدار

سیدچنگیز خضری، عضو هیات مدیره انجمن معدنکاران سرب و روی ایران در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: هر نوع فعالیت انسان روی زمین، چرخه طبیعی اکوسیستم را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. صنایع نیز بسته به نوع فعالیت و میزان رابطه ورودی و خروجی مواد و انرژی، بر محیط‌زیست اطراف خود اثرگذار هستند. از آنجایی‌که اغلب فرآیندهای تولید محصول با استفاده از مواد اولیه (خام یا پیش‌فرآیند شده) و مصرف انرژی و آب طراحی شده‌اند و در برخی موارد به‌ویژه صنایع متالورژی فرآیندهای حرارتی در دماهای بالا و سوختن نیز وجود دارد؛ بنابراین خروجی (Discharge) واحدهای صنعتی از طریق نشت مواد در هوا (اگزوزها)، نشت پساب به محیط اطراف و تولید پسماندهای جامد می‌تواند با ۳ عنصر اصلی اکوسیستم یعنی آب، خاک و هوا رابطه مستقیم داشته باشد؛ بنابراین مدیریت این پسماندها ضروری به‌نظر می‌رسد.

خضری در ادامه افزود: استخراج، تولید ماده معدنی از معدن و انتقال آن به واحدهای فرآوری، نگهداری و مدیریت باطله‌ها در معدن، فرآوری و تولید کنسانتره و تولید شمش فلزات سرب و روی می‌تواند به نحوی مدیریت شود که هیچ‌گونه آلایندگی برای طبیعت به همراه نداشته باشد، چراکه در دنیای صنعتی کنونی، مفاهیمی مانند تولید بدون خروجی، توسعه یافته و در اغلب واحدهای صنعتی اجرا شده است.

با این مفهوم، فرآیند تولید به نحوی طراحی می‌شود که انواع خروجی‌های فرآیند تولید از جمله انواع پساب‌ها و پسماندهای جامد و همچنین گازهای خروجی باید در فرآیند تولید از طریق کاهش مقدار آن، استفاده مجدد و درنهایت تبدیل به مواد دیگر به‌عنوان محصولات جانبی یا بازیافت مورد استفاده قرار بگیرد و از واحد صنعتی به‌عنوان خروجی آلاینده محیط‌زیست خارج نشود. در این روش تلاش می‌شود پسماند و خروجی واحدهای تولیدی به صفر نزدیک شود. استفاده از فناوری‌های بر مبنای مفهوم ZLD درحال‌حاضر به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای محیط زیستی در واحدهای صنعتی جهان در حال انجام است.

عضو هیات مدیره انجمن معدنکاران سرب و روی ایران در ادامه اظهارکرد: استفاده از فناوری‌های نوین برای تولید محصول منجر به از بین رفتن آلایندگی‌های زیست‌محیطی می‌شود. امروزه می‌توان پیچیده‌ترین صنایع و فرآیندهای تولیدی را در پیچیده‌ترین فضاهای اجتماعی و اکوسیستم‌های حساس به پارامترهای زیست‌محیطی احداث کرد و بدون آسیب رساندن به محیط‌زیست و انسان‌ها، تولیدی سبز و پایدار داشت.

صاحبان صنایع باید بپذیرند خودشان در این اکوسیستم زندگی می‌کنند، در قبال آن مسئول هستند و درنتیجه باید برای حفظ آن هزینه کنند. در دنیای کنونی، جامعه، کارکنان، رقبا، تامین‌کنندگان، سهامداران و محیط‌زیست جزو ذی‌نفعان یک کسب‌وکار یا بنگاه اقتصادی به‌شمار می‌روند؛ بنابراین فعالان اقتصادی باید بخشی از درآمدهای خود را برای حفظ محیط‌زیست هزینه کنند.

اما متاسفانه هنوز در کشور ما فرهنگ حفاظت از محیط‌زیست در میان همه مدیران جا نیفتاده است. هنوز برخی از مدیران دولتی و خصوصی به این بلوغ نرسیده‌اند که محیط‌زیست، اولویت نخست است. درنتیجه انتظار می‌رود اقدامات گسترده‌تری برای آموزش و فرهنگ‌سازی الزامات زیست‌محیطی تخصیص یابد. اگرچه نباید مشکلات اقتصادی و تحریم‌ها را نیز در عدم‌دستیابی به نتایج مطلوب در تعامل صنعت و محیط‌زیست از نظر دور داشت.

سخن پایانی

فعالیت در بخش معدن و صنایع‌معدنی بالذاته با آلایندگی همراه است و اثرات تخریبی را برای زمین به‌دنبال دارد اما در دنیای کنونی تلاش قابل‌توجهی برای کاهش این اثرات انجام و نتایج قابل‌قبولی نیز حاصل شده است. بدین‌ترتیب، شاهد فعالیت واحدهای معدنی و صنایع معدنی، ضمن توجه به الزامات محیط زیستی هستیم. در واقع برخی صنایع با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در مسیر تولید خود زمینه حذف کامل آلایندگی‌های محیط‌زیست را فراهم کرده‌اند؛ بنابراین چنانچه همتی جدی برای حفاظت از زمین وجود داشته باشد، امکان تولید با حفظ شاخصه‌های زیست‌محیطی ممکن است.

مدیرعامل فولادمبارکه خبر داد

تلاش برای پمپاژ امید در جامعه

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه از تولید عریض‌ترین تختال در فولادمبارکه خبر داد و افزود: در روزهای ابتدایی سال ۱۴۰۰ و در راستای اجرای منویات رهبر معظم انقلاب که با عنوان تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها نام‌گذاری شده، توانستیم یکی از موانع سد راه برخی صنایع را برداشته و به تولید اسلب با عرض ۲۰۰۰ میلی‌متر و ضخامت ۲۵۰ میلی‌متر دست پیدا کنیم.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حمیدرضا عظیمیان ضمن تبریک حلول ماه رمضان از تولید عریض‌ترین تختال از سوی این شرکت فولادی خبر داد و اظهارکرد: همه ما در شرکت فولاد مبارکه با یکدیگر هم قسم شدیم تا در افزایش تولید، رکوردزنی‌ها و مهم‌تر از همه تولید محصولات جدید گام برداشته و اخبار خوبی برای مردم، صنعتگران و سهامداران خود داشته باشیم.

وی با بیان این مطلب در ادامه افزود: شرکت فولادمبارکه در پایان سال ۱۳۹۹ موفق شد برای نخستین‌بار از طریق ماشین شماره ۵ ریخته‌گری اسلب با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر را تولید کند؛ امروز نیز در روزهای نخست سال ۱۴۰۰ و در راستای اجرای منویات رهبر معظم انقلاب که با عنوان تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها نام‌گذاری شده، توانستیم یکی از موانع سد راه برخی صنایع را برداشته و به روند تولید این صنایع کمک کنیم.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه تصریح کرد: این اقدام با تولید اسلب از عرض ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۵ میلی‌متر و ضخامت ۲۵۰ میلی‌متر انجام‌شده، چراکه این اسلب برای نخستین‌بار در شرکت فولاد مبارکه تولید شده که برای صنایع نفت و گاز، کشتی‌سازی کاربرد داشته، همچنین یک محصول صادراتی است. در واقع این محصول می‌تواند برای کشورمان ارزآوری داشته باشد و از خروج ارز برای این صنایع که مجبور به تامین این نوع از اسلب از دیگر کشورها بودند، جلوگیری کند. به‌گفته وی، تولید این اسلب نشان می‌دهد صنعتگران، مدیران، مهندسان و کارشناسان شرکت فولاد مبارکه در تلاشند همواره سرآمد صنعت کشور باشند و هم اینکه در راستای تامین نیازهای صنعتگران گام بردارند و برای سهامداران این شرکت فولادی نیز سودآوری بیشتری ایجاد کنند.

عظیمیان ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه در تلاش است بتواند در جامعه پمپاژ امید انجام دهد؛ در واقع این شرکت فولادی با تولید محصولات جدید و کاربردی، این پیام را برای صنعت کشور ارسال می‌کند که فولاد مبارکه همواره به فکر صنعتگران بوده و در تلاش است نیازهای آنها را به بهترین شکل ممکن و کمترین نرخ تمام‌شده در داخل کشور به تولید و تامین رسانده تا دیگر نیازی به دیگر کشورها نداشته باشند و منابع ارزی به مصارف بهتری برسد.

یادداشت

الزامات رونق تولید

حسن حسینقلی/ رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی

سال گذشته از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «جهش تولید» نام‌گذاری شد، امسال نیز با عنوان «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده است. این نام‌گذاری‌ها حکایت از اهمیت و اثرگذاری تولید دارد؛ در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود در مسیر تولید را تسهیل کنند. خواسته‌ای که نه‌تنها محقق نشده، بلکه هر روز شاهد ایجاد مانعی جدید در مسیر تولید هستیم.

بررسی روند تولید در صنایع سرب و روی کشور در سال گذشته به‌شدت منفی ارزیابی می‌شود. طی یک سال گذشته شاهد سایه افکندن رکود بر فعالیت‌های اقتصادی بودیم، صنایع معدنی و به‌ویژه صنعت سرب و روی نیز از این قاعده مستثنا نبود.

کمبود در مسیر تامین مواد اولیه یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که روند تولید در صنایع روی کشور را متاثر کرده است. این کمبود درحالی است که کشور ما از منابع غنی معدنی روی برخوردار است، با این وجود، تاکنون از این ذخایر بهره‌برداری نشده است.

درحال‌حاضر، معدن انگوران تنها منبع اصلی داخلی برای خاک روی به‌شمار می‌رود. هرچند ذخیره برداشت‌شده از این معدن به‌مراتب کمتر از ظرفیت ایجادشده در صنایع روی کشور است.

تلاش برای ورود این ذخیره معدنی به معاملات بورس کالا در سال گذشته این کمبودها را بیش از پیش تشدید کرد. ورود خاک روی انگوران به رینگ معاملات بورس کالا، زمینه رشد نرخ در سایه رقابت برای خرید آن را فراهم می‌کرد. سیاستی که با اعتراض فعالان صنایع معدنی روبه‌رو و خوشبختانه منتفی شد.

تصویب بخشنامه‌های غیرکارشناسی و ضدتولید از دیگر مواردی است که فعالیت صنایع فرآوری روی و تولید شمش این فلز را با مشکل روبه‌رو می‌کند.

این دست بخشنامه‌ها در طول سال‌های گذشته آسیب قابل‌توجهی را به تولید و تولیدکننده وارد کرده‌اند و بازنگری در آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. از جمله مهم‌ترین این سیاست‌های اشتباه می‌توان به رشد قابل‌توجه حقوق دولتی معادن اشاره کرد.

این رشد در شرایطی مصوب شده که نه‌تنها سود ما افزایش نداشته، بلکه هزینه‌های تولید نیز به مراتب افزایش یافته‌اند. متاسفانه قانون‌گذاران از تخصص و دانش کافی در حوزه معدن و صنایع معدنی برخوردار نیستند.

این سیاست‌گذاران در موارد متعددی فقط تحت‌تاثیر جو اقدام به تصویب بخشنامه یا قانون می‌کنند. این دست مقررات نیز خود به بلای جان فعالان صنعتی بدل می‌شوند؛ بنابراین ضرورت اصلاح در روند مقررات‌گذاری، رفع مقررات زائد و.... ضروری به‌نظر می‌رسد.

توجه به این نکته ضروری است که عملکرد صنایع گوناگون و صنایع روی کشور از شرایط اقتصادی کشور تاثیر می‌پذیرد. این درحالی است که اقتصاد ایران در طول سال‌های گذشته روزهای خوبی را پشت‌سر نگذاشته است.

کما اینکه ظرف یک سال گذشته شاهد بروز نوسانات جدی در نرخ ارز و تورم بودیم. نوساناتی که امکان برنامه‌ریزی برای تولید در صنایع را از میان می‌برد.

در چنین فضایی از یک‌سو هزینه‌های تولید صنعتگران به‌شدت افزایش می‌یابد و از سوی دیگر، امکان برنامه‌ریزی برای آینده دیگر ممکن نیست.

علاوه بر تمام چالش‌های یادشده، فعالیت در صنایع روی کشور طی ۲ سال اخیر از روند تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی نیز به‌شدت آسیب‌دیده است.

با وجود تمام چالش‌های یادشده چنانچه بهبود شرایط تولید مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گیرد و مسئولان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت حامی معدنی‌ها و فعالان این بخش باشند می‌توان به بهبود تولید امید داشت.

در ادامه انتظار می‌رود برای رفع مشکلات و کاستی‌ها، ارتباط قوی میان این مسئولان با بخش معدن و فعالان این صنایع برقرار شود. بهره‌مندی از نظرات فعالان اقتصادی و صاحبان کسب‌وکارها می‌تواند تاثیر بسزایی در اتخاذ سیاست‌های درست داشته باشد.

یادداشت

قانون هوای پاک و معضلات میان‌بخشی

وحید نوروزی
کارشناس حوزه شهری

درباره آلودگی هوا مهم‌ترین بحثی که اکنون مطرح است، در زمینه نوسازی خودروهای فرسوده است.

مستحضر هستید که آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون هوای پاک که به سن خودروها اشاره می‌کرد و سن فرسودگی برای تمام خودروها و موتورسیکلت‌ها تعیین کرده بود، با شکایت یک نفر در دیوان عدالت اداری ابطال شد. مدت‌ها طول کشید تا این آیین‌نامه اجرایی سازمان حفاظت محیط‌زیست را با هماهنگی سایر نهادها چون موسسه استاندارد به هیات دولت دادند. طبق اطلاع من این آیین‌نامه اکنون در مراحل آخر خود به سر می‌برد و به‌زودی ابلاغ خواهد شد.

اتفاقی که افتاده این است که «سن فرسودگی» حذف شده و «مرز فرسودگی» تعیین شده است. در آیین‌نامه جدید تاکید شده وقتی خودرویی به مرز فرسودگی برسد باید سالی چند بار به معاینه فنی برود و تا زمانی که بتواند از آزمون فنی موفق بیرون بیاید می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد. البته شنیده می‌شود براساس آیین‌نامه اجرایی جدید عوارض برای خودروهای فرسوده به شکل پلکانی بالا خواهد رفت. این یک عقب‌نشینی بد است. در همه جهان سن عامل اصلی فرسودگی است و تنها در ایران به دلیل اقدام دیوان عدالت پاس کردن معاینه فنی را به‌عنوان عامل آلاینده نبودن خودرو درنظر گرفتند. این می‌تواند به این مسئله بینجامد که خودرویی با چند دهه عمر بتواند به هر شیوه‌ای معاینه فنی خود را بگذراند و در خیابان‌ها آزادانه بچرخد. به این ترتیب تمام امتیازات خودرو مدل روز را داشته باشد.

اینها یکی از نگرانی‌های اصلی درباره قانون هوای پاک است و اتفاق خوبی برای محیط‌زیست نخواهد بود. چون مراکز معاینه فنی کشور به جز در تهران، به‌راحتی معاینه فنی صادر می‌کنند و دچار تخلفات گسترده هستند و این موجب بی‌نظمی در ماجرای خودروهای فرسوده خواهد بود و این یک نگرانی مهم است.

بحث مهم آلودگی هوا در شهرها بیشتر نمود دارد از جمله پایتخت. به همت تعدادی از متخصصان شهری پویش محیط‌زیست شهری راه‌اندازی شده تا صرفا درباره معضلات زیست‌محیطی شهرها از جمله تهران کار کارشناسی شود. موضوعاتی چون آلودگی هوا، پسماند و آلودگی صوتی مسائل اصلی هستند. همچنین آب‌های زیرزمینی، فضای سبز، گونه‌های مناسب کاشت در شهرها، همین‌طور گونه‌های بومی هر شهر موارد دیگری هستند که در این ماجرا پیگیری خواهند شد. به این ترتیب کمک شود تا به شکل تخصصی‌تر موضوع محیط‌زیست فقط به حیات وحش خلاصه نشود و موضوع مهم زندگی افراد در شهرها هم مورد توجه قرار گیرد.

امیدوار باید بود که این پویش بتواند به مصوبات شورای اسلامی شهرها ورود کند. در زمانی که آنها مصوباتی در این حوزه دارند بتوانند از این افراد مشورت بگیرند. پویش محیط‌زیست شهری تشکیلاتی غیردولتی و مستقل خواهد بود که می‌تواند یار و یاور تصمیم‌گیران محلی باشد و اقدامی باشد در جهت بهبود زیست مردم در شهرهای کشور که بیشترین قربانیان آلودگی را هم تشکیل می‌دهند.

تنها راهی که همیشه برای کاهش آلودگی هوا در تهران و کلانشهرها پیش‌بینی می‌شود. اجرای قانون هوای پاک است. این قانون پیشرفته است اما در همین ماجرای خروج خودروهای فرسوده ناگهان ماده اصلی تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد. باز هم می‌توان با کمک دولت اگر قانون هوای پاک در غالب لایحه بودجه به مجلس شورای اسلامی ارائه شود همچنان می‌تواند کمک بزرگی به بهبود محیط‌زیست کند. بخش مهمی از این قانون از سوی دولت و وزارتخانه‌های مختلف اجرایی نمی‌شود؛ به این بهانه که تحریم هستیم و پول کافی نداریم و وقتی به سازمان برنامه و بودجه اعتراض می‌شود پاسخ می‌دهند خود آن وزارتخانه باید جمع‌بندی کند. متاسفانه چون این مسئله در اولویت نخست قرار ندارد در عمل وزارتخانه‌ها به مصوبه‌ها و آیین‌نامه‌ها توجه نمی‌کنند. همین نیز سبب شده سالانه آلودگی هوا آثار و تلفات فراوانی را در کشور ما به جا گذارد. باید تلاش کرد تا دولت‌ها به مسئله حفاظت از محیط‌زیست توجه کافی داشته باشند تا به این طریق شرایط زیست در ایران نسبت به گذشته بهتر شود.

بررسی تعارضات رشد اقتصادی و حفظ محیط زیست

حفظ طبیعت در بلندمدت رشد باثبات می‌آورد

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

گفته می‌شود خاورمیانه و آسیای غربی از کم‌آب‌ترین و خشک‌ترین نقاط زمین هستند. اما جنگ و درگیری‌های فرقه‌ای هنوز اجازه نداده در این کشورها تمرکز خاصی بر مسئله محیط‌زیست و جلوگیری از ابعاد این بحران وجود داشته باشد بلکه برعکس خود جنگ و درگیری‌ها بر میزان مشکلات و معضلات افزوده و مشکلات را دوچندان کرده است. با این حال، در قاره سبز حداقل ۳ دهه است که حفظ محیط‌زیست و جلوگیری از آسیب به طبیعت به مسئله جدی و ملی تبدیل شده است.

در همین باره محمدتقی فیاضی، پژوهشگر اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره تعارضات تولید و حفظ محیط‌زیست گفت: در کوتاه‌مدت حفظ محیط‌زیست می‌تواند از میزان رشد اقتصادی کشورها بکاهد اما مطالعات گوناگون نشان می‌دهد در میان‌مدت و بلندمدت شرایط برعکس می‌شود و در پیش گرفتن سیاست‌های حفظ محیط‌زیست می‌تواند به رشدی پایدار منجر شود. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

عکس: صمت

از منابع آب کشور خود چنان بی‌محابا استفاده کردیم که اکنون کم‌آبی تبدیل به یک مشکل ملی در کشور ما شده است. چاه‌های غیرمجاز چنان به‌راحتی حفر می‌شوند که انگار نه انگار باید نهادی متولی جلوی متخلفان را بگیرد و از منابع آبی کشور حراست کند

◉ امسال را به‌عنوان «تولید، حمایت‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری کرده‌اند. در این باره می‌توان ادعا کرد استانداردهای محیط زیستی خود مانعی برای تولید هستند یا اینکه برعکس چالش‌های زیست‌محیطی در بلندمدت تبدیل به موانع اصلی تولید خواهند شد؟

در این باره قبل از هر چیز باید به این نکته توجه داشت که نام‌گذاری یک اقدام سالانه است و یک مدت مشخص را دربرمی‌گیرد. حال آنکه چالش‌هایی مانند مسئله محیط‌زیست مسائلی پیچیده، غامض، چندوجهی و بلندمدت هستند. بنابراین رفع این مشکلات یا انباشت آنها امری نیست که با یک سال محقق شود. درنتیجه من فکر می‌کنم اگر کسانی از این زاویه به مسئله می‌نگرند، اشتباه می‌کنند.

با این حال، در همان بستر یک‌ساله اگر تولید به هر نرخ را مبنا قرار دهیم، میان بخش محیط‌زیست و تولید در کشور در همین یک سال تعارضات جدی بروز خواهد کرد. تولید ضرورت رشد و توسعه هر کشوری است و تلاش برای حرکت به سمت تولید یک تلاش ملی و بزرگ است. اما نباید اشتباهات خود و دیگران را هم دوباره تکرار کنیم.

می‌توان از منابع طبیعی کشور نهایت استفاده را کرد و به هر شکلی تا پایان سال رشد به‌نسبت بهتر از آنچه می‌توان را هم به دست آورد اما سال‌های بعد هزینه این جهش تولید را باید چند برابر پرداخت.

◉ اشاره کردید که تولید و محیط‌زیست ممکن است در کوتاه‌مدت تعارضاتی با هم داشته باشند. در میان‌مدت و بلندمدت این تعارضات از بین خواهد رفت؟

بستگی به این دارد که سیاست‌گذاران چه جهت‌گیری‌هایی را در پیش بگیرند. در کوتاه‌مدت از آنجا که توجه به محیط‌زیست می‌تواند مانع تولید باشد که به هر حال اجازه برداشت حداکثری از منابع و آلودگی فراوان را سلب می‌کند.

در همین باره بسیاری از افرادی که مخالف جدی فعالیت‌های به سود محیط‌زیست بودند تاکید داشتند چنین رویکردی موجب کاهش رشد اقتصادی خواهد شد. اما در این زمینه مطالعات وسیع و گسترده‌ای در اروپا انجام شده و به ابعاد مختلف این موضوع پرداخته است. براساس این مطالعات ثابت شده در کوتاه‌مدت رویکرد زیست‌محیطی در اقتصاد می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی منجر شود اما در میان و بلندمدت قضیه برعکس خواهد شد و حتی بر میزان رشد اقتصادی هم افزوده می‌شود.

به همین دلیل اگر کوتاه‌مدت به این ماجرا بنگریم و صرفا تولید را مدنظر قرار دهیم، به طور حتم تعارضات رشد اقتصادی و شرایط زیست‌محیطی وضعیت دشواری را رقم خواهد زد.

اما اگر نگرش بلندمدت و با دید برنامه‌ای وجود داشته باشد، درنهایت یک رشد باثبات و پایدار به ارمغان خواهد آمد. منظور من هم از کاهش تعارضات در نگاه بلندمدت همین است که وقتی به موضوعات با چشم‌اندازی باز و طولانی نگریسته شود به طور حتم تعارضات کوتاه‌مدت برطرف خواهند شد.

◉ اقتصاد محیط‌زیستی نگرشی است که ابتدا از سوی احزاب سبز در کشورهای اروپایی تقویت شد. به همین دلیل برخی این نگرش را معطوف به جنبش چپ می‌دانند. به نظر شما اقتصاد زیست‌محیطی بینشی چپ‌گرایانه است یا راست‌گرایانه؟

این مسائل همان‌طور که شما گفتید ریشه در نگرش‌های سیاسی و حزبی در اروپا دارد؛ یعنی در قاره سبز این نگرش دهه‌ها قبل پیش آمد که باید از محیط‌زیست حمایت کرد و نباید هر طوری که می‌خواهیم با محیط پیرامون خود برخورد کنیم و همه چیز را فدای زندگی انسان‌ها کنیم چراکه با این رویه در نهایت خود انسان‌ها هم قربانی خواهند شد.

هنگامی که به ۳۰ سال پیش در کشورهای اروپایی نگاه می‌کنیم متوجه می‌شویم شعارهای احزاب سبز در ابتدای راه خود بسیار هیجان‌آفرین بود و به‌شدت هم در جامعه نمود پیدا کرد. این امر سبب شد تا این دسته از احزاب ناگهان با آرای بالایی مواجه شوند و سهم مهمی از پارلمان‌ها را اشغال کنند. به‌تدریج احزاب چپ هم به این تفکر جلب شدند. به همین دلیل چپ‌ها نخستین جریانی بودند که پس از سبزها بحث محیط‌زیست را به شکل کلان وارد ادبیات و مطالبات سیاسی خود کردند.

گذشت زمان به‌تدریج سبب شد تا نیروهای دست راستی (البته منظورم راست افراطی نیست) نیز به‌تدریج به این شعارها جلب شوند چراکه دیگر این شعارها یک بخش از جامعه نبود و به مطالبه‌ای عمومی تبدیل شده بود. این مهم‌ترین اتفاقی است که در اروپا رخ داد و سبب شد تا همه جریانات اصلی فکری در نهایت به آن تن دهند و مسئله حفاظت از محیط‌زیست را به بخش مهمی از برنامه‌های خود تبدیل کنند.

اتفاق مهم این است که مردم اروپا به این مسئله حساس شدند و این موضوع را در کل جامعه خود نهادینه کردند. به این ترتیب، مسئله محیط‌زیست به طور کامل از انحصار احزاب سبز خارج و به مطالبه عمومی مردم تبدیل شد. اکنون می‌بینیم حتی احزاب راست میانه در آلمان، سوئد و دیگر کشورهای اروپا به دنبال افزایش سرمایه‌گذاری در بخش‌های سبز اقتصاد و کربن‌زدایی هستند.

البته باید توجه داشت این مسئله به این شکل در امریکا هنوز جا نیفتاده است.

هرچند در اروپا هم‌اکنون مسئله محیط‌زیست جدی است و بحث‌های زیادی حول آن دامن زده می‌شود و برای مثال، سیاست‌های دونالد ترامپ در این باره مانند خروج از پیمان پاریس با مخالفت اپوزیسیون مواجه شد اما هنوز مسئله سبزها به مسئله عمومی و ملی در ایالات متحده تبدیل نشده و موضوعی است در کنار موضوعات دیگر.

◉ در گزارشات متعددی از مفهومی به نام «اقتصاد زیست‌محیطی» سخن به میان می‌آید. مفهوم این واژه چیست؟

به طور کلی هنگامی که از یک پدیده بیش از توانی که دارد استفاده می‌شود آن بخش تخریب می‌شود و دیگر کارکرد گذشته خود را نخواهد داشت. این پدیده می‌تواند منابع طبیعی باشد یا هر چیز دیگری.

این نیز امروز ثابت شده که هر بستری یک ظرفیتی دارد و استفاده بیش از توان آن بستر به نابودی همان بستر منجر خواهد شد که این نیز می‌تواند پیامدهای دشواری برای کشورها داشته باشد.

حتی در بخش منابع تجدیدپذیر هم نمی‌توان استفاده نامحدود را در دستور گذاشت. در زمینه استفاده از انرژی خورشیدی هم گرچه این انرژی ناتمام به نظر می‌رسد اما ابزارهای استفاده نامحدود از آن وجود ندارد و اگر بخواهیم نامحدود از این ابزار استفاده کنیم، درواقع ابزارهای خود را نابود کرده‌ایم.

در اقتصاد محیط‌زیستی بحث این است که اگر مثلا به چوب‌های جنگل نیاز داریم باید در مقابل درختانی که نابود می‌کنیم نهال بکاریم تا نسل‌های آینده با جنگل‌زدایی‌های صورت گرفته دچار مشکل نشوند و امکان ادامه حیات بر کره زمین وجود داشته باشد.

هدف‌گذاری اصلی در این بینش عبارت از این است که شما نباید از منابع طبیعی و ظرفیت‌های محیطی به آن اندازه استفاده کنید که دیگر امکان جایگزینی برای آنها وجود نداشته باشد و حیات بشر را دچار مشکل کند. برای مثال، نباید آن‌قدر زباله ایجاد و منابع را آلوده کرد که طبیعت نتواند آنها را هضم کند و در روند خود دچار کج کارکرد شود.

حتی استفاده از منابع غیرطبیعی هم با خود آلودگی می‌آورد و باید توجه داشته باشیم که آلودگی‌های ایجادشده ما باید به اندازه‌ای باشد که دست‌کم طبیعت بتواند در روند طبیعی خود آنها را هضم کند.

به طور خلاصه اگر بخواهیم بگویم در اقتصاد محیط‌زیستی اصل بر حفظ اعتدال بین طبیعت و انسان است درواقع میان اقتصاد و توان زمین باید توازنی برقرار شود که ضمن پیشرفت و بهبودی زندگی بشر، تداوم نسل‌ها دچار مشکل نشود. به این ترتیب، باید تمام تمرکز خود را بر این گذاشت که نباید آن‌قدر به محیط آسیب زد که دیگر قابل جبران نباشد.

اقتصاد نیز مانند هر علم دیگری، علمی است در راه خدمت به بشر و بهبود زندگی نسل آن. حال اگر توجه یکسویه به تولید تداوم نسل بشر را دچار مشکل کند به طور حتم کار ایراد دارد و آن علم نتوانسته به وظایف اصلی خود عمل کند.

به این ترتیب، اقتصاد هم باید مولفه‌های جدیدی که زندگی بشر را دربرمی‌گیرد لحاظ کند و کاری کند که استمرار زندگی بشر ممکن باشد. به همین دلیل بحث اقتصاد محیط‌زیستی مطرح شد و اکنون در کشورهای اروپایی توجه به این مسئله از یک موضوع حکومتی به یک موضوع مردمی و حکومتی تبدیل شده و خود مردم پیشتازان استفاده کمتر از منابع و آسیب کمتر زدن به محیط‌زیست هستند.

در هر حال اقتصاد محیط‌زیست قبل از هر چیز می‌خواهد تولید و طبیعت را به نحوی با یکدیگر آشتی دهد که یکی مانع حیات دیگری نشود.

◉ در گزارش‌های متعددی اشاره شده که ممکن است تا ۳ دهه آینده ایران دچار بحران عظیم محیط‌زیست شود. چه اتفاقی قرار است بیفتد؟

در سوالات پیشین به اروپا اشاره کردیم و اینکه چطور مردم این قاره توانستند در زمینه حفظ محیط‌زیست پیشگام شوند و چنان در این مسیر ثابت قدم بودند که حتی احزاب دست راستی هم حفظ محیط‌زیست را به یکی از اصول و ارکان برنامه‌ای خود تبدیل کردند.

این چیزی است که می‌تواند مانع یک فاجعه زیست‌محیطی در ایران یا هر جای دیگر جهان شود. به همین دلیل من فکر می‌کنم تنها از این طریق می‌توان از ایجاد آن بحرانی که به آن اشاره شده جلوگیری کرد.

اما برای اینکه بفهمیم چه اتفاقی ممکن است در آینده رخ دهد فقط کافی است به روندی که در همین سال‌های پس از انقلاب در پیش گرفته شده، توجه کرد تا عمق مسئله قابل فهم باشد. ایران در خاورمیانه قرار دارد. خاورمیانه از خشک‌ترین مناطق جهان است و مسئله آب طبیعتا یک مسئله جدی در این منطقه محسوب می‌شود. اما در ایران چه مسیری طی شد؟ از منابع آب کشور خود چنان بی‌محابا استفاده کردیم که اکنون مشکل کم‌آبی تبدیل به یک مشکل ملی در کشور ما شده است. چاه‌های غیرمجاز چنان به‌راحتی حفر می‌شوند که انگار نه انگار باید نهادی متولی جلوی متخلفان را بگیرد و از منابع آبی کشور حراست کند.

این روند تا آنجا ادامه پیدا کرده که اکنون گفته می‌شود تقریبا نیمی از کل چاه‌های حفرشده در کشور را چاه‌های غیرقانونی تشکیل می‌دهند. به بحران ناشی از گرد و غبار بنگرید که تقریبا تمام کشور را دربرمی‌گیرد و زندگی را در برخی استان‌ها چون خوزستان در دوره توفان شن ناممکن می‌کند. سطح جنگل‌زدایی در کشور را بررسی کنید تا متوجه شوید که کمتر کشوری در جهان چنین به‌راحتی منابعی که بیشترین اکسیژن را تولید می‌کنند نابود نکرده است.

حذف گونه‌های نادر گیاهی و حیوانی با سرعت هرچه تمام‌تر در کشور ادامه دارد و به نظر می‌رسد هیچ‌کس نمی‌تواند جلوی آن را بگیرد. با این وضعیت و با این تاریخ پر از ظلم به طبیعت، همچنان تخریب محیط‌زیست با شدت ادامه دارد.

با همه این اوصاف هنوز حفظ و حراست از محیط‌زیست تبدیل به یک مطالبه ملی و مردمی نشده است.

در این میان به نظر می‌رسد سیاست‌گذاران هم ترجیح می‌دهند تا جای ممکن به این موضوع بی‌توجهی کنند. البته اگر یک جنبش یا مطالبه ملی و مردمی در این باره وجود داشت سیاست‌گذاران هم نمی‌توانستند از زیر آن شانه خالی کنند یا خود را به ندانم‌کاری بزنند. بنابراین نگرانی‌های موجود بیشتر از این است که همچنان تخریب‌ها ادامه دارد، موضوع همچنان یک موضوع بخشی و حاشیه‌ای باقی مانده است و در برنامه‌ها و سیاست‌ها هم جلوگیری از این روند به شکل جدی و با اراده دیده نمی‌شود.

به همین دلیل در گزارشات متعدد تاکید شده آینده ایران نگران‌کننده است چراکه ممکن است ۳ دهه بعد شرایط زیست در بسیاری از مناطق کشور وجود نداشته باشد و ما با مهاجرت‌های اجباری ناشی از غیرممکن شدن زندگی در برخی مناطق مواجه شویم.

برخی از استان‌های کشور هم‌اکنون سیگنال‌هایی از این دست مخابره کرده‌اند. به هر حال هنوز چشم‌انداز مثبتی دیده نمی‌شود و نگرانی‌های موجود هم از این نشأت می‌گیرد که شاید فرصت‌سوزی امروز دشواری‌های بزرگی برای فردای کشور ایجاد کند.

محمدتقی فیاضی

نباید از منابع طبیعی و ظرفیت‌های محیطی به آن اندازه استفاده کنید که دیگر امکان جایگزینی آنها وجود نداشته باشد و حیات بشر را دچار مشکل کند

مسیر دوچرخه‌سواری به همت رسید

عملیات احداث مسیر دوچرخه‌سواری پیوسته و ایمن منطقه ۳ که فاز نخست آن در بلوار میرداماد به بهره‌برداری رسیده، به بزرگراه شهید همت رسید. به‌گزارش ایسنا، سیدمحمدرضا موسوی، معاون فنی و عمرانی شهرداری منطقه ۳ با اشاره به اجرای عملیات زیرساختی مسیر دوچرخه‌سواری در این منطقه گفت: مسیر دوچرخه با هدف توسعه حمل‌ونقل پاک در پایتخت و کاهش آلودگی هوا و ترافیک در خیابان‌های اصلی منطقه به‌صورت شبکه‌ای تعدادی از خیابان‌ها را به یکدیگر وصل می‌کند و با نرده‌های زردرنگ از مسیر خودروها تفکیک‌شده که فاز نخست آن در بلوار میرداماد حد فاصل بزرگراه شهید مدرس تا میدان مادر تکمیل و قابل بهره‌برداری است. وی بیان کرد: مسیر دوچرخه‌سواری در بزرگراه شهید همت در باند جنوبی این بزرگراه حد فاصل شیخ بهایی تا شیراز امتداد دارد. معاون فنی و عمرانی شهرداری منطقه ۳ با بیان اینکه ساخت حدود ۲۶ کیلومتر مسیر دوچرخه‌سواری از هدف‌گذاری‌های اصلی این منطقه محسوب می‌شود، اظهار کرد: این مسیر ۳۵۰ متر از جنس بتن است که ۲۴۰ متر طول آن برای احداث مسیری امن و پیوسته مرمت شد. موسوی اظهار کرد: با توجه به استقبال شهروندان از دوچرخه‌سواری به‌منظور افزایش سلامت خود و کاهش آلایندگی‌های زیست‌محیطی وسایل نقلیه، عملیات ساماندهی و تکمیل شبکه دوچرخه‌سوای در معابر اصلی این منطقه سیر صعودی به خود گرفته است. گسترش فرهنگ دچرخه‌سواری کمک زیادی به کاهش آلودگی‌های زیستی و صوتی می‌کند، علاوه‌بر آنکه از بار ترافیکی کلانشهرهایی مانند تهران کاسته می‌شود.

افزایش تولید ایران‌خودرو در ابتدای سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»

تولید ۵۰ هزار تارا در سال ۱۴۰۰

سال ۱۴۰۰ با امید به ورود خودروهای جدید به بازار آغاز شد. به‌گزارش صمت مدل‌هایی که سال قبل رونمایی شدند قرار است سال جاری تولید انبوه آنها آغاز شده و جایگزین خودروهای قدیمی شوند. خودروهای جدید با موتورهای طراحی‌شده داخلی خروجی نهضت تعمیق ساخت داخل در صنعت خودرو خواهد بود.
زنجیره تامین، داخلی‌سازی قطعات را از تیر ۹۸ به‌طور جدی در دستور کار قرار داده و جانی دوباره به صنعت در دوران تحریم و کرونا بخشیده است. کاهش وابستگی خودروسازی کشور به محصولات خارجی سبب‌شده در دوره شیوع ویروس کرونا کمترین آسیب متوجه صنعت خودرو کشور شده و در این شرایط بغرنج مدل‌های جدید طراحی و تولید شود.

تا ۳۰ فروردین بیش از ۲۶ هزار خودرو تولید شد و در همین بازه زمانی حدود ۳۷ هزار خودرو به‌دست مشتریان رسیده که نسبت‌به فروردین سال گذشته بهبود ۴۷۴ درصدی را نشان می‌دهد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

به خودروسازان سخت می‌گیریم

توقف تولید برخی خودروهای قدیمی از جمله پژو ۴۰۵ و پراید در شرایطی که کشور به‌لحاظ اقتصادی و سیاسی وضعیت مناسبی ندارد، حرکتی پرخطر بود. تحریم فرصتی بود تا خودروسازان ریسک‌پذیر باشند و با جسارت بیشتری به سوی تولید خودروهای جدید گام بردارند. «تارا» یکی از مدل‌های جدید بازار خودرو کشور است که امیدهای زیادی برای فروش و ارزآوری آن وجود دارد. رئیس سازمان ملی استاندارد، محصول جدید ایران‌خودرو را باکیفیت توصیف کرده و معتقد است: تارا راحتی و ایمنی بالاتری نسبت به سایر خودروها دارد. به‌گزارش ایکوپرس، غلامرضا شریعتی با اشاره به دستاوردهای اخیر ایران‌خودرو در بخش‌های گوناگون تحقیقات، طراحی موتور، گیربکس و محصول جدید، گفت: رشد و توسعه در این شرکت شتاب گرفته و پس از گذشت سال‌های متمادی، محصولی را تولید کرده که توانسته ۵ ستاره کیفیت را دریافت کند. این کاری بسیار ارزشمند است؛ داناپلاس اتوماتیک ساخت داخل نشانه امیدوارکننده‌ای در توسعه صنعت خودرو کشور به‌شمار می‌رود.

وی افزود: سازمان استاندارد به‌عنوان نهادی حاکمیتی باید حامی تولید ملی بوده و از سوی دیگر، حقوق مردم را استیفا و از آن صیانت کند. او تصریح کرد: موظفیم علاوه‌بر حفظ و رعایت حقوق مردم و شهروندان، نقش خود را به‌عنوان حامی تولید با هدف تحقق شعار سال مبنی بر پشتیبانی و مانع‌زدایی به خوبی ایفا کنیم.

رئیس سازمان ملی استاندارد، هدف از تصویب استانداردهای هشتادوپنج‌گانه مطابق با استانداردهای روز اروپا را حفظ حقوق مردم و تولیدکننده دانست و گفت: اجرای استانداردها، مقررات فنی و کیفی فقط تامین‌کننده حقوق مصرف‌کننده نیست، بلکه به‌دنبال استیفای حقوق تولیدکننده برای حضور در بازار جهانی نیز هست و رقابت‌پذیری محصولات را دنبال می‌کند. شریعتی بر رعایت حقوق مردم تاکید کرد و گفت: باید تلاش کنیم حقوق هر دو طرف حفظ شود.

وی با بیان اینکه حمایت‌های رهبر معظم انقلاب از تولید، تدابیر دولت و سیاست‌گذاری‌های فعلی ایران‌خودرو، نشان می‌دهد این شرکت در ریل و مسیر درستی قرار گرفته، اختصاص بخشی از درآمد به حوزه تحقیق‌وتوسعه را اقدام مهمی ارزیابی کرد که نتایج موثری را برای صنعت خودرو کشور رقم زده است. شریعتی در عین حال به رعایت حقوق مصرف‌کنندگان از سوی خودروسازان تاکید کرد و گفت: در ارتباط با حقوق مردم هم سخت می‌گیریم و خودروساز متعهد به اجرای آن است. انتظار داریم طبق برنامه زمانی، استانداردهای هشتادوپنج‌گانه کامل محقق شود و سازمان استاندارد نیز نهایت همکاری و حمایت را به‌عمل خواهد آورد. رئیس سازمان ملی استاندارد، خروج ایران‌خودرو دیزل از زیاندهی را از دستاوردهای مهم این شرکت عنوان کرد.

شریعتی با بیان اینکه رقابت محصولات تولید داخل با خودروهای خارجی باعث افتخار است، اظهار امیدواری کرد، با حمایت و همراهی، گروه صنعتی ایران‌خودرو بتواند به جایگاه واقعی خود رسیده و خودروسازی، به صنعتی ارزآور تبدیل شود؛ در این صورت مردم خودروهای داخلی باکیفیت را به انواع خارجی ترجیح می‌دهند.

وی با قدردانی از اقدامات جهادی و زیرساختی اخیر ایران‌خودرو، ساخت موتور سه‌استوانه داخلی با استانداردهای روز، بهینه‌سازی و به‌روزآوری محصولات کنونی و ارتقای سطح استاندارد آنها را اقدامی جامع و برنامه‌ریزی‌شده خواند و گفت: محصولاتی که سال جاری و سال‌های آینده به بازار عرضه خواهد شد، نشان‌دهنده مدیریت جهادی در صنعت خودرو است. حرکتی که با تکیه بر دانش داخلی و توان شرکت‌های دانش‌بنیان و جوانان تحصیلکرده آغازشده را حمایت می‌کنیم تا این حرکت شتابان و روبه‌رشد ادامه یابد.

> غلامرضا شریعتی: تارا راحتی و ایمنی بالاتری نسبت به سایر خودروها دارد. پس از گذشت سال‌های متمادی، محصولی تولید شد که توانسته ۵ ستاره کیفیت را دریافت کند

برنامه تولید تارا در سال ۱۴۰۰

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو از تولید و عرضه ۵۰ هزار تارا در سال جاری خبر داد. فرشاد مقیمی در نشست با رئیس سازمان ملی استاندارد ایران، با تاکید بر اجرای استانداردهای هشتادوپنج‌گانه طبق تقویم و زمان‌بندی انجام‌شده، گفت: بازدید رئیس سازمان استاندارد در ابتدای سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نشان از عزم این سازمان در شناسایی و رفع چالش‌ها و موانع تولید دارد.

وی تصریح کرد: ایران‌خودرو قبل از انجام نظارت، خود را ملزم و پایبند به اجرای ضوابط و مقررات و استانداردهای تعیین‌شده به‌عنوان رمز موفقیت در آینده می‌داند.

مقیمی با بیان اینکه از سال گذشته با همکاری سازمان استاندارد، شناسایی موانع آغاز شده و بخشی از آن نیز رفع شده، بر ادامه این روند در سال جاری تاکید کرد. وی افزود: انتظاراتی که در جامعه از ایران‌خودرو وجود دارد را برآورده خواهیم کرد.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با ارائه گزارشی از عملکرد سال گذشته و برنامه‌های سال جاری این خودروساز، گفت: ایران‌خودرو، سال گذشته با افزایش ۳۵درصدی تولید در بخش سواری و افزایش ۶۷درصدی در بخش خودروهای تجاری و سنگین نسبت به سال ۹۸، شعار جهش تولید را با تکیه بر توان داخلی محقق کرده است. در این میان، خودروهای مونتاژی سهم اندکی در تولیدات سال گذشته داشته‌اند.

وی از افزایش و بهبود تیراژ تولید در آغاز سال کاری ۱۴۰۰ و تا روز ۲۴ فروردین در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته خبر داد و گفت: در این مدت بیش از ۱۷ هزار خودرو تولید شده که ۴۱۶درصد افزایش را نشان می‌دهد. در همین بازه زمانی و با ادامه تحویل در تعطیلات نوروز سال جاری، میزان تحویل به مشتریان نیز رشد چند برابری را تجربه کرده؛ از ابتدای سال جاری تا ۲۴ فروردین بیش از ۳۲ هزار خودرو تحویل مشتریان داده‌ایم.

مقیمی تولید محصول با اشتراک بالای قطعه را راهبرد ایران‌خودرو در توسعه محصول دانست و گفت: اشتراک در قطعات، مقیاس تولید را افزایش داده و سبب مدیریت زمان و هزینه سرمایه‌گذاری و در نهایت به کاهش نرخ تمام‌شده تولید و ایجاد مزیت رقابتی برای محصولات ایران‌خودرو خواهد شد.

مدیرعامل ایران‌خودرو با تشریح نقشه راه ایران‌خودرو در توسعه موتورهای کم‌مصرف، از جانمایی موتور سه‌استوانه در خودرو اقتصادی با مصرف سوخت کمتر از ۵ لیتر خبر داد و گفت: طبق برنامه، گیربکس ۶ دنده AMT نیز سال جاری به تولید انبوه خواهد رسید.

فروش ۳۷ هزار خودرو

مقیمی همچنین از افزایش تولید در فروردین سال جاری نسبت‌به مدت مشابه سال گذشته خبر داد و گفت: تا ۳۰ فروردین بیش از ۲۶ هزار خودرو تولید شده است؛ در همین بازه زمانی حدود ۳۷ هزار خودرو به‌دست مشتریان رسیده که نسبت‌به فروردین سال گذشته بهبود ۴۷۴ درصدی را نشان می‌دهد.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با بیان اینکه در فروردین سال جاری با همت جهادگران تولید در ایران‌خودرو و شرکت‌های تامین‌کننده، بیش از ۲۶ هزار خودرو تولید شده، اظهارکرد: تیراژ تولید به تعداد ۱۳ هزار و ۴۴۱ خودرو از فروردین سال گذشته بیشتر بوده است.

مقیمی با اشاره به هدف‌گذاری تولید ۶۳۰ هزار خودرو در سال جاری، تصریح کرد: در روز پایانی فروردین تعهدات معوق ایران‌خودرو به حدود ۱۱ هزار خودرو رسیده که این عدد در پایان فروردین سال گذشته ۱۰۶ هزار خودرو بوده است.

وی با اشاره به ادامه اجرای برنامه‌های توسعه‌ای محصولات در سال تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها، از آغاز فاز دوم توسعه گیربکس خبر داد و گفت: با به ثمر نشستن پروژه گیربکس ۶ سرعته دستی در سال گذشته، سال جاری گیربکس ۶ سرعته AMT را به مرحله تولید خواهیم رساند. پروژه‌های توسعه موتورهای فعلی و طراحی موتورهای کم‌مصرف نیز براساس منویات رهبر معظم انقلاب با سرعت بالایی درحال اجراست.

مقیمی با بیان اینکه سال گذشته با ارتقای ۵ محصول فعلی و به تولید رساندن محصول جدید تارا با تکیه بر توان و دانش سازندگان داخلی گام‌های بلندی در مسیر توسعه صنعت خودرو برداشتیم، تاکید کرد: توسعه را با عرضه خودروهای مدرن و روز با قوت بیشتری دنبال خواهیم کرد. مسیر توسعه در ایران‌خودرو کوتاه شده و با همت متخصصان، صنعت خودرو کشور در حال شکوفا شدن است.

مقیمی در عین حال به دستاوردهای حوزه حمل‌ونقل عمومی و باری کشور، به‌عنوان یکی از مطالبات جامعه اشاره کرد و گفت: سال گذشته تعداد تولید در ایران‌خودرو دیزل نسبت‌به سال ۹۸ رشد ۶۷ درصدی را تجربه کرد که در این میان سهم خودروهای مونتاژی کاهش قابل‌ملاحظه‌ای یافته و سهم اصلی تولید متعلق به محصولات با برند داخلی بوده است.

مقیمی یادآور شد: ایران‌خودرو در سالی که به‌نام پشتیبانی و مانع‌زدایی‌مزین شده، اهداف متعددی را ترسیم کرده که با مساعدت و همکاری تمامی ارکان و نهادهای مرتبط، آنها را به اجرا خواهد گذاشت؛ این شرکت تامین منافع تمامی ذی‌نفعان را هدف قرار داده و برای تحقق آن نیز برنامه و رویکردهای اجرایی مناسبی را تدارک دیده است.

سخن پایانی

بازار خودرو کشور بازاری بکر برای خودروهای جدید بوده و این ویژگی سبب شده با باز شدن فضای سیاسی و بین‌المللی شرکت‌های خارجی به‌دنبال سهم در این بازار باشند. اما تولید مدل‌های جدید داخلی و افزایش کیفیت این خودروها می‌تواند همچنان سهم خودروسازان داخلی را در بازار کشور حفظ کند و با رفع انحصار و ممنوعیت واردات همچنان مردم خواهان مدل‌های داخلی باشند. این امر امروز علاوه‌بر توسعه صنعت منجربه ارزآوری نیز خواهد شد، زیرا با تامین نیاز داخل می‌توان سهمی در بازارهای خودرو منطقه نیز داشت. به‌عنوان مثال، بازار افریقا زمانی در اختیار مدل‌هایی مانند پژو ۲۰۶ و... بود که دوباره می‌تواند برای مدل‌های جدید تکرار شود و تارا به بازارهای اروپایی هم نفوذ کند.

خیز بلند نگین خودروسازی ایران در سال جدید

مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت پارس‌خودرو با حضور بیش از ۷۸ درصد سهامداران به صورت مجازی در محل این شرکت برگزار شد. به‌گزارش سایپانیوز به نقل از روابط‌عمومی پارس‌خودرو، مجمع فوق‌العاده شرکت پارس‌خودرو، با حضور بیش از ۷۸ درصد سهامداران برای تصویب و اعلام افزایش سرمایه ۴۰۰ درصدی این شرکت از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها برگزار شد.

براساس تصمیمات این مجمع فوق‌العاده، سرمایه شرکت پارس‌خودرو از ۲ هزار و ۲۷۲ میلیارد تومان به ۱۱ هزار و ۳۵۷ میلیارد تومان افزایش یافت.

گفتنی است این افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی زمین، مازاد تجدید ارزیابی ساختمان‌ها، محوطه‌سازی، تاسیسات ساختمان، ماشین‌آلات و ابزارآلات، قالب‌ها و فیکسچرها، لیفتراک‌ها و دارایی‌های نامشهود به میزان ۹۰ هزار و ۸۴۸ میلیارد و ۲ میلیون و ۴۷۷ هزار ریال اعمال و به تایید سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده است.

پارس‌خودرو با این افزایش سرمایه ۴۰۰ درصدی، قدم بزرگی را برای جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید، رشد تولید و تحقق اهداف والای شعار امسال که از سوی رهبر معظم انقلاب سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری و مزین شده، برداشت.

در این مجمع مصطفی مدبر، مدیرعامل پارس‌خودرو با اشاره به تمرکز این شرکت روی تولید داخل و افزایش کیفیت محصولات گفت: با توجه به نام‌گذاری سال از سوی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، پارس‌خودرو توجه ویژه‌ای به ظرفیت‌های داخلی و بومی‌سازی قطعات دارد و علاوه‌بر برنامه افزایش تولید، ارتقای کیفی

محصولات را هم در دستور کار خود قرار داده است.

صنایع خرد و متوسط حامی ندارند

گزارش خبری

یک فعال اقتصادی می‌گوید با وجود قوانین گسترده و نهادهایی که شعار حمایت از صنایع کوچک را می‌دهند، عملا این صنایع فراموش شده‌اند.

مهدی بستانچی در گفت‌وگو با ایسنا، با انتقاد از اقدامات ناکافی در حمایت از صنایع کوچک و متوسط بیان کرد: صنایع کوچک و متوسط تقریبا در هیچ نهادی زبان گویا و تریبون مناسبی ندارند هرچند در دوره فعلی مجلس، یکی دو نماینده با نام فعالیت‌های صنعتی وارد مجلس شده‌اند اما متاسفانه صنایع کوچک و متوسط در ادوار گذشته مجلس و نیز ادوار گذشته اتاق بازرگانی نماینده مناسبی نداشته‌اند.

به‌گفته این فعال صنعتی، صنایع بزرگ همواره لابی‌های قوی‌تری و در نهادهای مختلف نمایندگانی داشته‌اند اما صنایع کوچک و متوسط حامی مناسب ندارد. به‌عنوان مثال، خودروساز هر زمان که با کمبود نقدینگی مواجه می‌شود، از دولت استقراض می‌کند و همچنین متکی به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران است اما صنایع کوچک محروم از این‌گونه حمایت‌ها هستند و به نهاد و تشکلی نیاز دارند که بتواند از آنها حمایت کند که متاسفانه هیچ نهادی حامی این صنایع نبوده و در این میان هرچند بخشی از اقداماتی که اتاق بازرگانی انجام داده مفید بوده اما درمجموع اقدام خاص و اثربخشی برای صنایع انجام نداده است.

بستانچی همچنین با اشاره به اینکه در حوزه قانون‌گذاری در ادوار گذشته قوانین مختلفی در این‌باره در مجلس وضع شده، اظهار کرد: یکی از مسائل ما مربوط به تعدد قوانین است و وقتی بررسی می‌کنیم، می‌بینیم بخش زیادی از قوانین مصوب در تناقض با یکدیگر هستند و هیچ ارتباطی بهم ندارند و حتی وقتی دو قانون را در کنار هم قرار می‌دهیم، اجرایی نیستند.

وی با تاکید بر ضرورت بازنگری و پایش بخش عمده‌ای از این قوانین تصریح کرد: همواره درخواست ما از نمایندگان مجلس این بوده که از ظرفیت تشکل‌ها و انجمن‌ها به‌لحاظ اینکه اطلاعات آنها در حوزه‌های صنعتی و بخش‌های تحت فعالیت خود کامل‌تر است به‌طور شایسته‌ای استفاده کنند و چه در مجلس و چه در نهادهای دیگری که برای بخش خصوصی تصمیم‌گیری می‌کنند، از آنها کمک بگیرند.

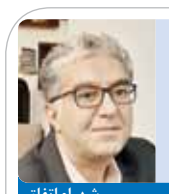
عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان سیستم‌های تهویه ادامه داد: مسئله دیگر آن است که در حوزه قوانین جاری، گاهی می‌بینیم یک سازمان یا وزارتخانه‌ای با صدور یک بخشنامه و دستورالعمل، کل آن قانون را زیرسوال می‌برد و این مسئله در مباحث گوناگونی مانند مالیات ارزش‌افزوده و مسائل گمرکی که صنعتگران درگیر آنها هستند، رخ می‌دهد. وی تصریح کرد: با وجود اینکه همه مسئولان و متولیان امر قول کمک و مساعدت و همکاری برای رفع چالش‌های صنایع می‌دهند اما در عمل اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد و اصولا در طول این سال‌ها به نحو شایسته‌ای به این موضوع دقت نشده که بخش زیادی از اشتغال در داخل کشور از سوی صنایع کوچک و متوسط تامین می‌شود.

بستانچی ادامه داد: تحت هیچ شرایطی هیچ برنامه‌ای برای جبران خساراتی که به واحدهای صنعتی وارد می‌شود وجود ندارد و طی سال گذشته به‌دلیل کم کاری انجام شده در حق صنایع مستقر در شهرک‌های صنعتی، خسارات سنگینی به این واحدهای صنعتی وارد شده که آمار آن موجود است. متاسفانه به اسم کمک به صنایع، در استان‌ها به‌ویژه در استان تهران مناطق خاصی را برای صنایع تدارک دیده و واحدهای دارای فعالیت صنفی را در شهرک‌های صنعتی گرد هم آورده‌اند؛ با این وعده که زیرساخت‌ها را برای آنها تامین می‌کنند تا در کنار هم به فعالیت بپردازند.

به‌گفته وی هرچند این رویکرد ظاهرا بسیار خوب است اما با وجود دریافت هزینه‌های تامین زیرساخت‌ها از صنعتگران، هنوز زیرساخت‌ها را آماده نکرده‌اند و ما تقریبا در بیشتر شهرک‌های صنعتی مشکل تامین زیرساخت اعم از آب، برق، تصفیه فاضلاب وجود دارد. مسئله دیگر آن است که دولت در هر زمانی که با کمبود منابع برق و گاز مواجه می‌شود، نسبت به قطع برق و گاز شهرک‌های صنعتی اقدام می‌کند؛ با این نگاه که تمامی واحدهای مستقر در این شهرک‌ها صنعتی هستند درحالی‌که اگر این واحدها در بافت شهری وجود داشتند، به یقین امکان انجام چنین کاری را به‌لحاظ قطع شدن برق و گاز سایر واحدهای مسکونی نداشتند اما اکنون در شهرک‌های صنعتی به‌راحتی صنایع را کنار گذاشته‌اند.

یادداشت

توسعه نامتوازن حاصل اقتصاد دولتی

شهرام اتفاق
پژوهشگر اقتصاد محیط‌زیست

توسعه نامتوازن در ایران یکی از مشخصه‌های بارز اقتصاد دولتی است که سعی دارد در چارچوب برنامه‌محوری و رانت کشور را به سر منزل توسعه همه‌جانبه برساند، اما نتیجه این رویکرد بروز بحران‌های زیست‌محیطی در جای جای کشور شده است. پیش از هر چیز باید توجه داشت بحران‌های محیط‌زیستی در مناطق مختلف کشور به اشکال گوناگونی بروز یافته‌اند که هر یک مشکلات بسیار بزرگی را باعث شده‌اند. از جمله این بحران‌ها می‌توان به مواردی اشاره کرد که در هر بخش از کشورمان موجبات بروز بحرانی دیگر را فراهم آورده است؛ برای مثال در جنوب کشور، شاهد افزایش شدت اثر بحران‌های مرتبط با تغییرات اقلیمی هستیم و «ریزگرد»ها یا «سیل»های استان خوزستان، نمونه‌هایی از این موارد هستند؛ هرچند این مسئله تنها دلیل بروز این بحران نیست اما یکی از مهم‌ترین دلایل دخیل محسوب می‌شود. تردیدی نیست که مثلا در منطقه جغرافیایی جنوب کشور، رشد فعالیت‌های اقتصادی و گسترش صنایع تولیدی، کشاورزی صنعتی و شرکت‌های تجاری و خدماتی، می‌توانست منجر به آبادانی و توسعه روستایی و شهری شود؛ در نتیجه رسیدگی و حل و فصل مسائل محیط‌زیستی آن منطقه نیز مبدل به یکی از مطالبات اقتصادی و اجتماعی و بخشی از مجموعه خدمات عادی آن منطقه می‌شد. اما در حال حاضر، بستری برای فعالیت اقتصادی بخش خصوصی در ایران و همچنین جنوب کشور فراهم نیست. «شاخص سهولت در فضای کسب‌وکار» در گزارش منتشر شده توسط بانک جهانی در سال ۲۰۲۰، نشان می‌دهد نیوزلند و سنگاپور، با داشتن امتیازهای ۱ و ۲، بهترین‌ها و اریتره و سومالی با داشتن امتیازهای ۱۸۹ و ۱۹۰، بدترین‌های دنیای کسب‌وکار شناخته می‌شوند. ایران با کسب امتیاز ۱۲۷ در میان ۱۹۰ کشور جهان در این سیستم امتیازبندی، در زمره کشورهایی به‌شمار می‌رود که فاقد فضای مناسبی برای کسب‌وکار است. در این فهرست، کشورهایی مانند غنا با رتبه ۱۱۸، اوگاندا ۱۱۶، جیبوتی ۱۱۲، پاکستان ۱۰۸ و ویتنام ۷۰، در موقعیت‌های بسیار بهتری از منظر فضای کسب‌وکار در مقایسه با ایران قرار دارند. از سوی دیگر، از کل بودجه ناچیز عمرانی کشور، همواره سهم اندکی نصیب مناطقی نظیر جنوب کشور می‌شود و حتی به فرض مناسب بودن شاخص فضای کسب‌وکار، فقدان زیرساخت‌های عمرانی لازم، جنوب کشور را به یکی از گزینه‌های غیراقتصادی برای سرمایه‌گذاری مبدل می‌کند. مورد دیگری که می‌توان به آن اشاره کرد اتفاقات ناخوشایندی است که در شمال کشور شاهدش هستیم. در شهرهای شمالی منابع آبی در سطوح نزدیک زمین قرار دارند و اختلاط شیرابه زباله‌ها با منابع آبی مزبور، فجایعی را در حوزه بهداشت و سلامت شهروندان به‌دنبال خواهد داشت. مثلا در استان گیلان، آلودگی آبی ناشی از دفن پسماندها در مناطقی مانند سراوان، می‌تواند موجد بحران بزرگ آبی در آن منطقه باشد و سلسله‌ای از عواقب دیگر را به همراه بیاورد. مدیریت دولتی پسماندها در کشور، از جمله در منطقه گیلان، زیانده است و اداره امور آن، بدون اتکا به حجم بالای منابع عمومی، میسر نیست، در حالی که صنعت پسماند در دنیا، با اتکا به فعالیت‌های بخش خصوصی، صنعتی سودآور و خودگردان است و می‌تواند بی‌نیاز از صرف منابع عمومی، ارائه کیفیت بالایی از خدمات محیط‌زیستی را تضمین کند. سومین مورد از بحران‌های زیست‌محیطی در شمال‌غرب کشور اتفاق افتاده است. در منطقه آذربایجان، استخراج بیش از حد منابع آبی حوضه آبریز دریاچه ارومیه و مجموعه‌ای از عوامل دیگر، منجر به بحران خشک شدن این دریاچه شد. یکی از عوامل مهم خشک شدن سایر رودخانه‌ها و دریاچه‌ها و تخریب‌های محیط‌زیستی مرتبط با آن در سراسر کشور، «صنعت سدسازی» و همچنین تغییر مسیر سرشاخه‌های آبی و اقداماتی از این دست، توسط دولت تصدی‌گر و منتفعان قلیل آن است. یک مسئله هم در این بین دامنگیر کشورمان شده که محدود به یک بخش خاص نمی‌شود؛ در سرتاسر کشور، تغییر کاربری زمین‌ها، کوه‌ها، جنگل‌ها و مراتع و واگذاری‌های رانتی این مناطق و همه آنچه که کوه‌خواری، جنگل‌خواری و... خوانده می‌شود، وجوه دیگر بحران محیط‌زیستی هستند که اثرات تخریبی مستقیم و اثرات ثانویه و غیرمستقیم را در پی داشته و خواهند داشت.

اجرای سند خودارزیابی سمن‌های محیط‌زیستی

معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: سند خودارزیابی سمن‌های محیط‌زیستی گامی برای توانمند کردن و استانداردسازی فعالیت آنان است. این برنامه با مشارکت سازمان حفاظت محیط‌زیست، ادارات کل و اعضای شبکه ملی سمن‌های محیط‌زیست و منابع طبیعی کشور در ۳۱ استان کشور در دست اجراست. به گزارش ایسنا ژیلا مهدی آقایی سند خودارزیابی را یک راهنما برای موسسان و اعضای سمن‌ها ذکر و اظهار کرد: با این سند، سمن‌ها می‌توانند ساختار، ارتباطات، برنامه‌ها و فعالیت‌های خود را برای حفاظت از محیط‌زیست سرزمین استانداردسازی کنند. معرفی هر معیار خودارزیابی توسط اساتید باتجربه که با سازکار فعالیت سمن‌ها آشنا هستند، صورت خواهد گرفت. وی تصریح کرد: سمن‌ها با مشارکت در این دوره توان‌افزایی، ضمن آشنایی با معیارهای ارزیابی، می‌توانند چالش‌های خود را شناسایی کنند و توانمندی‌های خود را ارتقا دهند. معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست افزود: این طرح با تسهیل‌گری و پشتیبانی معاونت آموزش و پژوهش و دفتر مشارکت مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست و حضور فعال شبکه ملی سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیست و منابع طبیعی کشور از اسفند ۹۹ آغاز شده است. وی توضیح داد: برای آنکه طرح توان‌افزایی سمن‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیست و منابع طبیعی کلیه استان‌های کشور را در بر بگیرد، ۴ دبیرخانه در ادارات کل محیط‌زیست استان‌های معین کرمان، بوشهر، قزوین و مشهد تشکیل شده است.

صمت به مناسبت روز زمین پاک وضعیت محیط‌زیست در ایران را بررسی کرد

کارنامه غیرشفاف آلودگی در ایران

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

در حال حاضر آلودگی هوا و محیط زیست تبدیل به یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی بشر و باعث شده زندگی بخش قابل توجهی از شهروندان به‌کلی تحت تاثیر قرار گیرد؛ به‌عنوان مثال یکی از ملموس‌ترین تبعات تلخ آلودگی‌های هوا در کشورمان مهاجرت عده زیادی از شهروندان تهرانی و اهوازی است که در پی افزایش میزان ریزگردها در مرکز استان خوزستان و همچنین افزایش بی‌رویه میزان آلاینده‌های شیمیایی در هوای پایتخت رخ داده است؛ به‌ویژه درباره استان خوزستان کار به همین جا ختم نمی‌شود بلکه کارشناسان معتقدند اگر فکری به حال تالاب هورالعظیم که منبع ریزگردهاست نشود، به‌زودی شهرهایی مانند آبادان و اهواز به سمت تخلیه خواهند رفت و با سیلی از مهاجران روبه‌رو خواهیم بود. از سوی دیگر مسئله فرسایش خاک مطرح می‌شود که یکی از پدیده‌های نامیمون در جهان است اما به‌دلیل ملموس نبودن تبعات منفی آن برای مردم عادی، ازسوی اقشار مختلف جدی گرفته نمی‌شود، در حالی که به‌اعتقاد متخصصان اگر جلوی روند فزاینده فرسایش خاک در جهان گرفته نشود در اواخر قرن حاضر میلادی باید منتظر یک بحران غذایی فراگیر باشیم، چراکه کشاورزی به‌طور کلی تحت تاثیر فرآیند فرسایش خاک قرار می‌گیرد و پرورش بسیاری از گیاهان (خصوصا غلات) عملا ناممکن خواهد شد. متاسفانه طبق اعلام سازمان‌های محیط‌زیستی معتبر جهان گمان می‌رود (به‌دلیل ممانعت دولت ایران از اعلام آمار رسمی) ایران نیز در بین یکی از ۱۰ کشور در زمینه فرسایش خاک است که احتمال می‌رود بسیار زودتر از سایر کشورها دچار بحران‌هایی که به آن اشاره شد، شود. به طور کلی جایگاه ایران در رده‌بندی کشورهایی که گازهای گلخانه‌ای تولید می‌کنند نیز به هیچ عنوان امیدوارکننده نیست، چراکه باتوجه به میزان تولید ناخالص ملی کشور ما جزو یکی از ۱۰ کشور اصلی تولیدکننده کربن دی اکسید در جهان است.

عکس: آیدا فریدی

بارگذاری‌های سال‌های گذشته در تهران باعث شده جمعیت شهر از ظرفیت اکولوژیکی پایتخت کشورمان خارج شود. همین مسئله باعث شده تهران از نظر زیست‌محیطی در وضعیت شکننده‌ای قرار بگیرد و میزان آلاینده‌ها افزایش چشمگیری پیدا کند

عبور از ظرفیت اکولوژیکی پایتخت

شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران به برنامه‌های محیط‌زیستی این نهاد در دست اجرا اشاره کرد و به صمت گفت: پایش آلاینده‌های محیط‌زیستی یکی از اقداماتی است که توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست و همچنین شهرداری تهران به صورت مداوم در حال انجام است.

وی در ادامه افزود: این اقدام در مناطق مختلف پایتخت انجام شده و در حال حاضر هم در حال اجرا است.

بارگذاری جمعیتی

انصاری با اشاره به مهاجرت‌های بی‌رویه از شهرستان‌ها به تهران، عنوان کرد: درباره تهران باید گفت بارگذاری‌های سال‌های گذشته در تهران باعث شده جمعیت شهر از ظرفیت اکولوژیکی پایتخت کشورمان خارج شود. همین مسئله باعث شده تهران از نظر زیست‌محیطی در وضعیت شکننده‌ای قرار بگیرد و میزان آلاینده‌ها افزایش چشمگیری پیدا کند، برای مثال در فصول سرد سال شاهد افزایش میزان آلودگی‌ها در تهران هستیم که متاسفانه شهروندان را دچار مشکل می‌کند.

وی ضمن یادآور شدن روند افزایش جمعیت در تهران در طول دهه‌های اخیر، بیان کرد: این موضوع مربوط به این دوره یا دولت خاصی نیست، بلکه در طول چندین دهه شرایط به‌گونه‌ای پیش رفته که به وضعیت کنونی در تهران رسیده‌ایم و با مشکلات و معضلات زیست‌محیطی متعددی روبه‌رو شده‌ایم. در سال‌های اخیر نیز اقدامات خوبی انجام شده که تاثیرات خوبی هم بر وضعیت داشته است.

این مقام مسئول یادآور شد: در اوایل دهه ۹۰ ترکیبات آروماتیک و فرار آلی را در بین آلاینده‌های هوای تهران داشتیم اما با بهبود نسبی کیفیت بنزین غلظت این دسته از آلاینده‌ها به میزان چشمگیری کاهش یافت. با این حال متاسفانه در فصل سرد سال کماکان با مشکل ذرات کمتر از ۲.۵میکرون مواجهیم و در فصول گرم نیز در شهر تهران مشکل آلودگی گاز ازن را داریم.

انواع آلودگی‌ها در تهران

مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران به انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی در پایتخت اشاره کرد و به صمت گفت: سایر انواع آلودگی نیز در تهران وجود دارد که از جمله آنها می‌توان به آلودگی‌های صوتی، آب و... نیز اشاره کرد. از مواردی مانند فرسایش خاک و کاهش سطح منابع آب زیرزمینی (به‌دلیل مصرف بیش از ظرفیت) نیز در تحلیل‌های راهبردی تحت عنوان فشارهایی که به محیط‌زیست شهر تهران وارد شده، یاد می‌شود.

اقدامات مثبت انجام‌شده

انصاری با اشاره به جذب جمعیت بیشتر از ظرفیت زیستی تهران، تاکید کرد: باید توجه داشت اقدامات مثبت و تاثیرگذاری که انجام شده در برابر روند بارگذاری جمعیتی، صنعتی و خدماتی کارساز نیست، چراکه این بارگذاری‌ها منجر به جذب جمعیت به پایتخت می‌شود و افزایش تراکم جمعیتی نیز به‌معنای افزایش مصرف سوخت‌های فسیلی و میزان آلاینده‌ها در محیط است که در حال حاضر با این مشکل در تهران روبه‌رو هستیم.

وی ادامه داد: همان‌طور که گفته شد سهم اقدامات انجام‌شده در برابر روند پرسرعت بارگذاری‌ها به‌مراتب کمتر است، اما باید توجه داشت اگر همین اقدامات نیز انجام نمی‌شد حتما شرایط، بدتر از وضعیتی که فعلا شاهدش هستیم، می‌بود.

وضعیت اقتصادی و تحریم‌ها

مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران به اثرگذاری تحریم‌ها بر اجرای طرح‌های محیط‌زیستی اشاره کرد و گفت: باید به وضعیت اقتصادی کشور نیز توجه داشت؛ به‌طور مثال عواملی مانند تحریم‌ها دست ما را برای اقدامات کارسازتر و پردامنه‌تر می‌بندد. ما باید امکان استفاده بیشتر از نیروگاه‌های خورشیدی، حمل‌ونقل ریلی، خودروهای الکترونیکی و... را داشته باشیم، اما محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها عملا شرایط را دشوار کرده است.

در شهرداری تهران ما در پی توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر هستیم، اما به‌دلایلی مانند نوسانات نرخ ارز سرمایه‌گذاران به‌ندرت برای ورود به پروژه‌ها تمایل نشان می‌دهند.

انصاری در پایان خاطرنشان کرد: متاسفانه طرح‌های مشابهی هم در دست اقدام هستند اما تقریبا اغلب تحت‌الشعاع وضعیت اقتصادی کشور قرار گرفته‌اند. با این حال در سال جاری موضوعاتی مانند توسعه مدهای حمل‌ونقل پاک، هوشمندسازی پایش‌ها و موتورخانه‌ها، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی کوچک‌مقیاس از جمله محورهایی است که با جدیت دنبال می‌شود.

در زمینه انتشار کربن و گازهای گلخانه‌ای هیچ اطلاعی در دست نیست، زیرا از سال ۲۰۱۰ به این سو هیچ گزارشی ازسوی نهادهای رسمی کشور منتشر نشده است

گازهای گلخانه‌ای و آلاینده‌های هوا

شایان سیف، کارشناس و پژوهشگر حوزه محیط‌زیست با اشاره به ممانعت ارگان‌های حاکمیتی از انتشار گزارشات در زمینه میزان آلودگی هوا، به صمت گفت: پیش از هر بحثی باید توجه داشت که تقریبا هیچ گزارش موثق و رسمی از میزان آلاینده‌های گلخانه‌ای در دست نیست که بتوان براساس آنها یک تحلیل جامع ارائه کرد. وی در ادامه افزود: متاسفانه نهادهای ذی‌ربط اقدام به انتشار اطلاعات، گزارشات و آمارها در این زمینه نمی‌کنند، به همین دلیل همه تحلیل‌ها براساس حدس و گمان انجام می‌شود. این مسئله باعث شده ارزیابی درستی از جایگاه کنونی‌مان نداشته باشیم.

انتشار گازهای گلخانه‌ای در ابهام

سیف به در دست نبودن آمار مربوط به انتشار گازهای گلخانه‌ای اشاره کرد و گفت: در زمینه انتشار کربن و گازهای گلخانه‌ای هیچ اطلاعی در دست نیست، زیرا از سال ۲۰۱۰ به این سو هیچ گزارشی ازسوی نهادهای رسمی کشور منتشر نشده است. حتی گزارش ملی از وضعیت آلودگی که در سال ۲۰۱۸ منتشر شد نیز با استناد به اطلاعات گزارش سال ۲۰۱۰ تهیه شده بود؛ از همین رو در حال حاضر هیچ عدد و رقم دقیقی از وضعیت گازهای گلخانه‌ای در دست نیست.

تخمین میزان گازهای گلخانه‌ای

این پژوهشگر محیط‌زیستی با تاکید بر تخمینی بودن آمارهای تولید گازهای گلخانه‌ای در ایران، به صمت گفت: البته حدس و گمان‌هایی وجود دارد که باتوجه به اطلاعات سال ۲۰۱۰ وضعیت فعلی آلودگی هوا را تخمین می‌زند، اما همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته شد باید تاکید کنم اصلا رسمیت ندارند و دقت این آمار و ارقام تاییدشده نیست و صرفا در حد یک حدس هستند.

وی در ادامه تاکید کرد: اگر به روند سال ۲۰۱۰ جلو رفته باشیم، امروز باید میزان آلاینده‌های گلخانه‌ای به ۱۸۵۰میلیون تن رسیده باشد. البته تخمین زده می‌شود که در سال ۲۰۲۱ این رقم به ۱۲۰۰تا ۱۳۰۰میلیون تن برسد، اما به هیچ عنوان نمی‌توان این اعداد را تایید کرد.

پایش و گزارش

سیف در پایان خاطرنشان کرد: وقتی فاکتورهایی اینچنینی پایش نشده باشند، امکان ارزیابی و سنجش را هم ندارند. باید توجه داشت این شاخص‌ها نه پایش شده‌اند و نه همان اندازه‌ای که در پایش‌ها مشخص شده گزارش می‌شود تا پژوهشگران بتوانند با استفاده از آنها به تحلیل درست و دقیقی از میزان فعلی گازهای گلخانه‌ای در ایران دست پیدا کنند.

سخن پایانی...

بخش مهمی از انتقادات کارشناسان و فعالان محیط‌زیستی در ایران از عملکرد دولت (سازمان حفاظت محیط زیست) به خودداری نهادهای ذی‌ربط از انتشار آمارها و گزارشات محیط‌زیستی بازمی‌گردد که باعث شده بسیاری از پژوهشگران دید دقیقی نسبت به وضعیت کنونی زیست‌بوم ایران نداشته باشند.

این عمل دولت دوازدهم باعث شده نهادهای بین‌المللی نیز گزارشات محیط‌زیستی درباره ایران را براساس تخمین‌هایی باتوجه به میزان مصرف سوخت و... تهیه کنند. این رویکرد دولت ریشه در غیرشفاف بودن ساختار مدیریتی در کشورمان دارد که باعث شده ارزیابی از وضعیت کنونی در زمینه‌های مختلف با شک و شبهه‌های زیادی همراه باشد.

برخی از صاحب‌نظران بر این باورند که ادامه این رویه در بین مدیران کشور باعث بسته‌تر شدن دایره تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی می‌شود، زیرا دست کارشناسان از اعمال نظر در سازکار مدیریت کلان کشور کوتاه خواهد شد که این اتفاق نیز نتیجه‌ای غیر از رواج نگرش غیرعلمی و مصلحت‌اندیشانه در کشور نخواهد داشت. دود این نوع نگاه نیز به چشم کسی نمی‌رود، غیر از مردم.

کرونا؛ آینده بهتر در مسیر توسعه پایدار

یک کارشناس برنامه‌ریزی شهری با بیان اینکه زباله‌های عفونی زیادی در دوران کرونا تولید شده، گفت: ایران در تفکیک زباله‌های خشک، تر و عفونی پیشرفت چندانی نداشته، در حالی که در بیشتر شهرهای دنیا حتی توسعه‌نیافته دفع زباله‌ها به روش‌های اصولی انجام می‌شود. به گزارش ایمنا، پریوش اورکی اظهار کرد: شاخص‌های توسعه پایدار در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و مذهبی برای هر شهر متناسب با ویژگی‌های همان شهر است که برای هر دوره از زمانی با پیامدهای مختلف، توسعه پیدا می‌کند یا از بین می‌رود. وی افزود: شاخص‌های زیست‌محیطی در توسعه پایدار این روزها وضعیت سالمی ندارد و شهرهای مختلف با آلودگی محیط‌زیست دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این کارشناس برنامه‌ریزی شهری تصریح کرد: می‌توان گفت بعد از به اتمام رسیدن دوران کرونا در رویکرد کلی توسعه پایدار شهری در بخش زیست‌محیطی از میزان آلودگی‌های آب، هوا و خاک کاسته خواهد شد، زیرا زباله‌هایی که در فضای سبز و محیط‌های اطراف آنها به خاطر بی‌توجهی شهروندان رها می‌شد در این مدت و با تردد کمتر مردم کاهش پیدا کرده است. وی گفت: برعکس عوامل زیست‌محیطی و پیشرفت آنها در این دوران، شاخص‌های اقتصادی رشد منفی خواهد داشت، زیرا کسب‌وکارهای شهری در این مدت از رونق افتاده و حتی کرونا باعث تعطیلی بعضی مشاغل نیز شده است. اورکی تاکید کرد: دلیل رشد منفی و نداشتن درآمد پایدار شهری این است که مدیریت شهری و حتی صاحبان مشاغل برنامه‌ریزی جامع و از پیش‌تعیین‌شده‌ای برای زمان‌های بحران نداشته‌اند؛ البته باتوجه به تجربه‌ای که از دوران کرونا به‌دست آمده می‌توان انتظار داشت که به‌زودی شاخص‌های درآمد پایدار شهری رشد خوبی را تجربه کند. وی با بیان اینکه بیشترین آسیب و نقطه ضعفی که می‌تواند در بین شاخص‌های توسعه پایدار اثر سوء داشته باشد، آلودگی‌های زیست‌محیطی است، گفت: زباله‌های عفونی زیادی در دوران کرونا تولید شده و متاسفانه ایران هنوز در تفکیک زباله‌های خشک، تر و عفونی پیشرفت چندانی ندارد، در حالی که در بیشتر شهرهای دنیا حتی توسعه‌نیافته دفع زباله‌ها به روش‌های اصولی انجام می‌شود. این کارشناس با بیان اینکه زباله‌ها و پسماندهای عفونی باید به‌شیوه اصولی و بهداشتی دفع شود، افزود: معضل بزرگ شهرهای مختلف ایران که در شاخص زیست‌محیطی توسعه پایدار تاثیر می‌گذارد، نداشتن دفع سالم، اصولی و بهداشتی زباله‌ها است تا به محیط‌زیست شهری آسیب نرسد.

وی خاطرنشان کرد: رفع این مشکل و جلوگیری از معضلات بزرگ زباله‌ای بعد از دوران کرونا با بهره‌گیری از تجربیات کشورهای دیگر مستلزم فرهنگ‌سازی گسترده شهروندان نیز هست. همچنین مدیران شهری باید برای داشتن شهری سالم‌تر مکان دائمی و اختصاص‌یافته برای آن متناسب با هر شهر احداث کنند.

زمینی که رهایش کردی

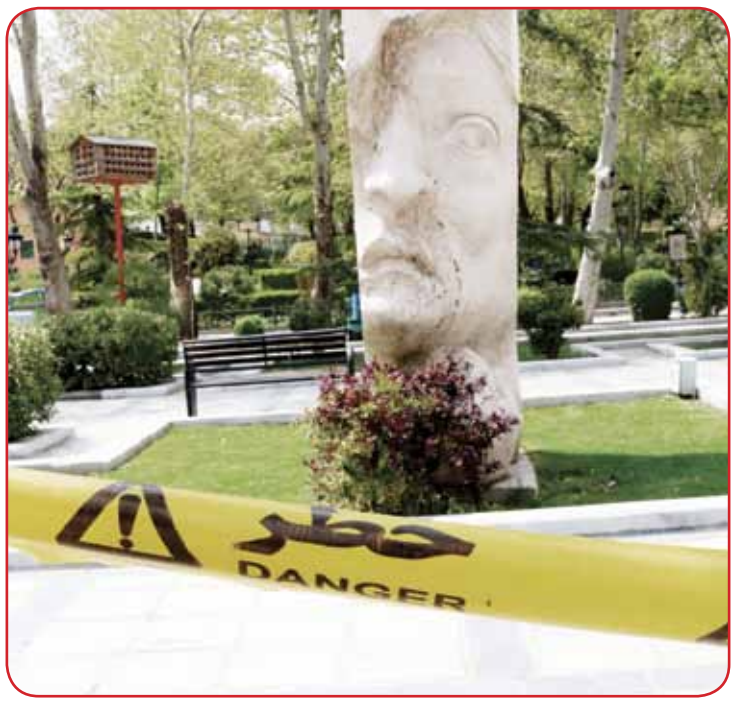
گزارشی از وضعیت زیست شهری در تهران به مناسبت روز زمین پاک

آیدا فریدی: دوم اردیبهشت در تقویم ما «روز زمین پاک» معرفی شده است. روزی برای یادآوری آن اشتباهات بشری که منشأ تمام آلودگی‌ها و تخریب‌های زیست‌محیطی شد؛ از خشکسالی تا آلودگی گسترده هوا که بلای جانمان شده تا مسائل کوچک زیست شهری مانند عدم تفکیک زباله و رها کردن آن در خیابان.

این روزها در همه جای دنیا بیشتر از هر زمان دیگری درباره زمین و مصائب زیست‌محیطی صحبت می‌شود. کمپین‌ها و راهپیمایی‌های اعتراضی تدارک دیده می‌شود و در سازمان‌های بزرگ جهانی با شرکت سران کشورهای مختلف اساسنامه‌ها و تفاهمنامه‌های بسیار امضا می‌شود تا زمین را از وضعیت تخریبی که در مسیر آن قرار گرفته نجات دهند؛ با این وجود همچنان روند تخریب جهانی محیط‌زیست شدیدتر می‌شود. راه مقابله با چنین روندی شاید خاموش شدن کارخانه‌ها و معادن و بسیاری از فعالیت‌های صنعتی باشد؛ امری که به نظر محال می‌رسد. ازدیاد جمعیت شهرها، مهاجرت و مصرف بیش از اندازه انرژی، پسماندهای به‌جامانده و آلودگی‌های زیست‌محیطی و بسیاری از موارد آلاینده صنعتی و شهری که در این گزارش تصویری فرصت بیان تمام آنها نیست.

در گزارش تصویری این شماره صمت تنها به بخش‌هایی از زیست شهری در تهران اشاره می‌کنیم.

چهارشنبه
اول اردیبهشت ۱۴۰۰- ۸ رمضان ۱۴۴۲ - ۲۱ آوریل ۲۰۲۱-شماره ۱۷۷۲-پیاپی ۳۰۹۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

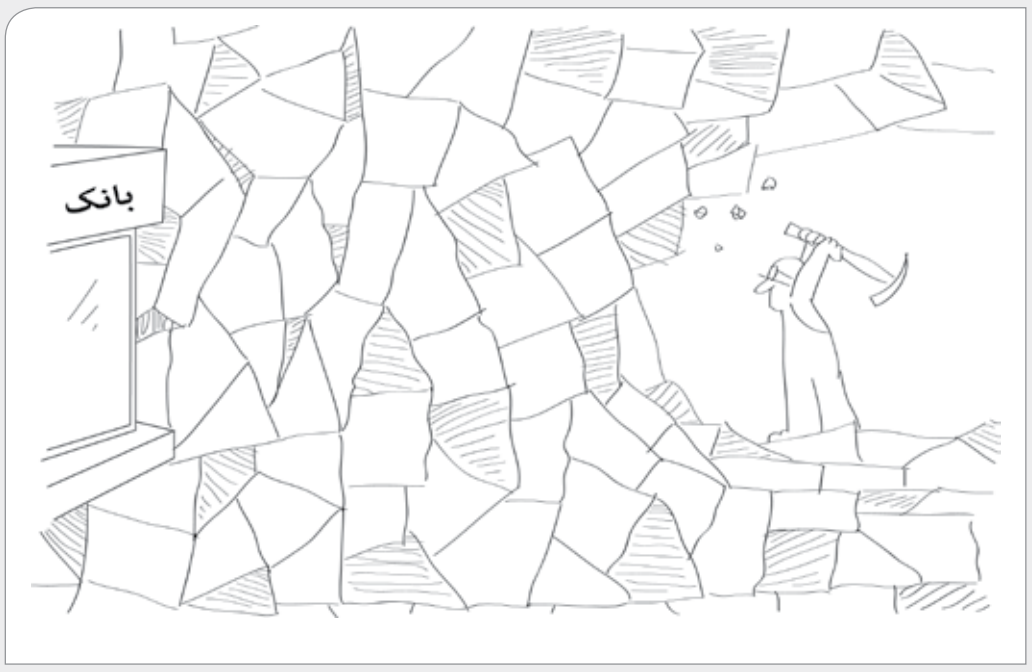
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

توسعه پایدار زیر چتر «زمین پاک»

روز جهانی زمین پاک فرصتی مغتنم است برای ترویج فرهنگ حفاظت و نگهداری از زیست‌بوم و زیستگاهی که در آن زندگی بشری به رشد و بالندگی خواهد رسید و توجه به آن نقش انکارناپذیری در نهادینه ساختن باور و اراده انسان برای داشتن و حفظ محیطی سالم دارد. تخریب فزاینده محیط‌زیست و مقابله با آثار و پیامدهای منفی آن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین موضوعات در آستانه هزاره سوم مطرح و در حال حاضر تمام توجهات جوامع مختلف به این مسئله متمرکز شده است. رشد بی‌رویه جمعیت، توسعه شهرنشینی، ظهور فناوری‌های جدید و تغییر در عادت‌ها و الگوهای مصرف از یک طرف و محدودیت‌های استفاده از منابع طبیعی از سوی دیگر، افزون بر به‌وجود آوردن انواع معضلات پیچیده در زندگی انسان، موجب بروز انواع ناسازگاری‌های زیست‌محیطی شده است.

تنها در ۲ سده اخیر جمعیت بشر به‌علت پیشرفت بهداشت، تغذیه و استفاده از رویکردهای نوین پزشکی توانسته، بسیاری از نیروهای طبیعی را تحت کنترل خود قرار دهد و تغییرات گسترده‌ای را در محیط‌زیست ایجاد کند.

به موازات این تحولات و در آستانه هزاره سوم، جهان با چالش‌های گوناگونی در عرصه‌های مختلف به‌ویژه در حوزه محیط‌زیست مواجه شده و در حال حاضر ابعاد این مسائل، تمام ملت‌های جهان را تحت تاثیر قرار داده است.

مسائلی مانند تخریب فزاینده محیط‌زیست و زمین از جمله موضوعاتی هستند که جامعه جهانی را در معرض تهدیدهای جدی قرار داده و با شدت و ضعف‌هایی، تمام جوامع اعم از توسعه‌یافته و در حال توسعه را تحت شعاع قرار داده‌اند.

محدودیت منابع زیست‌محیطی

چند سالی است که نشانه‌های محدودیت منابع زیست‌محیطی در اقصی نقاط کره زمین هویدا شده است. زمین‌های کشاورزی به‌ندرت از امکان توسعه بیشتر برخوردار شده و اراضی حاصلخیز موجود نیز در نتیجه سوء مدیریت به‌طور مرتب حاصلخیزی و بهره‌دهی خود را از دست می‌دهند. در حال حاضر تخریب جنگل‌ها که در پایداری آب‌وهوا و تنظیم جریان‌های آبی نقش اساسی ایفا می‌کنند، در بسیاری از جوامع به‌ویژه جوامع در حال توسعه به ابعاد نگران‌کننده‌ای رسیده است. مجموع این مسائل و مشکلات باعث شده مقابله با آثار مخرب فعالیت‌های انسان روی زمین و محیط‌زیست از دغدغه‌های مهم جهانی به‌شمار آید، به‌طوری که یافتن راهکارهایی برای کاهش یا رفع این خسارت‌ها، بخش مهمی از گفت‌وگوها و مذاکره‌ها را میان دولت‌ها تشکیل می‌دهد. نقطه عطف این گفت‌وگوها این بود که سازمان ملل ۲۲ آوریل را به‌عنوان روز جهانی زمین پاک نام‌گذاری کرد؛ روزی که به همگان یادآوری می‌کند که بیشتر محافظ کره زمین باشند و برای پاکسازی محیط زندگی خود قدمی بردارند.

جایگاه انسان در جهان طبیعی

زمین زیستگاه انسان است و این زیست‌بوم در معرض خطرهای گوناگونی قرار دارد که هر یک از آنها، حیات بشر را تهدید می‌کند و هرچه این تهدیدها فزونی یابند، توجه به بقای زمین اهمیت بیشتری می‌یابد. نگاه به زمین، طبیعت و محیط‌زیست همواره هم نگاهی بیرونی و هم درونی را می‌طلبد. بی‌گمان زمین با آنکه وجودی مستقل از انسان دارد در خدمت اوست اما برخورد انسان با زمین باید برپایه درک نیاز او به زمین و منابع گوناگون صورت گیرد و هرگونه بهره‌گیری نادرست از زمین می‌تواند تهدیدی برای زندگی بشریت باشد. انسان‌ها روی زمین با خطرات بزرگی از جمله انفجار جمعیت، فقر، کمبود انرژی، مصرف نادرست منابع زمینی و آلوده‌سازی محیط‌زیست روبه‌رو هستند. توجه به محیط‌زیست ابعاد گوناگونی دارد که همه افراد به‌صورت حقیقی و حقوقی و همچنین دولت‌ها و نهادهای فراملی و جهانی باید در قبال آنها احساس مسئولیت کنند. مهم‌ترین این ابعاد پاکیزه نگه‌داشتن محیط زیست، توجه به صرفه‌جویی در مصرف منابع گوناگون زمین، استفاده بهینه از این منابع و تلاش برای تجدید منابع هستند.

مقابله با خطرات زیست‌محیطی

مقابله با خطرات زیست‌محیطی، پذیرش مسئولیت‌ها و وظایف خاصی را ازسوی اشخاص حقیقی و حقوقی در همه سطوح ملی و جهانی می‌طلبد. در این زمینه ممکن است بحث درباره تغییر الگوهای رفتاری در حوزه‌هایی چون تولید، توزیع و مصرف کالا لازم آید. ساماندهی اقتصادی ایجاب می‌کند که تغییراتی اساسی در شیوه تولید، روابط تولیدی، مالکیت ابزار تولید، کالاهای تولیدی، مواد اولیه لازم برای تولید، نحوه توزیع و الگوهای مصرف پدید آید. دولت و سازمان‌های جهانی ذی‌ربط نیز باید در ایجاد چنین فضای پژوهشی و تضارب و تعامل افکار شرکت کنند.

گروه‌های سیاسی می‌توانند توجه به مسائل زیست‌محیطی را در برنامه‌های خود بگنجانند و تحقق آن برنامه‌ها را وعده دهند و بکوشند تا با تمسک به شعارهای زیست‌محیطی در جهت توسعه کشورهایشان قدم‌های استواری بردارند. دولت‌ها باید بدانند که برای مشارکت هرچه بیشتر شهروندان در حفظ محیط زیست، رعایت حقوق شهروندی آنان و ایجاد زمینه مناسب برای همراهی دموکراتیک افراد در سرنوشت سیاسی لازم است.

دولتمردان باید قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های لازم را برای جلوگیری از آلوده کردن محیط زیست، ساماندهی امر بازیافت مواد، دستیابی به انرژی مناسب، دستیابی به الگوی مناسب مصرف، چگونگی بهره‌گیری از مواد خام، تلاش برای تجدید منابع، جلوگیری از اجرای برنامه‌های نادرست توسعه یا توسعه‌های فاقد برنامه درست و... وضع کنند.

به‌سوی جهانی واحد

همگان موظفند تا در تبیین مبانی نظری حفظ محیط زیست، تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت و تحقق بخشیدن به آنها بکوشند. موفقیت جوامع با گسترش نهادهای مدنی دموکراتیک و نظام سیاسی ارتباط مستقیم دارد. افزون بر این، نهادهای بین‌المللی نقش بسیار مهمی در بسیج جهانی و جلب همکاری کشورها با درجات متفاوتی از جدیت و پیگیری دارند. شعار «زمین ما، خانه ما» زمانی تحقق کامل خواهد یافت که جهان واحد تحقق یابد. مالکیت بر بخشی اندک یا زیاد از کره زمین، انسان‌ها را دچار تشویش و سرانجام جنگ کرده است. احساس مالکیت راستین بر کره زمین است که احساس مسئولیت همگانی را در برابر زمین به خالصانه‌ترین وجه، پدید می‌آورد.

در اصل ۵۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی نیز حفاظت محیط‌زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود؛ از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط‌زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.

حفاظت از محیط‌زیست در میان تمام جوامع وظیفه‌ای همگانی محسوب می‌شود که تمامی افراد در برابر آن مسئول هستند و بدین صورت با کوشش مردم دنیا و مسئولان می‌توان از هرگونه تخریب این نعمت الهی جلوگیری کرد. در واقع حفظ محیط‌زیست بدون مشارکت مردم امکان‌پذیر نیست.

هر سال اقدام‌هایی به‌صورت نمادین در راستای آگاه‌سازی، حساس‌سازی و حفظ ارزش‌های زمین به‌وسیله سازمان‌های حفاظت محیط‌زیست در تمامی جوامع صورت می‌پذیرد. در این راستا معاونت محیط‌زیست انسانی ایران نیز برنامه‌هایی دارد. این سازمان این برنامه‌ها را در قالب پاکسازی منطقه‌هایی از کشور از زباله‌ها و پسماندها، دعوت از ان‌جی‌اوها و مشارکت‌های مردمی در راستای فرهنگ‌سازی محیط‌زیست با برگزاری برنامه‌های آموزشی، اطلاع‌رسانی و استفاده نکردن از پلاستیک و بکارگیری کیسه‌های تجزیه‌پذیر در طبیعت انجام می‌دهد. روز زمین پاک فرصتی است تا تمامی مردم کشورها بدانند حق ندارند زمین را با زباله و پسماندها آلوده کنند. آنچه که امروزه نه‌تنها ایران بلکه‌های کشورهای دیگر نیز با آن روبه‌رو شده‌اند، بی‌توجهی به عناصر تشکیل‌دهنده محیط‌زیست است که به استنشاق هوا و آب آلوده و تولید محصولات از خاک آلوده منجر می‌شود.

تولید پسماند، تخریب زمین

تولیدکنندگان مسئولیت سنگینی در زمینه حفظ محیط‌زیست برعهده دارند و باید محصولاتی را تولید کنند تا کمترین پسماند را به طبیعت برگرداند و مصرف‌کننده هم فرهنگ صرفه‌جویی را به یاد بیاورد. امروزه همه از ظرف‌های یک‌بار مصرف و پلاستیک‌ها استفاده می‌کنند که علاوه بر آنکه منابع اقتصادی و مالی کشور را هدر می‌دهد، موجب آلودگی محیط زیست نیز می‌شود؛ بنابراین شایسته است این فرهنگ در کشورها بازسازی شود و روز زمین پاک فرصتی برای آگاه‌سازی، جلب مشارکت و هشدار به برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران تمامی کشورها است که تنها یک زمین وجود دارد و باید هر فردی در هر جایی که زندگی می‌کند، نسبت به زمین احساس مسئولیت کند. رسانه‌ها نیز می‌توانند نقش موثری در آگاه‌سازی نسبت به نگهداری از زمین و محیط‌زیست ایفا کنند و از مردم بخواهند تا در حفظ منابع طبیعی زمین مشارکت داشته و مسئولیت‌پذیرتر باشند. آموزش کودکان و نوجوانان در سنین پایین و نهادینه کردن فرهنگ حفاظت از محیط زیست، پیشگیری از تخریب طبیعت و ایجاد حساسیت در مردم که از کارآمدی زیادی برخوردار است، تغییر رفتار، سبک زندگی و تغییر نگرش انسان‌ها در جهت نگهداری بهینه از محیط زیست، آموزش مبانی گردشگری توسط رسانه‌ها در جهت آگاهی از شیوه‌های محافظت محیط‌زیست زیبا، تصویب قوانینی در مجلس برای مجازات آلوده‌کنندگان محیط زیست، دعوت مردم در یک روز خاص از ماه برای پاکسازی محیط‌زیست به‌طور همزمان در کشور و تداوم آن هر ماه یک بار، قوانین سختگیرانه‌تر برای خودروهای آلوده‌کننده محیط‌زیست و تولید مستندهای آموزشی و پخش مجموعه داستانی برای آگاهی در جهت حفاظت از محیط‌زیست از جمله راهکارهایی به‌شمار می‌روند که می‌تواند در حفاظت از محیط‌زیست نقشی موثر داشته باشند. رسیدن به توسعه پایدار نه‌تنها متکی بر رفاه اجتماعی و اقتصاد پایدار است، بلکه نیازمند وجود یک فرهنگ زیست محیطی در میان جامعه‌های انسانی است.

محیط زیست، سامانه‌ای تعریف می‌شود که انسان، طبیعت و فرهنگ، عنصرهای تشکیل‌دهنده آن به حساب می‌آیند؛ بنابراین تغییر نگرش و رفتار جامعه در ارتباط با ارزش و اهمیت محیط‌زیست برای ادامه حیات بشر، امری ضروری است. توسعه پایدار، توسعه‌ای است که نیازهای نسل کنونی را بدون خدشه آوردن بر توانایی نسل‌های آینده تامین کند و هدف توسعه پایدار، حفظ جامعه‌های انسانی از طریق نوعی توسعه است که سیستم‌های پایه‌ای پشتیبان زندگی محیط‌زیستی را از میان نبرد. فرهنگ و اجتماع، زمین پاک، محیط‌زیست و اقتصاد، رکن‌های اساسی توسعه پایدار هستند که نشان از همبستگی فرهنگ محیط زیستی و توسعه پایدار دارد؛ از این رو حفاظت از محیط‌زیست باید به‌صورت یک گفتمان غالب درآید و آگاهی‌های زیست‌محیطی به یک فرهنگ عمومی مبدل شود.

اقتصاد

زیان اقتصادی آلودگی هوا چقدر است؟

آلودگی هوا سالانه ۲۲۵ میلیارد دلار از اقتصاد جهان را از بین می‌برد. اقتصاد ایران نیز هر سال ۲.۳ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را به‌دلیل آلودگی هوا از دست می‌دهد.

«هیچ‌کس از آلودگی هوا ایمن نیست. سازمان ملل در روز جهانی محیط‌زیست هشدار داد که از هر ۱۰ نفر روی زمین، ۹ نفر هوای آلوده تنفس می‌کنند.

براساس آمار سازمان جهانی بهداشت، این مسئله به بحران جهانی مرگ تبدیل شده است. هر سال حدود ۷ میلیون نفر بر اثر آلودگی هوا جان‌شان را از دست می‌دهند.

سوزاندن سوخت‌های فسیلی برای انرژی، حمل‌ونقل و صنعت، عامل اصلی آلودگی هواست. همان‌طور که عامل گرم شدن زمین و انتشار کربن نیز سوخت‌های فسیلی هستند.» مجمع جهانی اقتصاد، چنین از آلودگی هوا و خطرات آن می‌نویسد.

براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، آلودگی هوا هر ساعت ۸۰۰ نفر را به کام مرگ می‌کشد؛ به بیانی دیگر، هر دقیقه ۱۳ نفر در جهان جان خود را به‌خاطر آلودگی هوا از دست می‌دهند. آلودگی هوای خانگی نیز هر سال باعث مرگ ۳.۸ میلیون نفر می‌شود. اغلب این مرگ‌ها نیز در کشورهای در حال توسعه اتفاق می‌افتد که ۶۰ درصد آن نیز در میان زنان و بچه‌هاست.

۹۳ درصد کودکان جهان، در مناطقی که هوای آلوده دارند، زندگی می‌کنند. ۹۷ درصد شهرهای جهان در کشورهای دارای درآمد پایین و متوسط، دستورالعمل‌های سازمان جهانی بهداشت را برای سطح کیفیت هوا رعایت نمی‌کنند. در کشورهایی با درآمد بالا نیز، ۲۶ درصد این دستورالعمل‌ها را اجرا نکرده‌اند.

در امریکا، آلودگی هوا هر سال ۵ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را از بین می‌برد. این رقم در سال ۲۰۱۴، برابر با ۷۹۰ میلیارد دلار بود.

بانک جهانی نتایج تحقیقاتی با عنوان «گزارش ۲۰۱۹ وضعیت هوای جهان» را به‌تازگی منتشر کرده است.

این تحقیقات نشان می‌دهد ۴ میلیارد نفر از مردم جهان در شرایط آب و هوایی ناسالم زندگی می‌کنند. براساس این تحقیق، ایران نیز از جمله کشورهای با بیشترین میزان آلودگی هوا به‌شمار می‌رود.

رابطه آلودگی هوا با اقتصاد

نیویورک‌تایمز در گزارشی می‌نویسد: «مطالعات زیادی اثبات می‌کند که آلودگی هوا، روی آموزش و درآمدهای اقتصادی اثر مستقیم دارد. زمانی که حال فردی بد باشد، عملکرد در مدرسه و دانشگاه یا در محیط کار با اختلال مواجه می‌شود.

همین اختلال، بهره‌وری را کاهش می‌دهد. از طرفی دیگر، اگر عملکرد فرد در مدرسه و محیط کار به‌دلیل مشکلات سلامت ایجاد شده باشد، تهدید آن بلندمدت است و روی بهره‌وری آموزشی و اقتصادی اثر بلندمدت دارد.»

در سال‌های اخیر، آلودگی فزاینده هوا یکی از اصلی‌ترین چالش‌های کل جهان بوده است.

این چالش تنها سلامت و جان انسان‌ها را درگیر نمی‌کند، بلکه سالانه ۲۲۵ میلیارد دلار از اقتصاد جهان را نیز از بین می‌برد و بیشترین آسیب را نیز کشورهای جنوب آسیا تجربه می‌کنند.

مطالعات جدید سازمان همکاری و اقتصاد بین‌المللی درباره آلودگی هوا و اثرات اقتصادی آن، نشان می‌دهد هر سال میلیاردها دلار از اقتصاد جهان به‌خاطر آلودگی هوا از بین می‌رود و حجم آن تا سال ۲۰۶۰، چندین برابر خواهد شد.

این سازمان می‌نویسد: «آلودگی هوا روی سلامتی انسان و کشاورزی اثر می‌گذارد و به همین ترتیب، طیفی از اثرات را ایجاد می‌کند. در دهه‌های پیش رو، این اثرات گسترده‌تر خواهد شد.

افزایش فعالیت‌های اقتصادی و تقاضای انرژی به افزایش شدید آلودگی هوا منجر خواهد شد. افزایش میزان انتشار ازن و $PM_{2.5}$ تاثیرات جدی روی اقتصاد خواهد داشت. برآورد می‌شود هزینه‌های آلودگی هوا تنها در منطقه OECD از ۲۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ به ۱۷۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۶۰ برسد.

همچنین در سال ۲۰۶۰ تعداد روزهای از دست رفته کار به‌خاطر آلودگی هوا که روی بهره‌وری نیروی کار اثر مستقیم دارد، به ۳.۷ میلیارد در سطح جهان می‌رسد.

هزینه آلودگی هوا در ایران

در ایران مطالعات دقیقی برای برآورد هزینه اقتصادی آلودگی هوا انجام نشده است. پیش از این محسن طباطبایی، دبیر انجمن علمی اقتصاد شهری ایران گفته بود هزینه آلودگی هوای تهران در سال ۹۱، براساس واقعی‌سازی قیمت‌ها با نرخ تورم، ۶ هزار میلیارد و ۶۷۰ میلیون تومان برآورد شده بود.

بانک جهانی سال ۲۰۱۶، اعلام کرده بود هر سال ۲.۳ درصد تولید ناخالص داخلی ایران به‌خاطر آلودگی هوا از بین می‌رود و ۲۱ هزار نفر به‌خاطر این آلودگی جان خود را از دست می‌دهند.

همچنین براساس گزارش بانک جهانی، آلودگی هوا برای خاورمیانه و شمال افریقا ۹ میلیارد دلار هزینه به‌دنبال دارد که بیشترین آن، متوجه ایران و مصر است.

آبان ۹۶ نیز وحید حسینی، مدیرعامل وقت شرکت کنترل کیفیت هوای تهران گفته بود هزینه اقتصادی آلودگی هوای تهران بین ۱۲ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان است و می‌توان گفت پایتخت معادل بودجه شهرداری هزینه اقتصادی آلودگی هوا را می‌دهد.

امروزه نیاز به توسعه و رشد اقتصادی، افزایش جمعیت، مسافت و وسایل حمل‌ونقل باعث نیاز بیشتر تردد در سطح شهرها شده است. گسترش بخش حمل‌ونقل مانند یک شمشیر دولبه عمل می‌کند که از یک سو جزو نیازهای اساسی توسعه و افزایش رشد اقتصادی در کشورها است و از سوی دیگر با نشر ۷۵ درصد آلاینده‌ها به محیط‌زیست و افزایش تقاضای انرژی، باعث از دست دادن رفاه می‌شود.

افزایش تقاضا برای انرژی به‌ویژه سوخت‌های فسیلی، نگرانی‌های مرتبط با انتشار آلاینده‌ها را افزایش می‌دهد. براساس آمار آژانس جهانی انرژی انتشار دی‌اکسید کربن با رشد سریع‌تر از تقاضای انرژی با نرخ متوسط سالانه ۸ درصد در ۳ دهه آینده ادامه خواهد یافت.

مسائل عمده آلودگی هوای شهری می‌تواند هزینه‌های اقتصادی ناشی از خسارت‌های زیست‌محیطی آلودگی هوا در اقتصاد کشورهای در حال توسعه را به بزرگی ۴ تا ۶ درصد درآمدهای سرانه شهری برساند.

بیشترین سهم خسارت‌های زیست‌محیطی مربوط به آثار آلودگی بر سلامت انسان است. هر سال حدود یک میلیون نفر به‌طور ناگهانی به‌علت ابتلا به بیماری‌های تنفسی و سایر بیماری‌های ناشی از آلودگی هوای شهری جان خود را از دست می‌دهند. علاوه بر آسیب‌های سلامتی انتشار آلاینده‌ها موجب مسائل و مشکلات زیست‌محیطی منطقه‌ای و جهانی از قبیل بارش باران‌های اسیدی و انباشت گازهای گلخانه‌ای جوی و تغییر آب و هوای جهان می‌شود.